

*MASTER
NEGATIVE
NO. 91-80118-21*

MICROFILMED 1991

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES/NEW YORK

as part of the
“Foundations of Western Civilization Preservation Project”

Funded by the
NATIONAL ENDOWMENT FOR THE HUMANITIES

Reproductions may not be made without permission from
Columbia University Library

COPYRIGHT STATEMENT

The copyright law of the United States -- Title 17, United States Code -- concerns the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material...

Columbia University Library reserves the right to refuse to accept a copy order if, in its judgement, fulfillment of the order would involve violation of the copyright law.

AUTHOR:

SEIDEL, EUGEN

TITLE:

DE USU PRAEPOSITIO-
NUM PLOTINIANO...

PLACE:

NISSAE

DATE:

[1886]

Master Negative #

91-80118-21

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES
PRESERVATION DEPARTMENT

BIBLIOGRAPHIC MICROFORM TARGET

Original Material as Filmed - Existing Bibliographic Record

88P72

Z8
v.2

Seidel, Eugen, 1862-

De usu praepositionum Plotiniano quaestiones.
Dissertatio inauguralis philologica quam...defen-
det Eugenius Seidel... Nissae, typis F.Baer.[1886],
77p. 20 $\frac{1}{2}$ cm.

Thesis, Breslau, 1886.

Volume of pamphlets

Restrictions on Use:

TECHNICAL MICROFORM DATA

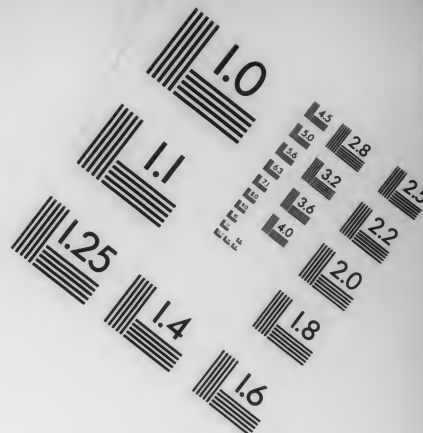
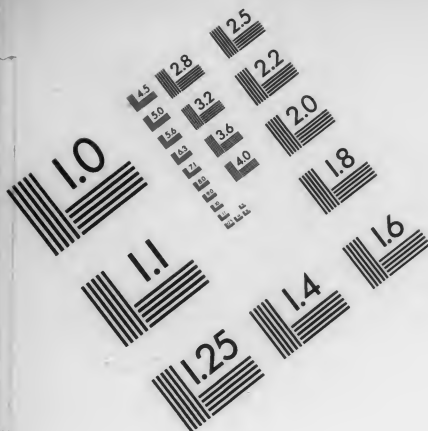
FILM SIZE: 35 REDUCTION RATIO: 1/x
IMAGE PLACEMENT: IA (IIA) IB IIB
DATE FILMED: 7/3/91 INITIALS S.m
FILMED BY: RESEARCH PUBLICATIONS, INC WOODBRIDGE, CT

AIM

Association for Information and Image Management

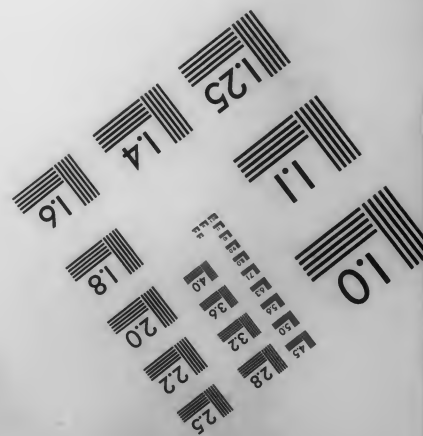
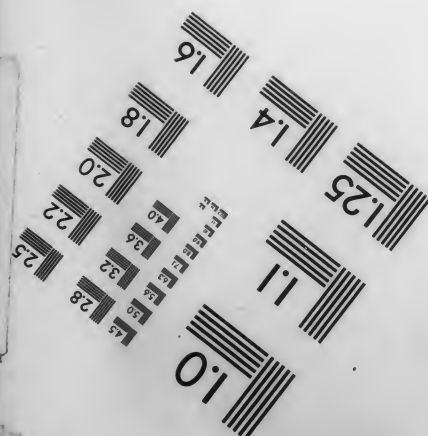
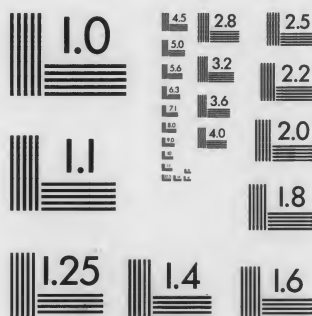
1100 Wayne Avenue, Suite 1100
Silver Spring, Maryland 20910
301/587-8202

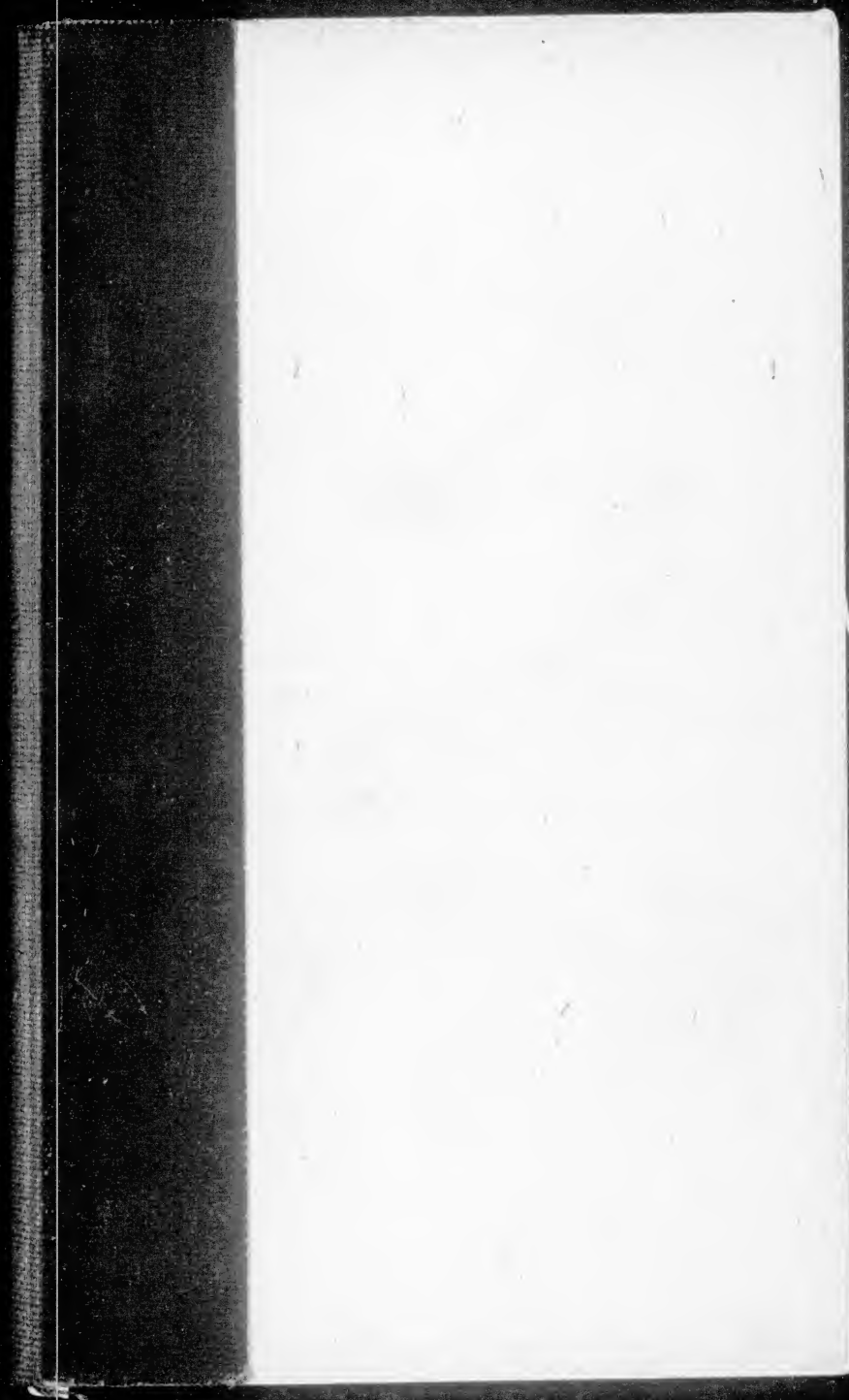
Centimeter

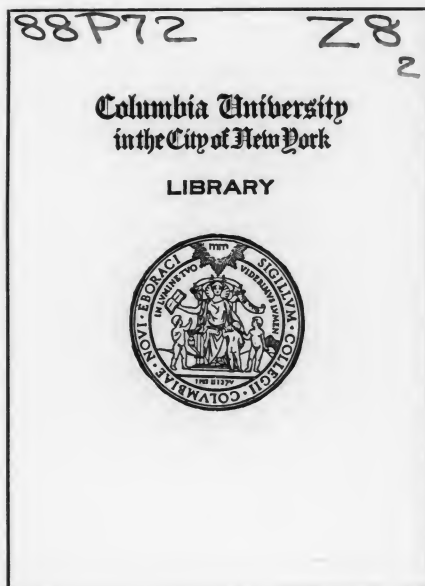
Inches

MANUFACTURED TO AIM STANDARDS
BY APPLIED IMAGE, INC.

DE USU
PRAEPOSITIONUM PLOTINIANO QUAESTIONES.

DISSERTATIO
INAUGURALIS PHILOLOGICA

QUAM SCRIPSIT

ET

AMPLISSIMI PHILOSOPHORUM ORDINIS

CONSENSU ET AUCTORITATE

IN

ALMA LITTERARUM UNIVERSITATE VIADRINA

AD

SUMMOS IN PHILOSOPHIA HONORES

RITE CAPESSENDOS

DIE XV. M. MARTII MDCCCLXXXVI. H. XII.

IN AULA MINORE

DEFENDET

EUGENIUS SEIDEL

SILESIVS.

ADVERSARIJ ERUNT:

JOANNES KLUCK, CAND. PHIL.

JOANNES WOTKE, CAND. PHIL.

NISSAE.

TYPIS F. BAER.

88P72
Z8
v. 2

MARTINO HERTZ

SACRUM.

Plotinum, postquam immerito neglectus diu iacuit, cui operam demur, in primis dignum esse nunc apud omnes constat; neque tamen modo dignum, sed etiam egenum, cuius libris ars et interpretandi et criticam faciendi adhibeatur; quamquam doctissimi cultores ei exstiterunt sagacissimi, felicissimi, Steinhart, Kirchhoff, Mueller, Volkmann, H. v. Kleist. ¹⁾

Quod si nos quamvis exiguum studiis Plotinianis conferre suscepimus et difficultate ¹ aliquantum impediti in proposito stetimus, non sublimitatem cogitationum volatu persequi conamur, sed quod ex minuta dicendi observatione emolumentum philosopho contingere visum est, id pedetemptim ad lucem trahere.

Quod ad praepositiones studium contuli, uberrimos ex earum tractatione redundare fructus Tycho Mommsen docuit. Exemplis autem collatis omnibus, cum materiam perlustrarem, maior erat quam ut eam exhaustire possem, praesertim cum priore loco non de singularum particularum usu, sed de frequentia ceterisque proprietatibus in universum disserendum esse censerem. Prior igitur pars generalis erit, altera specimen continebit, quae de particula *πρός* dicenda sunt.

Sed primum, quid de codicum memoria mihi constet, quam eis fidem habeam, quibus locis discedendum fuerit, necesse est

¹⁾ Recentiorum studia haec affero: Dispositionen zu den drei ersten Enneaden des Plotinos von H. F. Mueller. Bremen 1883; Plotinische Studien. I. Heft. Studien zur IV. Enneade von H. v. Kleist. Heidelberg 1883; Plotins Enneaden I b. 1. c. 1—6. exegetisch und kritisch untersucht von P. Pabst, in Philol. XL. 4. p. 662 sqq. De locis quibusdam Plotinianis commentatus est M. J. Monrad. Christiania (Videnskabsselskabs Forhandling 1884. No. 5.) Zu Plotinos, Enn. III. 1. von H. v. Kleist, in Philol. XLV. 1. p. 34. sqq. De doctrina Plotini nuper disseruit Michelis: Ueber die Bedeutung des Neuplatonismus für die Entwicklung der christlichen Speculation. (Philosophische Vorträge herausg. von der Philos. Gesellschaft zu Berlin, Neue Folge. 8. Heft. Halle a. d. S. 1885.)

statuere. Atque editionem secutus sum, quam Ricardus Volkmann nuper instituit, neque tamen facere potui, quin saepe dissentirem. Non enim id solum curandum erat, ut oratio bene procederet, concinnas sententias probe redderent verba, sed etiam, ne corrigeretur, ubi librorum in memoria acquiescere possumus, quamquam coniectura faciliior minusque insolita oratio constituitur. Quamquam igitur Volkmann, multa, quae Muellero aliter placuerunt, correxit, saepe tamen huic adstipulor¹⁾ quia indolem scriptoris videtur maiore cum verecundia servasse. Ipse secui, mutavi, qua par erat modestia; nam cum singula numeranda, ponderanda, comparanda sint, vel unum exemplum calculum turbat.

Haec restant, quae praemoneam: Paginas, versus numero ed. Volkmann.

Quas aliorum sententias Plotinus laudat, non seorsum tractavi, quoniam exceptis perpaucis eisque brevissimis non ad verbum eas reddit.

Quod ad dispositionem prioris partis, multum debeo libello Francisci Krebs, qui inscribitur „Die Praepositionen bei Polybius. Wuerzburg 1882.“ Mommsen, quos de praepositionibus edidit libellos (Programm des städtischen Gymnasiums zu Frankfurt a. M. 1874, 1876, 1878) significabo Mommsen I, II, III. Ficinus. Fic., Kirchhoff. K., Vitringa. Vi., Mueller. M., Volkmann. Vo.

**Conspectus locorum, quibus a recensione Volkm.
recedendum erat.**

πρός

- I. 1. 8. 45. 16. acquiescendum est in libr. τὸν δὲ θεὸν πῶς.
I. 2. 5. 54. 31. ll. *συνάγουσαν πρὸς ἐαυτήν*. edd. Porphyrium²⁾ secuti πρὸς omittunt; scribendum est *συνάγουσαν ἐαυτήν πρὸς ἐαυτήν*.
II. 4. 16. 166. 18. ll. *πρὸς τῷ καλῷ* mutandum est in *πρὸς τὸ κατω*.
III. 3. 5. 257. 32. vv. *ὁ δ' ἀκόλαστος πρὸς αὐτὸν ἄλλο* M. recte delevit.

¹⁾ Hoc meum iudicium firmavit Wohlrabi recens. ed. Volkm. Lit. Cntrbl. 1884. No. 48. p. 1684.

²⁾ cf. *Πορφυρίου φιλοσόφου ἀφορμαὶ πρὸς τὰ νοητά* XXXIV; neque tamen idoneus locus, cuius ad exemplar hunc emendemus.

- III. 6. 5. 288. 12. receptis ex antecedenti versu verbis *τὰ ἄνω* lego *χωρισμός γε πρὸς τὰ ἄνω τῆς ψυχῆς* cf. *ἀπό*.
III. 6. 17. 305. 28 lego *ἐγίνετο πᾶσα μὲν μέγα πρὸς αὐτοῦ τοῦ μέγα ἐκλαμπομένη*.
IV. 3. 4. 14. 14. ll. *ἐπιστροφὴν τὰ τῆδε* K. lacunam indicavit. M. *πρὸς* inseruit; lego: *ἐπιστραφεῖναι τὰ τῆδε* cf. IV. 3. 12. 24. 26.
IV. 3. 21. 34. 26. tenenda ll. *ἐνδύντος πρὸς*.
IV. 4. 26. 74. 28. vv. *πρὸς αὐτὴν καὶ τᾶλλα* deleo.
IV. 4. 35. 88. 18. *πρὸς* cum verbis *τί τὸ τρίγωνον . . μέχρι τίνος* M. recte delevit.
VI. 1. 4. 267. 26. cum corrigente manu cod. med. A scribendum est *πῶς* pro *πρὸς*.
VI. 4. 12. 377. 5. ll: *πρὸς* Vo iniuria omisit.

ἐπί.

- II. 3. 14. 145. 28 et 30 quae Vo. inseruit *ἐπί* non necessaria sunt.
II. 4. 2. 152. 1. tenenda sunt ll. et edd. K. M. *ἀφ' ὧν*; male Vitringa¹⁾ et Vo. *ἐφ' ὧν* cf. VI. 6. 13. 414. 20.
VI. 7. 36. 470. 8. ll. *ἐπ'*; s. l. al. m. cod. A. *ἐπ'*; edd. K. M. Vo. *ἐπ'*; ego cum libris *ἐπ'*. cf. V. 8. 10. 243. 12.

ὑπό.

- VI. 7. 25. 456. 19. tenenda sunt *ὑπ' αὐτό*.

παρά.

- II. 1. 7. 127. 3. post *ἐξῆ* M. Vo. non necessaria inserunt: *παρὰ γῆς*. Plat. Tim. 31 B coniecturam non commendat.
II. 3. 14. 145. 11. M.²⁾ correxit *παρὰ τῶν τόπων ἔσχε τι τὰ . .* ita legendum est.
III. 7. 4. 313. 14. scribendum est *ἐνοῦσα παρ' αὐτῆς*; ita ll. auct. Vo.; auct. M. *παρ' αὐτῆς*. cf. ib. v. 16. *ἐνυπάρχοντα . . ἐκ τῆς οὐσίας ἅπαντα καὶ σὺν τῇ οὐσίᾳ* et VI. 6. 18, 423. 15.

¹⁾ Annotationes criticae in Plotini enneadum partem priorem auctore A. J. Vitringa. Daventriae 1876.

²⁾ Dispositionen . . . p. 48. ann.

- IV. 4. 35. 88. 17. sqq. *παρά* cum verbis *τί τὸ τρίγωνον . . .*
μέχρι τίνος M. recte deleuit. cf. *πρός*.
 V. 9. 3. 250. 13. recte ll. et edd. K. M. *παρ' αὐτῇ*. Vo: *παρ'*
αὐτῆς.¹⁾
 VI. 7. 26. 457. 3. ceteri cum libris *παρ' αὐτό*, ego: *παρ' αὐτοῦ*
 sc. *τοῦ αγαθοῦ*; distinguendum est post *αἰσθάνεσθαι*.

περί.

- I. 4. 10. 74. 9. *καὶ περὶ τούτων* deleta velim.
 II. 1. 2. 121. 5. ll. edd. K. M. *τὰς ὑποθέσεις τοῦ πέμπτου*.
 Vo. ex Proclo non bene *περί* ante *τοῦ* inseruit.²⁾
 III. 6. 5. 287. 32. Vo. *περί* iniuria deleuit.
 IV. 3. 13. 26. 12. acquiescendum est in ll. *περὶ τὰς τῶν δένδρων*
διοικήσεις . . . γιγνομένων.
 V. 9. 10. 257. 9. *περί*, quod Vo. Vitringam secutus ante *κακοῦ*
 inseruit, non necessarium est.
 VI. 5. 11. 395. 23. ll. *περὶ τῇ προθυμίᾳ*. scribendum esse censeo
περιττῇ προθυμίᾳ. cf. II. 4. 5. 154. 27. sq. ib. 7. 156. 14. sqq.

κατά.

- I. 3. 5. 61. 18. acquiescendum est in ll. *καὶ ἡ αἰσθησις*.
 II. 9. 9. 197. 11. tenenda ll. *καὶ ὅσον*.
 III. 8. 11. 345. 2. sq. *κατά* cum vv. *ἔλη . . ἐνέργειαν* cum M.)
 deleta velim.
 IV. 4. 26. 74. 10. duo *κατά* cum vv. *γίνονται . . . συμπαθῶς*
 persuasit mihi H. v. Kleist³⁾ esse delenda.
 IV. 4. 35. 88. 17. *κατά* M. recte deleuit. cf. *πρός*.
 ib. 23. malo cum M. *προαιρέσει* legi quam cum Vo. [*κατά*]
προαίρεσιν.
 V. 1. 3. 164. 22. tenenda ll. *καὶ ἣν προίεται*. Vo. *καθ' ἣν*.

¹⁾ cf. Lit. Centr. Bl. I. 1.

²⁾ Proclus non integra verba laudat. cf. Procli commentarius in
 Platonis Timaeum rec. C. E. Chr. Schneider. Par. Lond. 1847. 73 A
περὶ ὧν καὶ ὁ Πλωτῖνος εἶπεν. Ἀριστοτέλης μὲν οὖν οὐδὲν
 πρᾶγμα, εἴ τις αὐτοῦ τὰς περὶ τοῦ πέμπτου σώματος ὑπο-
 θέσεις παραδέξαιτο.

³⁾ Ueber Plotins Schrift *περὶ θεωρίας*. J. B. d. Kgl. Kloster-
 schule zu Ilfeld. 1874/5. Nordhausen. p. 20. ann. 3.

⁴⁾ Plotinische Studien p. 96 sqq.

- V. 5. 4. 210. 19. ll. edd. *κατ' ἄλλο*. ego malim *κατ' ἄλλον*.
 cf. V. 3. 15. 198. 21.
 VI. 7. 27. 458. 31. numeravi *κατά* quod Vo. praeft^{III}. LII. recte
 proposuit, sed verba aliter collocavi: *εἰ μὴ ἐποίτο ἡδονή*,
αἰρετέον κατ' αὐτὸ καὶ ζητητέον. καὶ ante *εἰ* inserere inutile.

διά.

- IV. 3. 3. 13. 10. recte ll. et edd. K. M. *τῶν δὲ ὀργάνων δι' ὧν*.
 V. 1. 7. 170. 24. ll. *γενέσθαι ἃ γεννᾷ*. K. lacunam indicavit. M.
καὶ Vo. *διὰ τὸ* inseruit; malim *γενέσθαι ἃ τε γεννᾷ*.

μετά.

- III. 6. 17. 305. 26. ll. memoria servanda, nisi quod *τό* mutandum
 est in *τοῦ* cf. cp. 16. impr. p. 304. v. 12.

εἰς.

- IV. 3. 5. 15. 7. *εἰς ἐν* ll. tenenda sunt.
 4. 26. 74. 13. *εἰς* Kleist recte deleuit cf. *κατά*.
 4. 41. 96. 13. ll. *ἄλλον (ἄλλο Α)*·ὁ μηχανησάμενος ἢ ἐλθεῖν;
 M. *ἄλλον οὐ μ. ἐλθεῖν*; Vo. *ἄλλον οὐ μ. [εἰς ἐκεῖνον]*
ἐλθεῖν; equidem propono: (*ἐβλαψεν ἄλλο*) οἷ μὴ μηχανη-
σάμενος ἦν ἐλθεῖν. cf. Fic. nequaquam machinatus ignem
 illuc usque procedere.
 IV. 4. 42. 97. 10. post. *ἀπαθές* insero: *εἰς* cf. ib. v. 21. *ἀπαθῆς*
εἰς γοήτευσιν.
 IV. 7. 10. 138. 26. *εἰς* K. inutile inseruit; *ἀτενίσας* solutum ab
 omni praepositione; *τὴν . . ὁμοιότητα* pendet a *πρός* cf. I.
 6. 9. 96. 3; VI. 2. 8. 308. 23. sq.
 V. 8. 2. 232. 32. *ἀλλ' εἰς ἐν* K. M. iure deleverunt.
 VI. 3. 13. 342. 22. locus corruptus; malo cum M. vv. (v. 22.)
τρίγωνον . . ταῦτα delere, quam cum Vo. *εἰς* inserere.
 VI. 4. 7. 371. 11. ll. *εἶση* auct. Vo. *εἶση* auct. M., scribendum
 est *εἶση* cum K. M. non *εἰς* cum Vo.
 VI. 6. 12. 412. 32. non est, cur *εἰς* eiciatur.
 VI. 9. 6. 516. 3. sq. ll. *εἰς* ll. *τό* mutanda sunt in *ὥστε*, cetera
 integra relinquenda: *πλέον ἐστὶν ἢ θεὸν ἂν αὐτὸν ἐφραν-
 τάσθης, ὥστε ἐνικώτερον τῆς σῆς νοήσεως εἶναι*.

ἐν.

- III. 6. 9. 294. 22. codd. B. C. ἄλλο ἄλλω; rectius Vi. ἄλλο καὶ ἄλλο quam Vo. ἄλλο ἐν ἄλλω.
 IV. 4. 18. 65. 5. acquiescendum est in II. ἐν ἐν.
 4. 26. 74. 12. ἐν Kleist recte delevit. cf. κατὰ.
 V. 1. 10. 173. 20. II. ἐν cum K. M. defendo contra Vi. Vo. ἐπί.
 V. 7. 2. 229. 16. ἐν cum vv. οἱ δὲ ἐν ἄλλῃ χώρᾳ πῶς διαφοροῖ Vi. M. recte deleverunt.
 VI. 1. 14. 280. 29. vv. τὸ δὲ ποῦ ἐν Λυκείῳ καὶ ἐν Ἀκαδημίᾳ tenenda sunt cum K. M.
 VI. 3. 27. 361. 11. lacuna. ἐν, quod M. cum aliis inseruit, numerare non audeo.
 VI. 8. 6. 486. 1. ἐν, quod M. proposuit, Vo. recepit, inutile est. cf. VI. 7. 28. 459. 22.

ἐκ.

- IV. 4. 22. 69. 29. II. καὶ tenendum est contra Kleist.¹⁾ et Vo.: ἐκ.

ἀπό.

- III. 6. 5. 288. 11. II. εἰ δὲ ἐπὶ θάτερα τὰ ἄνω ἀπὸ τῶν κάτω; τὰ ἄνω in insequentem versum releganda sunt post πρὸς; cetera sana cf. πρὸς.
 IV. 3. 4. 13. 32. cod. A. et ed. K.: κατὰ μέρη μάλιστα ἀπ' ἀλλήλων ὄντων δὲ . . . cod. C ἕκαστα pro μάλιστα. M. κ. μ. διαφέροντα μὲν ἕκαστα ἀπ' ἀλλήλων, ὄντα δὲ . . . Vo.: κ. μ. [διαφέροντα] μάλιστα ἀλλήλων, ὄντα δὲ . . . Sed ἀπὸ utique tenendum; fortasse scriptum erat: . . . κατὰ μέρος, ἑκάστων μάλιστα ἀπ' ἀλλήλων ὄντων, ὄντων δὲ ὁμοῦ αἰεί . . . de usu ἀπὸ cf. VI. 6. 7. 424. 25.
 V. 9. 4. 251. 18. II. edd. K. M. ὅστερα ἀπ' ἐκείνων Vo.: ἀπ' iniuria omisit²⁾ cf. V. 5. 12. 220. 11.

πρὸ.

- IV. 4. 13. 60. 14. vv. ἢ καὶ πρὸ τούτου M. recte delevit.
 V. 2. 1. 176. 20. II. ὥπερ αὐτὸ αὐτοῦ [auct. Vo. αὐτοῦ] K. M. Vo.: ὥσπερ τὸ πρὸ αὐτοῦ; propono: ὥσπερ αὐτὸν τὸ αὐτοῦ πρότερον [προέχει]; αὐτόν sc. τὸν νοῦν; τὸ αὐτοῦ πρότερον sc. τὸ ἐν.

¹⁾ Plotin. Stud. p. 84. ²⁾ cf. Lit. Cntrlbl. I. 1.

ἀντί.

- VI. 7. 34. 467. 12. II. οὐδὲν πάντων ἀντὶ τούτου ἀλλάξαιτο. edd. ἂν pro ἀντί; ἀντί tenendum est et scribendum ἂν ἀντὶ τούτου.

σύν.

- VI. 7. 3. 429. 3. post τοίνυν inserto σύν; distinguendum est post αἰτίας et post οὐσία.

μέχρι.

- IV. 4. 35. 88. 19. M. μέχρι recte delevit. cf. πρὸς.

ἀνά.

- III. 6. 4. 287. 17. malim seiungi ἀνὰ λόγον pro ἀνάλογον cf. II. 3. 13. 144. 20.

Pars prior.

In parte generali materiam ita disposui, ut deinceps dicturus sim in universum de praepositionum et adverbialium praepositionalium vel casualium frequentia, de casuum iis additorum numero eorumque condicionibus, de causis polyprothesis, de repetitione et commutatione, de cumulatione praepositionum, de coniunctione cum aliis particulis, de forma, de collocatione. Atque primum de frequentia exponitur; quattuor autem gradus distincte inter se seiunctos praepositionum constituere possumus, quos in ipsa enumeratione adhibebimus. Exstant

I.	ἐν	3310	ἀπὸ	475
II.	εἰς	1462	μετά	403
	πρὸς	1299	πρό	324
	κατά	1272	ὑπό	252
	ἐπί	1255	IV. ὑπέρ	54
	ἐξ	1127	σύν	35
III.	διά	815	ἀντί	34
	παρά	734	ἀνά	14
	περί	651	ἀμφί	1

summa 13517

Frequentiam adverbialium haec tabula indicat: exstant

ἀνευ	117	ἔσω	3
ἔξω	85	ἐνι	3
ἐπέκεινα	69	πρότερον	3
μέχρι	47	ἄνω	2
ἐγγύς	24	ἐπάνω	2
ἐνεκα	24	ἕως	2
μεταξύ	23	ὑστερον	2
χάριν	17	ἄνωθεν	1
ἐφεξῆς	13	δίκην	1
χωρίς	13	ἐμπροσθεν	1
ἔξωθεν	12	ἐνδον	1
ὁμοῦ	8	ἐπίπροσθεν	1
ἐντός	7	ἐτέρωθεν	1
ἅμα	6	κάτω	1
αἰτία	6	ὀπισθεν	1
πλησίον	5	παρῆς	1
ὑπεράνω	5	ψρὸς ἐτι	1
ἐκτός	4	πρόσθεν	1

summa 513

Hos numeros cum numero paginarum ed. Teubner. 822 comparantes, si etiam adverbialia in calculum vocamus singulae paginae septenas denas, sin minus, modo septenas denas, modo senas denas particulas continent—numerus satis magnus—quamvis non aequè distributae per paginas nunc increbescunt, nunc rarescunt.¹⁾

Inter praepositiones et adverbia casualia ea condicio intercedit, ut vicenis septenis praepositionibus singula adverbia casualia respondeant.²⁾

Deinde quod ad varietatem particularum utriusque generis attinet, cum praepositionum usus magis magisque simplex fiat,

¹⁾ Maior etiam numerus (20—21) apud Polybium invenitur. cf. Fr. Krebs. Die Praepositionen bei Polybios p. 4; eiusdem lib. Die praepositionsartigen Adverbien bei Polybios I. T. Progr. d. Kgl. neuen Gymnas. zu Regensburg 1882. p. 3. sq.

²⁾ Hic usus, quantum insigni opera Mommseni de ea re cognitum est, ab usu Platonis aliquantum distat; is enim denis vel novenis praepositionibus singula adverbialia immiscet. Propius Plotinus ad Thucydidis usum accedit [1: 22 (24)] sed hoc quoque parcius est cf. Mommsen II. p. 3. ann. 4.

aliae fere omnino respuantur, aliae perraro inveniantur, aliae unum alterumve casum spernant, adverbialium ubertas formarum servatur vel augetur; apud Plotinum duplo plus adverbialia exstant (duodequadragesima) quam praepositiones (duodeviginti).¹⁾ Priusquam autem ad singula nos vertamus, casuum condiciones expedit his tabulis declarare.

Accusativos sibi iungit

εἰς	1462
πρός	1243
κατά	1196
διά	586
περί	328
ἐπί	310
μετά	191
παρά	154
ὑπό	61
ὑπέρ	40
ἀνά	14
ὑμφί	1

summa 5586

Genetivos sibi iungit:

ἐξ	1127
ἐπί	676
παρά	507
ἀπό	475
πρὸ	324
περί	322

dativos:

ἐν	3310
ἐπί	269
παρά	73
πρός	47
σύν	35
ὑπό	8
περί	1

summa 3743

διά	229
μετά	212
ὑπό	183
κατά	76
ἀντί	34
ὑπέρ	14
πρός	9

summa 4188.

Hanc igitur casuum condicionem habemus: acc.: gen.: dat = 5,6 : 4,2 : 3,7. Quam si comparamus cum ea, quam in usu dicendi poetarum scaenicorum Mommsen²⁾ invenit:

	acc.	gen.	dat.
Aesch.	4	5	5
Soph.	2	3	2
Eurip.	5	4	4
Aristoph.	3	3	2

¹⁾ cf. Krebs Progr. Ratisbon. 1882. p. 1.

²⁾ cf. Mommsen. II. 17.

ad usum Euripideum proxime accedere videtur. Ita tamen parum recte iudicaverimus. Videndum enim est, quomodo numeri singulorum casuum compositi sint, quot praepositiones et quales ad unumquemque efficiendum attulerint. Quod si praepositiones, quibus singulis singuli casus proprii sunt, seorsum tractamus:

accusativos sibi nectit:	genetivos:	dativos:
<i>εἰς</i> 1462	<i>ἐξ</i> 1127	<i>ἐν</i> 3310
<i>ἀνά</i> 14	<i>ἀπό</i> 475	<i>σύν</i> 35
summa 1476	<i>πρό</i> 324	summa 3345
	<i>ἀντί</i> 34	
	summa 1960	

ut ratio haec sit: acc: gen: dat = 1,5: 2: 3,3 et primum locum dativus obtineat. Est igitur ceterarum praepositionum duos vel tres casus sibi coniungentium hanc condicionem in contrariam vertere; eaeque maxime idoneae sunt, quibus demonstratur, quod tendat scribentis indoles vel aetatis cuiusdam consuetudo; nam concessio e tribus unum, vel duorum alterum casuum praepositioni addere, concessio e tribus particularum generibus, uniformium, biformium, triformium has vel illas eligere, cui casui, cui particularum generi scriptor sive conscius sive inscius potissimum faverit, quos unicuique praepositioni casus magis minusve accommodatos senserit, optime cognoscitur. Jam vero, cum etiam supra dativum et genetivum praevalere accusativo apparuerit, ex ipsis triformibus particulis illos casus, maius tamen genetivum, incrementum accipere hac tabula docemur; iungunt sibi

	acc.	gen.	dat.
<i>πρός</i>	1243	9	47
<i>ἐπί</i>	307	676	269
<i>περί</i>	328	322	1
<i>παρά</i>	154	507	73
<i>ὑπό</i>	61	183	8
	2093	1697	398.

Accusativi vim unum *πρός* adauget, idque magnopere (acc: gen: dat. = 138: 1: 5,2); contra maior pars, tres ex illis, genetivum potissimum amplectuntur *ἐπί*, *παρά*, *ὑπό*; maxime *παρά*; aequae fere valent accusativi et genetivi particulae *περί*; dativus apud omnes, excepto *πρός*, genetivo aliquantum cedit, maxime apud *περί*; cedit et accusativo.

Hunc vero ad fulciendum biformes particulae praepositioni *πρός* subveniunt; vide tabulam.

	acc.	gen.
<i>κατά</i>	1196	76
<i>διά</i>	586	229
<i>μετά</i>	191	212
<i>ὑπέρ</i>	40	14
	2013	531

excepto *μετά* omnes accusativo magis favent, maxime *κατά* (acc.: gen. = 16: 1.); quod ad *διά*, quarta pars efficitur formula *διό*; sed his omissis, tamen accusativus multo superior est.

Summa haec est. Suam quisque casus particulam habet, quae potissimum tenetur, accusativus *εἰς*, genetivus *ἐξ*, dativus *ἐν*; accusativo primae partes eveniunt, secundae genetivo, dativo tertiae. Quamquam igitur Mommsen Plotinum parum recte in numero eorum habet, in denen die Genetivpräpositionen meist wegen ermüdender Wiederholung einzelner Wendungen und Formeln den Vorrang haben ac ne alterum quidem, quod in universum statuit in genere dicendi dialectico genetivum praevalere, usu Plotiniano probatur, summas casuum si comparamus, tamen explicantibus nobis et disponentibus summas verum aliquid V. D. sensisse concedendum est; nam succumbit quidem genetivus accusativo, sed ex usu particularum et uniformium et triformium valde acceptum eum scriptori fuisse apparet.

Primum locum *ἐν* obtinet, quod quartam partem omnium sibi vindicat; hoc vero proprium videtur esse aetatis Plotini; iam enim patres Apostolici auctore Mommseno¹⁾ hac praepositione prae ceteris et saepius etiam quam ille, utuntur. Proximum autem locum *εἰς* tenet, ac ne id quidem alienum est ab aetate, qua *εἰς* et *ἐν* dimicasse inter se videntur, donec una cum prorumpente accusativo *εἰς* dativum et *ἐν* devicit. Praeter *ἐν* exiguus est numerus particularum, quae dativum tumentur; *ἀνά*, *μετά*, *ὑπέρ*, *ἀμφί* iam ante hanc aetatem in pedestri oratione dativum spernunt; etiam *περί* dativum fere deposuit; ne id quidem novum; nam ex Platonis libris Ast sex exempla affert, Aristoteles bis

¹⁾ Mommsen I. p. 26.

exhibet, neque non suspiciosus locis¹⁾; Theophrastus²⁾ non agnoscit, apud Polybium³⁾ semel exstat.

ἀμφὶ semel cum accusativo invenitur in formula τῶν ἀμφὶ Πυθαγόραν; semel etiam apud Platonem eadem fere in formula, semel apud Theophrastum, (neque tamen ipsius verba sunt)⁴⁾ Aristoteles⁵⁾ non adhibet; ἀνά ipsum quoque una in formula coniunctum cum λόγος servatur⁶⁾ ὥς non exstat.

Ut de σύν-μετά pauca addam, ipsam hanc rem Mommsen tetigit, condicio ea est, ut senis μετά cum gen. singula σύν respondeant; alia igitur atque ea, quam Mommsen⁷⁾ proponit, qui in septuaginta tribus paginis viginti septem μετά c. gen., tria σύν invenit. Sed ut erraret, facile fieri potuit, cum non in omnibus operis Plotiniani partibus eadem sit usus ratio prae-positionum; e. g. in enn. III. condicio haec est: μετά c. gen: σύν = 4 : 1; enn. VI. = 7 : 1 enn. II. = 15 : 1.

Restat, ut de casibus cum adverbii praepositionalibus coniunctis exponatur; quae quidem seiuncta iterum enarrare superse-debo; duo inveniuntur casus, genetivus et dativus; dativos sibi sumit

ἐφεξῆς	13
ὁμοῦ	8
ἅμα	6
ἐν	3
πρὸς ἐτι	1

summa 31

ceteris omnibus genetivorum efficitur numerus 482. Accusativus omnino periit; qui quamquam inde ab initio parum virium videtur habuisse, tamen fuit aetas, qua suum locum teneret⁸⁾ Etiam dativus apud Plotinum genetivo multo inferior est (gen. : dat =

¹⁾ Ueber den Sprachgebrauch des Aristoteles. Beobachtungen ueber die Praepositionen von Rudolf Eucken. Berlin 1868. p. 64.

²⁾ Ueber den Sprachgebrauch des Theophrastus von Wilhelm Mueller. Progr. d. Fuerstl. Gymn. zu Arnstadt 1878. p. 20.

³⁾ Krebs. Die Praepositionen. p. 101.

⁴⁾ Müller. p. 9.

⁵⁾ Eucken. p. 36.

⁶⁾ cf. Eucken. p. 30.

⁷⁾ Mommsen I. p. 5.

⁸⁾ cf. Mommsen. II. p. 4. Apud Polybium accusativus particula ὡς servatus est. cf. Krebs. Progr. Ratisbon. 1882. p. 8.

15,5 : 1) cum in genere scribendi historicorum Graecorum inferioris aetatis dativum aliquamdiu parem se prae-buisse genetivo doceamur;¹⁾ sed hic quoque varium scribendi genus in causa videtur esse, hic quoque Mommseni illud praeceptum probari. Attamen genetivi incrementum initium cepit iam in dictione Xenophontea et ad fastigium quoddam non multo post Polybium ascendit.²⁾

Primum frequentiae locum ἀνευ³⁾ obtinet; exempla exstant centum septendecim; infimum complura adverbia, quae semel inveniuntur.

De causis polyprothesis.

Causas singularis praepositionum usus Plotiniani has affero.

I. Genus philosophandi Plotini, qui ex uno omnia per gradus sese excipientes deducit, ad unum reducit, ab uno omnia pendere contendit, ad unum tendere, ad unam concurrere harmoniam, ceteraque eius doctrinae propria, quae plurimum efficiunt usum verborum deducendi, reducendi, proveniendi, redeundi, dirigendi, tendendi; ea autem praepositiones desiderant.

II. Augetur illorum verborum et praepositionum usus eo, quod Plotinus ad cogitandi sublimitates explanandas ad sensibilia saepe recurrit.

III. Idem deficienti orationi subveniendi studium efficit, ut una compluribus vel omnibus partibus definiatur condicio, aut coniungendis similibus, aut contrariis opponendis; quot autem modi circumscribendae rei, tot praepositiones vel praepositionum quasi fasciculi adhibentur. Deinde augetur numerus quibusdam particulis prae ceteris adhibitis propter

IV. consuetudinem exempla advocandi et coacervandi; (ἐπί c. gen.)

¹⁾ Die Praepositionsadverbien in der spaeteren historischen Graecitae von Fr. Krebs. I. Muenchen 1884. p. 30.

²⁾ cf. Krebs. I. l.

³⁾ De usu particulae ἀνευ apud historicos Graecos recentiores cf. Krebs I. l. p. 47., qui docuit ἀνευ irrumpenti πάρεξ magis magisque cessisse, deinde aetate Byzantinorum plane obrutam esse; in Plotini libris παρέξ semel exstat, neque vicaria ἀνευ particula sed adverbii πλήν.

V. singulas, quae occurrunt quaestiones difficultatesque per *διὰ τί* inducendi.¹⁾

VI. munere critico fungendi, ut aliorum sententiae laudentur, perstringantur, redarguantur. (*λέγειν πρὸς* c. acc., al.)

VII. plurimo usu verborum animi quendam actum significantium; agendi, cogitandi de al. re. (*περὶ* c. gen.)

VIII. plurimo usu particulae *ἐν*, cuius genera non melius scire videntur posse, quam Aristotelis verbis *φυσ.* δ 3. 210. a 14.²⁾ cf. Eucken. l. l. p. 22. Accedit quod ad circumscribendum praedicatum saepe adhibetur.

IX. a. Praepositiones ad vocabula quaedam philosophorum propria formanda saepissime adhibentur. (*τὸ πρὸς τι, τὸ ἐπὶ τινι, τὸ διὰ τί.*)

b. cum articulo et casu suo ad nomina generis neutrius circumscribenda e. g. *τὰ πρὸς — περὶ — κατὰ ἀνθρώπους, τέχνας.*

c. in formulis quibusdam usque recurrentibus e. g. *παρὰ — κατὰ φύσιν, δύναμιν, ἐνέργειαν.*

X. Varius est praepositionum ad adverbialia formanda usus. Completa autem haec et illustrata in sequentibus invenies.

De repetitione praepositionum.

I. Plotinus praepositionem repetere solet post particulas ad-
versativas.

δέ. VI. 1. 27. 295. 30., *μέν — δέ* IV. 6. 3. 117. 13. sq. *οὐδέ.* IV. 3. 25. 38. 22., IV. 4. 10. 56. 24., IV. 4. 44. 99. 6. sq.

¹⁾ in una enn. VI. plus quinquaginta inveniuntur.

²⁾ μετὰ δὲ ταῦτα ληπτέον ποσαχῶς ἄλλο ἐν ἄλλῳ λέγεται. ἓνα μὲν δὴ τρόπον ὡς ὁ δάκτυλος ἐν τῇ χειρὶ καὶ ὅλως τὸ μέρος ἐν τῷ ὅλῳ. ἄλλον δὲ ὡς τὸ ὅλον ἐν τοῖς μέρεσι. . . ἄλλον δὲ τρόπον ὡς ὁ ἀνθρώπος ἐν ζωῇ καὶ ὅλως εἶδος ἐν γένει. ἄλλον δὲ ὡς τὸ γένος ἐν τῷ εἶδει, καὶ ὅλως τὸ μέρος τοῦ εἶδους ἐν τῷ τοῦ εἶδους λόγῳ. ἔτι ὡς ἡ ὑγίεια ἐν θερμοῖς καὶ ψυχροῖς καὶ ὅλως τὸ εἶδος ἐν τῇ ὕλῃ. Insignia quaedam exempla ut afferam, continet p. 281^{II} tredecim ἐν, p. 154^{II} quattuordecim, p. 234^{II} quindecim, 34^{II} septendecim p. 33^{II} duodeviginti, p. 177^{II} undeviginti.

ἀλλά. IV. 5. 3. 106. 24., VI. 1. 27. 294. 32., VI. 9. 11. 524. 19. καὶ οὐ. VI. 9. 11. 524. 21. ἐν αὐτῇ μόνῃ καὶ οὐκ ἐν τῷ ὄντι. οὐ, eodem sensu. II. 9. 10. 198. 25. πρὸς τοὺς γνωρίμους, οὐ πρὸς αὐτοὺς λέγοντες.

II. in asyndeto. I. 3. 2. 59. 20. ἀναβαίνειν ἐπὶ νοῦν, ἐπὶ τὸ ὄν. I. 6. 7. 93. 23. μὴ ἐν γῇ, μὴ ἐν οὐρανῷ. VI. 9. 3. 512. 10. πρὸ εἶδους ὃν παντὸς, πρὸ κινήσεως. πρὸ στάσεως.

III. Praepositio repetitur post particulas divisionem efficientes. a. *εἴτε — εἴτε.* VI. 7. 6. 127. 24. b. *μήτε — μήτε.* IV. 4. 24. 72. 21. c. *οὔτε — οὔτε.* IV. 7. 8. (ed. M. 12.) 134. 16.

IV. Post *ἢ* (— *ἢ*) praepositio repetitur, ubi duae res oppositae sentiuntur; sin aliter, uni particulae subiunguntur, etiam si vocabula contraria significant. a. VI. 2. 17. 319. 16. sq. III. 4. 2. 261. 19. (aut.) b. IV. 4. 32. 85. 19. ἀλλοίωσίν τε πρὸς τὸ χειρόν ἢ βέλτιον. VI. 3. 25. 359. 8. ἐπὶ δὲ μελανίας ἢ λευκότητος πῶς; (vel).

Eundem quem *ἢ* sensum oppositio pronominis *ἄλλος — ἄλλος* efficit. IV. 4. 35. 90. 6. sq. *παρὰ γὰρ τούτους ἄλλο καὶ ἄλλο αὐτὸ παρ' ἄλλους.*

V. Quod ad particulas copulativas attinet, a. post *καί* saepe repetitur, saepius tamen supprimitur, etiam eis locis, quibus desideratur. V. 5. 4. 211. 18. *ἃρ' οὖν αἱ μὲν μονάδες ἄλλως αἱ ἐν πεντάδι καὶ δεκάδι;* (int. *ἢ ἐν δεκάδι*) VI. 3. 7. 335. 5. καὶ ἐνταῦθα τοίνυν τὸ εἶναι ἄλλο τι τὸ ἐπὶ τῆς ὕλης καὶ εἶδους. b. eadem de *καί* — *καί* (— *καί*) statuenda sunt: IV. 4. 41. 96. 8. sq. VI. 1. 10. 275. 11. sq. Quid autem inter duo usus genera plerumque intersit, ubi coniuncta exstant, optime cognoscitur. II. 9. 14. 204. 29. sq. τὸ θαρραλέον μετὰ λόγον καὶ μετὰ ἀσφαλείας πολλῆς καὶ εὐλαβείας καὶ πλείστης περιωπῆς ἔχουσιν. VI. 3. 10. 338. 24. καὶ κατὰ τὰς μίξεις φήσομεν ποιεῖν καὶ κατὰ τὰ χρώματα καὶ τὰ σχήματα cf. ib. v. 16. sq. c. geminatur praepositio post *τέ* — *τέ* IV. 3. 14. 27. 3. VI. 7. 30. 461. 11. sq., non geminatur apud *τέ* — *καί* (— *καί*), nimirum cum his particulis artior membrorum conexus significetur. IV. 3. 15. 28. 5., IV. 4. 45. 101. 12., VI. 3. 16. 346. 28. μεμερισμένον εἰς δύο εἷς τε τὸ περὶ ὃ ἐστι καὶ ἐν ᾧ ἐστίν.

d. similis est usus, ubi particula *καί* verba vel enuntiata sibi aliquomodo respondentia coniunguntur. VI. 7. 9. 136. 27. ζῶν παρ' αὐτοῦ καὶ ὃν παρ' αὐτοῦ. VI. 8. 16. 500. 21. sq.

πρὸς αὐτὸν οἷον στηρίζει καὶ οἷον πρὸς αὐτὸν βλέπει; contra I. 6. 7. 93. 8. πρὸς αὐτὸ βλέπει καὶ ἔστι καὶ ζῇ καὶ νοεῖ.

VI. Praepositio per pleonasmum quendam repetitur ad prioris memoriam compluribus interpositis verbis renovandam. II. 9. 1. 186. 7. sq. τὸν δὲ λόγον ὅταν τις ἀπὸ τοῦ νοῦ ποιῇ εἶτα ἀπὸ τούτου γίνεσθαι ἐν ψυχῇ ἄλλον ἀπ' αὐτοῦ τοῦ λόγον . . VI. 1. 30. 299. 15/18. περὶ δὲ τῶν ὅσοι ἄλλως τὰ ὄντα ἢ τὰς ἀρχὰς τῶν ὄντων ἔθεντο . . χωρὶς περὶ ἐκάστων ἔξεστιν ζητεῖν. VI. 3. 1. 327. 21/23. περὶ δὲ τῶν παθημάτων ὅσα . . περὶ τούτων ἐπισκεπτέον ὕστερον. Genus quoddam pleonasmī in his quoque exemplis latet: I. 6. 4. 89. 1. sq. ὥσπερ δὲ ἐπὶ τῶν τῆς αἰσθήσεως καλῶν οὐκ ἦν περὶ αὐτῶν λέγειν . . VI. 3. 13. 341. 32. sq. ἀεὶ γὰρ ἐν τοῖς ἀριθμοῖς οὕτω λαμβανομένοις κατὰ τὸ πρότερον καὶ τὸ ὕστερον κοινόν τι ἐπ' αὐτῶν οὐκ ἔστι γένος.

VII. Apud pronomen relativum, sive antecedit demonstrativo, sive sequitur, plerumque geminatur. (a.) II. 1. 2. 121. 6. VI. 8. 1. 479. 9. sq. (b.) VI. 2. 10. 312. 9. sq. VI. 4. 11. 376. 9. sq.; conferas tamen. IV. 4. 32. 84. 8. sq. ὅσον δὲ καὶ ψυχῆς τοῦ παντός μετέχει, κατὰ τοσοῦτον καὶ ταύτη.

VIII. De particulis comparativis ὥς, ὥσπερ, οἷον lex haec est. (a) si res comparata per particulam addita sequitur, praepositio aut repetitur aut non repetitur. (b.) si antecedit, huic soli praepositio additur, neque alteri comparationis membro, neque utrique.

a. α. IV. 3. 21. 34. 27. ἐν τῷ σώματι εἶναι ὥς ἐν ὀργάνῳ φυσικῷ. VI. 3. 5. 332. 20. τὸ μέτρον ἐν τῇ κινήσει ὑπάρχει ὥς ἐν ὑποκειμένῳ. β. I. 4. 10. 74. 8. διὰ γὰρ τῆς αἰσθήσεως ὥσπερ μέσης. VI. 3. 5. 331. 28. ἐν τῇ ὕλῃ εἶναι ὥς ὑποκειμένῳ. II. 3. 17. 149. 32. ἔξ ὕλης χειρόνος οἷον ὑποστάθμης. b. IV. 3. 20. 32. 26. ὥς ἐν τόπῳ εἶναι τῷ σώματι.¹⁾ ib. 33. 10.

¹⁾ M. ad hunc locum annotat in cod. Monac. C. legi *φαιέον εἶναι* ὥς ἐν τόπῳ τῷ σώματι; fretus igitur auctoritate cod. Med. A videtur ἐν ante τῷ in ed. recepisse; deinde p. 33. 10 (Vo.) ἐν suo Marte inseruit, p. 33. 13. non inseruit. Contra Vo. praef. II. XVIII. priore loco eum sine ulla codd. auctoritate ἐν τῷ σώματι scripsisse contendit; Accedit ad difficultatem diiudicandi de hoc loco, quod, quamquam grammatici omitti in eiusmodi enuntiationibus alteram praepositionem docent, (cf. Cobet variae lectiones p. 163. sqq. et 532. ed. alt.) plura exempla, quam quae omnia corrupta esse nobis persuaderi

ὥς ἐν τόπῳ τῷ σώματι. ib. 13. ὥς ἐν ὑποκειμένῳ ἔσται τῷ σώματι. Ubi vero comparatio latius patet magisque distincta est, e. g. ubi relativae particulae comparativae demonstrativae respondet, ibi praepositionem geminari vix est, quod moneam.

IX. Similis est usus, sed ad appositionem vergens, quod particula οἷον non id inducitur, quocum alterum comparatur, sed quo explicatur, quod alterius rei quasi ex ambitu sumitur; qui usus medium tenet locum inter appositionem partitivam et epexegeticam¹⁾ a. II. 3. 14. 145. 22. εἰ δ' ἐκ πόνων οἷον ἐκ γεωργίας . . (sc. divitias sibi comparaverit.) IV. 3. 21. 34. 21. sq. ἡ τέχνη ἐν τοῖς ὀργάνοις οἷον ἐν τῷ οἴκῳ. b. II. 1. 2. 121. 12. διὰ θάτερον τῶν ἐνόντων οἷον ψυχὴν ἢ σῶμα. IV. 2. 2. 8. 4. ἐκ πολλῶν αἰσθήσεων οἷον ὧτων καὶ ὁμμάτων. IV. 3. 2. 11. 22. sq. ἐπὶ δὲ τοῦ συνεχοῦς . . οἷον κύκλον ἢ τετραγώνον. VI. 7. 11. 440. 3. sq. ἐπὶ τῶν ὑγρῶν τῶν ἐν ἡμῖν οἷον αἵματος.

X. Genuina partitiva appositio iterata praepositione exstat VI. 2. 21. 323. 14. ἑτερότης δὲ [sc. ποιεῖ] ἀνισότητα ἐν ποσῷ, ἐν τε μεγέθει. Vulgare, quod ad appositionem, usum exhibent: a. I. 2. 2. 52. 11. ἐν ἑλῇ τῇ ψυχῇ ὁμοίονται τῷ ἐκεῖ μέτρῳ; cf. III. 7. 8. 320. 18., contra. b. II. 1. 3. 122. 12. ἐν καλῷ τόπῳ κινεῖσθαι ἐν τῇ ψυχῇ. II. 1. 8. 128. 20. sq. τούτου δὲ μέιναντος ἄνω τοῦ τοιούτου φωτός ἐν ᾧ τέτακται καθαροῦ ἐν καθαρωτάτῳ; solvenda enim sunt ἐν ᾧ in ἐν τούτῳ ἐν ᾧ.

De commutatione casuum et praepositionum.

A. Raro fit, ut in eadem sententia vel in respondentibus inter se eadem praepositio varios casus sibi iungat, et ubi fit, non tam negligentia scribendi neque varietatis studium, quam cogitandi ipsa ratio videtur in causa fuisse II. 9. 2. 186. 19. sq. ψυχῆς δὲ ἡμῶν τὸ μὲν ἀεὶ πρὸς ἐκείνους, τὸ δὲ πρὸς ταῦτα ἔχειν; illic enim ratio versandi (sc. inter intellegibilia), hic tendendi (ad sensibilia) plus valebat. VI. 6. 9. 408. 25. sq. καὶ γὰρ τῷ

possit, Stallbaum affert ad Plat. Phaed. 67. D. cf. nov. commentatt. sc. M. Schanz. Wirzburgi 1871. p. 129. Krebs. Die Praepositionen . . . p. 11. Quae cum ita sint, tamen, ut ad Plotinum redeamus, equidem Volkmanno ita adstipulor, ut — etiamsi M. p. 32. 26. in cod. Med. A ἐν legerit — codicibus, ubi consentiunt, fidem habendam esse censeam, ubi dissentiunt, emendandum.

¹⁾ quam Krebs ita nominat. cf. Die Praepositionen . . p. 12.

ὄντι τὸ ἐν ἀρχῇ καὶ ἐπὶ τούτου ἐστὶν ὃν . . ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τῷ ὄντι τὸ ἐν.

B. Exstat illa mutatio casuum etiam cum diversis praepositionibus iunctorum, quamquam retinendis eisdem casibus condicio eadem manet.

II. 3. 3. 135. 15. οὐ γὰρ δὴ οὐδ' ἐν αὐτῷ τῷ ζῳδίῳ γίνεται ἀλλ' ὑπ' αὐτὸ πλεῖστον ἀπέχον. III. 9. 2. 348. 11. sq. διὸ οὐκ ἐν τῷ σώματι οὐδ' ὁ Πλάτων φησὶ πού ἀλλὰ τὸ σῶμα εἰς αὐτήν; antecessit autem: ἡ πᾶσα ψυχὴ οὐδαμοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἦλθεν. VI. 2. 7. 307. 15. sq. κίνησις δὲ οὔτε ὑπὸ τὸ ὃν τακτέα, οὐτ' ἐπὶ τῷ ὄντι VI. 3. 16. 346. 5. sq. τὰ μὲν ὧδε ἐν τῷ-δε τῷ ποιῷ τακτέον τὰς δὲ . . πρὸς τὸ νοητὸν ἐκεῖ τακτέον; aliter autem explicanda videntur esse: I. 4. 7. 71. 11. sq. ἀλλ' εἰ μὴ ταφείη πάντως πού, καὶ ὑπὲρ γῆς καὶ ὑπὸ γῆν τεθὲν τὸ σῶμα [ἄν] ταφείη. VI. 3. 24. 357. 19. οἷον τὸ ὑπὲρ κεφαλῆς καὶ ὑπὸ πόδας ῥίπτειν. Prae ceteris ἐν — ἐπὶ sese excipiunt: VI. 3. 6. 333. 21. ἐπὶ γὰρ τοῦ λευκὸν Σωκράτης ἔμπεριεῖληται ὁ Σωκράτης τῷ λευκῷ, ἐν δὲ τῷ Σωκράτης λευκὸς καθαρῶς συμβεβηκὸς τὸ λευκόν. cf. VI. 4. 1. 363. 7. sq. VI. 5. 6. 389. 5. sq.

C. Variatio haud raro ea exstat, ut cognatam cognata praepositio excipiat neque casu mutato neque cogitandi ratione.

πρὸς — εἰς. III. 9. 2. 348. 17. sqq. φωτίζεται μὲν οὖν ἡ μερικὴ (sc. ψυχὴ) πρὸς τὸ πρὸ αὐτῆς φερομένη. ὄντι γὰρ ἐντυγχάνει . . . εἰς δὲ τὸ μετ' αὐτήν εἰς τὸ μὴ ὄν. τοῦτο δὲ ποιεῖ, ὅταν πρὸς αὐτήν. V. 5. 8. 215. 23. sq. εἰς οὐδὲν ἄλλο ἢ πρὸς τὸ καλὸν βλέπον. cf. V. 1. 6. 169. 9. sq. VI. 6. 7. 406. 9.

πρὸς — κατά. V. 6. 2. 223. 30. ὃ πρὸς μὲν τὸν νοῦν νοητὸν ἔσται, καθ' ἑαυτὸ δὲ οὔτε νοοῦν οὔτε νοητὸν ἔσται. VI. 9. 11. 523. 19. διαφορὰν ἐν ἑαυτῷ οὐδεμίαν πρὸς ἑαυτὸν ἔχων οὔτε κατὰ ἄλλα. εἰς — ἐπὶ. III. 2. 17. 248. 27. τὸν δὲ ἡγαγεν εἰς μείζους τιμὰς καὶ, εἰ ἔχοι, ἐπὶ τὰ καλλίω δράματα. IV. 5. 7. 111. 26. sq. τὸ μὲν ἐπὶ πλέον, τὸ δὲ εἰς ἑλάττω. V. 3. 9. 190. 13. sq. κατὰ — εἰς. VI. 4. 7. 370. 12. καθ' ὅσον ἐφάπτεται εἰς τοσοῦτον περιγραφομένης. ἀπὸ — ἐκ. IV. 3. 39. 94. 12. sq. καὶ ἀπ' ἄλλου ἄλλο γινώσκειτ' ἄν, καὶ ἀπὸ αἰτιατοῦ δὲ τὸ αἴτιον καὶ τὸ ἐπόμενον δὲ ἐκ τοῦ προηγησαμένου καὶ τὸ σύνθετον ἀπὸ θατέρου.

De cumulatione praepositionum.

Proprium est Plotini, id quod ad polyprothesin aliquantum confert, non geminatio sed multiplicatio et cumulatio praepositionum et earundem et diversarum; atque exempla huius usus, quae melius, quam verba rem declarabunt, elegi singularia; πρὸς ita repetitum invenimus. II. 3. 5. 137. 17. sq. θερμαίνονται ἂν εἰ ἀφώτιστος πρὸς ἡμᾶς ἡ σελήνη εἴη. πρὸς δὲ τὸν ἕτερον ἀγαθὴ οὐσα ἐν τῷ ἀφωτίστῳ πλήρης ἐστὶ πρὸς αὐτόν. τὸ δὲ πρὸς ἡμᾶς τῆς σελήνης ἀφώτιστόν ἐστι πρὸς τὰ ἐπὶ γῆς . . πρὸς δὲ τὸν Πυρῶδὴ ἀφώτιστος οὐσα πρὸς ἡμᾶς ἔδοξεν εἶναι ἀγαθὴ. Notiones autem πλήρης, ἀγαθός, ἀφώτιστος ad veram earum relationem indagandam huc illuc vertuntur, referuntur; πρὸς vero, quoniam ad illam condicionem significandam inductum est, necessario usque repetitur. III. 3. 6. 259. 12. sqq. ἔστι δὲ τοιοῦτον ἡ ἀναλογία ὥστε καὶ τὸ χεῖρον πρὸς τὸ χεῖρον, ὡς τὸ βέλτιον πρὸς τὸ βέλτιον, οἷον ὡς ὄμμα πρὸς ὄμμα καὶ ποὺς πρὸς πόδα, θάτερον πρὸς θάτερον καὶ εἰ βούλει ὡς ἀρετὴ πρὸς δικαιοσύνην καὶ κακία πρὸς ἀδικίαν; en habemus exemplorum collationem ad unam rem illustrandam; cf. V. 5. 4. 211. 20. sqq., VI. 1. 6. 269. 10. sqq., παρὰ II. 1. 5. 124. 1. sqq. τὰ μὲν παρὰ θεοῦ γεγένηται, τὰ δὲ ἐνταῦθα ζῶα παρὰ τῶν γενομένων παρ' αὐτοῦ θεῶν. γεγόμενα δὲ παρ' ἐκείνων οὐ θεμιτὸν φθεῖρεθαι. II. 9. 6. 191. 29. sq. οὐδ' . . . τὰ αὐτῶν ἐν συστάσει παρὰ τοῖς ἀκούουσι ποιεῖν, ἀλλ' αὐτὸ παρ' αὐτῶν δεικνύναι ὁρθῶς ἔχοντα, ὅσα ἴδια αὐτοῖς ἔδοξε παρὰ τὴν ἐκείνων δόξαν λέγειν; habemus autem παρὰ cum tribus deinceps casibus coniunctum, neque id Plotinus vitavit, sed, quod in animo habebat, dummodo sententiae satisfaceret, parum anxius elegantiae videtur tenuisse. ὑπὸ: VI. 2. 18. 320. 14. sqq. ὥστε καὶ αὐτὴ ὑπὸ τὴν κίνησιν, εἰ δὲ βούλει, ὑπὸ τὴν στάσιν ἢ καὶ ὑπ' ἄμφω. εἰ δὲ ὑπ' ἄμφω . . . κατὰ saepe repetitum invenies VI. 3. 10. in.

Quod ad diversarum praepositionum coniunctionem attinet, Plotinus libentissime nectit aut similes quodammodo ad unam condicionem compluribus e partibus circumscribendam¹⁾ aut oppositas, sive ut alterum negatione alterius distinctius significet, sive ut eiusdem

¹⁾ Similem dicendi usum in scriptis St. Pauli Winer observavit. cf. Grammatik des neutestamentlichen Sprachidioms. Leipzig 1844. 5. p. 496. sq.

rei vel actus oppositos fines indicet, quo efficacior evadat sententia.

a. II. 9. 1. 185. 7. sq. *κίνησις δὲ πρὸς αὐτὸν καὶ περὶ αὐτὸν ψυχῆς ἡδὴ ἔργον καὶ λόγος ἀπ' αὐτοῦ εἰς ψυχὴν*. V. 9. 5. 252. 21. *πάν τε εἶδος ἐν ἄλλῃ παρ' ἄλλον εἰς ἄλλον*. IV. 4. 13. 59. 28. sq. *οἶον εἰ ἐν κηρῷ βαθεῖ δικνοῖτο εἰς ἔσχατον ἐπὶ θάτερα ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ τύπος*. b. plura etiam inveniuntur:

III. 3. 5. 258. 1. sqq. *καὶ παρὰ μὲν τοῦ ἀκολάστου τὸ πρᾶχθ' ἐν οὔτε ὑπὸ προνοίας οὔτε κατὰ πρόνοιαν, τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ σώφρονος ἔργον οἷχ' ὑπὸ προνοίας μὲν, ὅτι ὑπ' αὐτοῦ, κατὰ πρόνοιαν δέ*. III. 7. 6. 315. 32. sqq. [*ἐπειδὴ δὲ ἡ τοιαύτη φύσις οὔτω παγκάλη καὶ αἰδῖος*] *περὶ τὸ ἐν καὶ ἀπ' ἐκείνου καὶ πρὸς ἐκεῖνο, οὐδὲν ἐκβαίνουσα ἀπ' αὐτοῦ, μένουσα δὲ αἰετὶ περὶ ἐκεῖνο καὶ ἐν ἐκείνῳ καὶ ζῶσα κατ' ἐκεῖνο*. VI. 6. 18. 422. 28. sqq. *οἶδε γὰρ καὶ ὅτον χάριν ζῇ καὶ πρὸς ὃ ζῇ, ἀφ' οὗ καὶ ζῇ. ἐξ οὗ γὰρ καὶ εἰς ὃ ζῇ*. VI. 1. 19. 285. 16. sqq. *ἡ τὰς μὲν παρ' αὐτῶν, τὰς δὲ ὑπ' ἄλλων εἰς αὐτά, ἡ τὰς μὲν ἐξ αὐτῶν, τὰς δὲ ἐξ ἄλλων, καὶ τὰς μὲν ἐξ αὐτῶν ποιήσεις εἴτε εἰς ἄλλα εἴτε ἀπολελυμένας, τὰς δὲ ἐξ ἄλλων πείσεις, καίτοι καὶ αἱ εἰς ἄλλα κινήσεις αἱ αὐταὶ ταῖς ἐξ ἄλλων*.

Singularis profecto atque insolens ille usus praepositionum. Neque tamen Plotinus, si quid video, qua erat indole, eius sibi conscius fuit; immo, quin eas cumlaret, facere non potuit; nihil enim curavit orationis elegantiam, nihil ornatum, nihil iucundam varietatem; id unum egit, ut quam maxime accurata, expressa evaderet; huic vero studio quid subvenire potuit efficacius, quam usus praepositionum, quarum proprium est, condiciones sensibiles, concretas reddere, distinguere, illustrare? Neque tamen Plotini erat sublimitates cogitandi gyrosque, ut ita dicam, philosophandi verborum expedire ambagibus; quam poterat paucissimis verbis, quae sentiret, presse reddebat; hinc verba saepe retinuit, prae-positionum quasi vicario munere usus est, geminavit, multiplicavit; et re vera illarum usu sententia plerumque multo magis concisa, concreta efficitur. Quamquam negari non potest ex altera parte ista eius consuetudine sententias nonnunquam obscurari difficultatesque legentibus parari, ex altera Plotinum interdum nimis esse accuratum et verbum. Sed haec hactenus; iam dicendum est

De praepositionum cum adverbii coniunctione.¹⁾

Praepositionibus adverbia, quorum maior pars praepositionalem naturam induere potest, ita iunguntur, ut aut antecedant aut sequantur. Operis autem pretium non est nisi de iis dicere, aut quae synonyma sunt, ut altera particula praenuntiet, altera repetat alteram, augeantque se invicem, aut quae sive significatione sive forma quodammodo inter se conciliantur. Atque si antecedunt adverbia, utraque pars sui iuris manet, et casus is additur, quem praepositio desiderat; si sequuntur, fieri potest, ut cum praepositione in unum novum adverbium casuale concrescant et genetivum assumant. Iam habes exempla.

ἐνι — ἐν. (a.) V. 9. 3. 250. 22. *ἐνι τι ἐν αὐτῇ*. VI. 2. 13. 316. 15. VI. 7. 3. 428. 20. (b.) VI. 4. 39. 93. 30. *οὐ γὰρ ἐν σπερματικοῖς λόγοις ἐνι τι τῶν γινομένων*. VI. 6. 13. 415. 3. VI. 6. 17. 421. 7. Neque enim dubitari debet, quin *ἐνι* ab *ἐνεστι*, ex quo correptum falso putatur, alienum sit. *ὁμοῦ — μετὰ*. (a.) V. 6. 3. 224. 17. sq. *εἰ δὲ ὁμοῦ εἴη μετὰ τῶν ἄλλων*. V. 8. 11. 244. 30., VI. 5. 7. 389. 30. (b.) II. 1. 6. 125. 25. *μετὰ δὲ τῶν ἄλλων ὁμοῦ*. VI. 2. 2. 301. 22. *ἅμα — μετὰ*. VI. 2. 13. 316. 1. *ἅμα μετὰ τοῦ ὄντος*. *ἐνδον — ἐν*. V. 3. 2. 179. 23. *ἐνδον ἐν τῷ σώματι; εἴσω — ἐν*. IV. 3. 1. 10. 5. *εἴσω τε γινόμενος ἐν αὐτῷ*. *εἴσω — εἰς*. V. 3. 13. 196. 28. *εἴσω εἰς ξαντὸν ἐπιστρέφει*. *εἴσω — πρὸς*. I. 2. 6. 56. 22. *ἡ εἴσω πρὸς νοῦν στροφῇ*.²⁾ *ἔξω — εἰς*. II. 3. 13. 143. 31. *ἔξωθούμενα ἔξω εἰς τὸ ποιεῖν*. *ἐκ — ἔξω*. V. 3. 17. 201. 13. *ἐκ πάντων ἔξω*. *ἔως — εἰς*. IV. 4. 1. 48. 8., V. 5. 9. 216. 18. VI. 3. 1. 327. 3. *πρότερον — πρό*. VI. 7. 8. 434. 20. sq. *πρότερον εἶναι τὸν μὴ γινόμενον ἵππον πρὸ τοῦ μετὰ ταῦτα ἐσόμενον*. *ἄνω — ὑπὲρ*. VI. 8. 1. 478. 14. *ἄνω ὑπὲρ πάντα*. *πόρρω — ἀπό*. II. 3. 5. 136. 29. *πόρρω γινόμενον ἀφ' ἡμῶν*. *ἐξῆς — ἀπό*. VI. 7. 9. 436. 10. *ἐξῆς δ' ἀπὸ τοιούτων πλησίον — μετὰ*. VI. 9. 5. 514. 30.

¹⁾ cf. Krebs. Die Praepositionen bei Polybios p. 16. sqq. Die Praepositionsadverbien. I. p. 38. sqq.

²⁾ *Πρὸς* relativum, si ita dicimus, saepius particula ὡς confortatur. III. 3. 4. 255. 23. *ἀνδρὸς ὡς πρὸς τὸν πρὸ αὐτοῦ τοῦ λόγου*. IV. 4. 8. 54. 22., IV. 7. 1. 120. 27., IV. 7. 8. (M. 13.) 134. 21., V. 8. 8. 240. 31. *τὴν ἐναργιστέραν ὡς πρὸς ἡμᾶς*. V. 9. 2. 249. 26., III. 6. 15. 303. 28. *ἀσθενεστέρᾳ γὰρ ἐστὶν ὡς πρὸς δύναμιν*.

τῷ πλησίον μετὰ τὸ ἐν εἶναι. His adiungere liceat εὐθύς—μετά. IV. 4. 16. 62. 17. sq. κύκλος προσαρμότιων κέντρῳ εὐθύς μετὰ κέντρον ἀνξηθεῖς. εὐθύς—πρός. VI. 7. 17. 447. 15. εὐθύς γὰρ πρὸς ἐν τι ἰδοῦσα.

Compositione haec nova adverbialia casualia existunt.¹⁾ προσ- ἐτι c. dat. II. 1. 7. 128. 19. ὑπεράνω c. gen. I. 1. 8. 45. 10., II. 3. 5. 137. 6., III. 4. 5. 264. 31., IV. 3. 12. 24. 19., V. 3. 4. 182. 15. ἐπάνω. IV. 3. 23. 36. 13. et 15. ἐπίπροσθεν. IV. 5. 7. 112. 9. ἔμπροσθεν. IV. 5. 1. 102. 21.

Deinde fit, ut casuum instar adverbialia praepositionibus iungantur; meminerimus enim etiam articulum his in formulis addi. εἰς—ὅπισθεν. III. 8. 9. 342. 28. ἐναντὶν ἀφέντα τοῖς εἰς ὅπισθεν αὐτοῦ. εἰς αἰ. I. 5. 2. 80. 20, II. 3. 16. 148. 15. al. εἰσαῦθις. I. 3. 6. 62. 1., ἐκπάλαι VI. 4. 14. 380. 8., ἕως ἄνω III. 4. 3. 263. 8., μέχρι ἐκεῖ IV. 5. 7. 111. 17.

Ex praepositione et casu in unum concreverunt: κατόπιν. IV. 5. 3. 106. 21., καταντικρύ IV. 5. 3. 106. 20. ἐπιπολῆς II. 6. 3. 176. 14. τὸ ἐπιπολῆς φανέν αὐτῷ. III. 6. 19. 309. 16. βουλομένοις ἀκριβέστερον λαβεῖν καὶ μὴ ἐπιπολῆς ζητοῦσιν.

Compositum duabus ex praepositionibus exstat παρῆξ IV. 2. 2. 7. 31.

De forma praepositionum

pauca habeo, quae moneam. Pro adverbio Plotinus particulae παρὰ correpta forma πάρ utitur. I. 4. 7. 71. 15. πάρ τοί ἐστιν ὁδὸς ἐξιέναι int. patet via, licet exire; non aliter ac si scriptum esset πάρεστιν; simile aliquid habemus ἐνι—ἐν; sed hic adverbium integram formam servavit. Tertium accedit ἐς pro εἰς, quod bis inveni. VI. 8. 17. 502. 8., et in formula ἐσύστερον III. 2. 9. 237. 32. Pro vulgari ἔνεκα bis ἐνεκεν exstat III. 8. 1. 332. 10. VI. 1. 27. 294. 20. παρῆξ est oxytonon; historici recentiores paroxytono utuntur.²⁾

¹⁾ cf. Krebs. II. p. 35. ann. 1.

²⁾ cf. Krebs Die Präpositionsadverbien . . . I. p. 47 et II. (München 1885.) Nachträge. Codicibus autem quamquam edd. consentiunt non ita magnam fidem esse habendam, tamen in hisce minutis rebus, quae ad sensum nihil attinent, certis destituti argumentis, non est cur diffidamus.

Hiatus Plotinus nihil curat; quod ad praepositiones, terminantem vocalem, modo supprimit ante vocalem modo non supprimit, ne ante asperum quidem spiritum: IV. 2. 1. 4. 28. κατὰ ὅλα. VI. 3. 5. 332. 25. κατὰ ἐν; III. 1. 5. 221. 29. ἐπὶ ἐκάστον. IV. 4. 23. 71. 27. ἐπὶ ἀφῆς. III. 3. 5. 257. 9. παρὰ ὀτονοῦν. V. 9. 14. 259. 26. παρὰ ὕλης. II. 3. 9. 141. 3. ἀπὸ ἔξω. VI. 2. 8. 308. 21. μετὰ ὕλης. VI. 3. 16. 345. 29., III. 2. 4. 230. 18. ὑπὸ ὕδατος. IV. 3. 14. 27. 15. ὑπὸ Ἡρακλέους. V. 8. 11. 245. 12. ἀντὶ ὁρῶντος.

De collocatione praepositionum.

Quod ad collocationem sive ante casum sive post eum, attinet discernendum est inter ipsas praepositiones et adverbialia praepositionalia; illae enim vulgo praeponuntur, haec, ut adverbialem naturam omnino magis servarunt, ita maiorem collocationis libertatem. Atque unum περὶ quinque non antecedit casui. II. 3. 14. 145. 32. ἀρχῆς δὲ πέρι. III. 4. 5. 264. 24. ψυχῆς πέρι εἰπεῖν. IV. 4. 30. 81. 2. τούτων τε πέρι παραπεπτωκότων ζητητέον; duo si adduntur nomina, περὶ medium locum tenet. I. 2. 1. 50. 16. ἀρχῆς πέρι καὶ τοῦ ἄρχεσθαι. IV. 4. 26. 74. 29. ὁσμῶν πέρι καὶ τῶν γευστῶν. Ex numero adverbialium ἔξω insigne est; nam inter octoginta quinque, quae exstant ἔξω, viginti duo, quarta pars omnium, postposita sunt. I. 2. 2. 52. 10., II. 4. 15. 164. 15. al. haec quoque particula interponitur, sed non semper; cf. V. 3. 16. 200. 5. πλήθους ἔξω καὶ ἀπλότητος ib. 4. 1. 203. 1. συμβάσεως ἔξω πάσης καὶ συνθέσεως sed I. 2. 2. 52. 10. τῶν ἀμέτρων καὶ ἀορίστων ἔξω εἶναι; e viginti quattuor ἔνεκα septendecim postposita sunt; quattuor ἄνευ e centum septendecim, II. 1. 6. 126. 9., III. 5. 1. 269. 17., IV. 4. 42. 96. 22., IV. 5. 4. 106. 29. duo inter undeseptuaginta ἐπέκεινα IV. 7. 12. 140. 5., V. 9. 2. 249. 24., duo inter tredecim χωρὶς V. 3. 5. 184. 16., VI. 4. 7. 371. 18., unum inter tredecim ἐφεξῆς. II. 7. 1. 178. 23. γραμμὴ γραμμῇ ἐφεξῆς ἂν κέοιτό; unum inter tria ἐνι. VI. 7. 28. 459. 3. καὶ τῇ ὕλῃ δὲ εἶδος ἐνι τὸ ἀγαθόν; denique ἐπίπροσθεν. IV. 5. 7. 112. 9. δύντος δὲ ἐπίπροσθέν ἐστι τὸ ἄλλο σῶμα.¹⁾

¹⁾ Quamquam si quis δύντος pro genetivo absoluto, qui dicitur et ἐπίπροσθεν pro integro adverbio accipit, eius sententia prorsus refelli non potest, tamen ne illa quidem improbanda.

Iam restat, ut de hyperbato exponam; atque hac quoque in re inter usum praepositionum et praepositionalium adverbiorum aliquid interest; illae enim ad casus pressius se acclinantes plerumque non intermittunt nisi ea vocabula, quae ipsa primum in enuntiato locum non obtinent; interponuntur autem I. *τέ* VI. 1. 27. 294. 20. al. *μέν*. VI. 7. 8. 435. 2. *δέ*. V. 1. 8. 171. 20. *γέ* III. 7. 9. 324. 4., *δή*. VI. 2. 1. 300. 27. *ἄρα*. VI. 7. 2. 428. 7. *γάρ*. III. 8. 11. 346. 12., VI. 9. 6. 517. 6. *οὐν*. III. 5. 3. 271. 19. III. 5. 9. 278. 31. *τοίνυν*. I. 3. 1. 58. 29.

II. etiam coniuncta illa inter se vel cum aliis vocabulis. *μέν* *δή*. I. 2. 5. 54. 30., IV. 3. 2. 11. 9., VI. 2. 19. 321. 11., *μέν γάρ* II. 1. 6. 125. 1., VI. 6. 13. 415. 3., VI. 8. 10. 491. 26., *μέν οὐν*. V. 5. 5. 211. 27., VI. 2. 8. 308. 30. *δέ αὖ*. IV. 2. 1. 5. 22., VI. 7. 17. 447. 26. *γάρ αὖ*. II. 9. 7. 192. 27. Neque quicquam insolitum haec exempla continent: V. 3. 17. 201. 32. *ἐν δὲ πάντῃ ἀπλῶ*. VI. 8. 14. 497. 26. *σὺν αὐτῶν τῇ οὐσίᾳ*.

Eadem autem vocabula adverbialia a casu seiungunt; sed alia quoque eaque plura, ut conexus cum casu minus astrictus fiat atque praepositionalis natura recedere videatur.

Interponuntur autem *αὖ*. VI. 5. 4. 388. 1. *ὁμοῦ αὖ αὐτῶ*; *ἄν*. VI. 8. 2. 480. 8. *ἔξω ἂν τούτου γένοιτο; καί*. V. 3. 9. 191. 5. *μέχρι καὶ ὧν; ὅσπερ*. III. 5. 2. 270. 31. *μεταξὺ ὅσπερ ποθοῦντος καὶ ποθουμένου. γὰρ ἂν καί* VI. 4. 2. 364. 25. *ἔξω γὰρ ἂν καὶ τοῦ παντός ἐγίνετο*; etiam verba inseruntur: VI. 7. 40. 474. 25. *ἐπέκεινα ἤξει οὐσίας*. VI. 8. 16. 500. 30. *πρὸς τὸ ἔξω νεύσειεν αὐτοῦ*. V. 8. 11. 245. 1. *ἐφεξῆς ἐστὶν αὐτῶ*; deinde II. 9. 3. 187. 14. *ἐφεξῆς εἶναι πάντα ἀλλήλοις*. I. 6. 6. 92. 2. *χωρὶς εἶναι τὴν ψυχὴν τοῦ σώματος*. III. 6. 17. 306. 5. *μεταξὺ θεωρουμένων ἐκείνων καὶ αὐτῆς τῆς ὅλης καὶ τοῦ εἵδους*. III. 7. 2. 311. 25. *ἔξω πάλιν αὖ τὰ ἄλλα γένη τοῦ αἰῶνος ποιήσομεν*. VI. 6. 10. 410. 19. *ἅμα μὲν εἶναι οὐδὲν ἥττον ἐκείνῳ*.

Simili modo casus ab adverbiali postposito seiunguntur; de *περί* v. s., III. 2. 1. 227. 8. *τίνος γὰρ ἂν ἐνεκα*. II. 7. 1. 178. 3. *τοῦ διέναι τοὺς ἰδρωτάς ἐνεκα*. III. 2. 16. 246. 2. sq. *τοῦ οἶαν δεῖ καὶ τὴν ἡντινοῦν ζωὴν ἡγεῖσθαι ἐνεκα*. VI. 9. 7. 518. 23. *οὐδενὸς [οὐν θεός] φησὶν ἐστὶν ἔξω*. VI. 4. 14. 380. 20. *ἡμεν γὰρ τοῦ παντός οὐκ ἔξω*.

Pars altera.

De praepositionibus, quamquam viri docti non omnibus partibus consentiunt — sententiarum de casuum natura ac vi discrepantia aliquantum confert — hoc certum est.)

Tres statuendi sunt, si originis ratio habetur, usus praepositionalis gradus. Primus, quo particulae adverbialem naturam — sunt enim adverbialia localia — integram servarunt; secundus, quo verbis magis magisque se acclinarunt, ut cum iis paulatim concrescerent; hoc autem in gradu adverbialis usus ad praepositionalem transitus optime cognoscitur; tertius, quo ad casus se applicarunt. Atque earum nativa vis adeo oblivione obruta fere est, ut in compendiaro dicendi genere — exempla non derunt — verbo, a quo pendentem casum sublevant, aut ex longe antecedentibus subaudiendo aut omisso vicario quodam verbi munere videantur fungi. Tres igitur per gradus etiam particulae *πρός* usum persequentibus nobis ascendendum est.

Πρός.

I. De usu adverbiali particulae.

Usus adverbialis etiam in Plotini dictione fere evanuit; unum exemplum exstat III. 5. 4. 272. 22. *πρὸς δέ*; servatus autem est in formula satis vulgari *προςέτι* III. 6. 11. 296. 17., IV. 7. 5. 125. 28. VI. 1. 2. 264. 18. al; sed haec quoque praepositionali natura induta dativum sibi iungit II. 1. 7. 128. 19. *προςέτι δὲ τούτοις*.

II. De particula *πρός* cum verbis copulata.

Hoc in gradu, cum adverbialem naturam et praepositionalem coniunctas contineat, distinguendum est ac quaerendum, quod ad

) De praepositionum natura ac vi nuper disseruit G. Vogrinz, Zur Lehre von den Praepositionen. Berliner Philolog. Wochenschrift V. 1885. No. 8., conferendi eiusdem libelli: Zur Kasustheorie J. B. d. K. K. Obergymnas. z. Leitmeritz 1882; et, quamquam ad nostrum propositum minus attinent: J. B. Leitmeritz 1883 et 84; Zeitschrift f. Voelkerpsychologie XV. 2., in quibus virorum doctorum de hisce rebus sententias et scripta notata invenis.

alteram partem attinet, quomodo notio verbi particula determinetur; non enim relationem verbi vel nominis ad nomen semper indicat, sed ad ipsam notionem verbi de suo aliquid confert;') deinde, quod ad usum praepositionalem, quomodo particula vim suam exerceat, quem sibi casum iungat; utrum praefixa verbo et cum eo concreta ad casum suum accersendum satis virium habeat, an eandem vel similem praepositionem ante casum addendam requirat; quid tandem inter varia usus genera intersit differentiae.

A. (De adverbiali vi particulae.)

Atque priorem partem, cum usus ab usu vulgari non discedat, neque in universum de particula *πρός* disserere propositum sit, paucis expediam, eoque consilio, ut quid de hac re mihi constet, aperiā.

Notio particulae eadem est, quae aut cum dativo iunctae, et localis, quae proprie ita dicitur, et additiva, aut cum accusativo.

Ad primigenam notionem, cognatam quodammodo cum *πρό* proxime accedunt: *προσεῖναι*. IV. 4. 23. 70. 18. *τὴν προσοῦσαν τοῖς σώμασι ποιότητα*; *προσφνής*. IV. 7. 8. (M. 13) 134. 29. *προσεχής* V. 4. 2. 204. 6., *προσέχειν* VI. 4. 13. 378. 29. *αἰσθησὶς ἢ προσέχοντες ἀπιστοῦμεν*.

Hinc a notione 'prope' facilis est transitus ad additivam, et sunt, quae utrobique collocare possis. *προσκειῖσθαι*. II. 4. 13. 163. 4. *οὐ πρόσκειται ἡ ιδιότης ἀλλὰ μᾶλλον ἐν σχέσει τῇ πρὸς ἄλληλα*. *προσεῖναι*. III. 2. 17. 249. 2. *πρόσεστι δέ τι τοῖς ὑποκριταῖς* i. e. praeter id, quod ceteris, histrionibus singulare aliquid contigit; *προσγίγνεσθαι* III. 7. 4. 314. 24. *προσλαμβάνειν* VI. 1. 22. 289. 18., *προσδεῖσθαι* IV. 3. 4. 14. 17., *προσχερῆσθαι* V. 3. 3. 181. 16., *προσαίτησις* III. 6. 14. 302. 1., *προσκατηγορεῖν* VI. 1. 14. 281. 16., *προσνοεῖν* VI. 6. 17. 421. 7., *προσνέμειν* VI. 3. 16. 345. 22., *προσποιεῖν* VI. 1. 21. 288. 18. *ἡ ὄρεξις κινεῖται ἀπὸ τοῦ ὀρεκτοῦ, εἰ μὴ τις μὴ προσποιῶ τὸ ἀφ' οὗ κελίηται*; VI. 6. 18. 423. 14. *τὴν κάτω φύσιν γελάσει τῆς εἰς οὐσίαν προσποιήσεως*. Fic. quod sibi essentiam communi iudicio vindicet; malim: quod (quasi pars esset,) essentiae additur, inter essentiam recipitur; novum huius generis Plotinus

') cf. Die Lehre von den Redetheilen nach den Alten dargestellt und beurtheilt von G. F. Schoemann. Berlin 1862. p. 138.

vocabulum finxit *προσανακαθαίρω*. VI. 7. 29. 460. 14. *καὶ τοὺν καταφανὲς ἔσται τὰ ἄλλα ὅσα λοιπὰ προσανακαθαίραμένοις* i. e. si praeter ceteras etiam quae supersunt difficultates explicaverimus. *προσφέρειν* vero *προστιθέναι* medium locum tenent inter *πρός* additivum et:

πρός directivum, quod in vulgaribus exstat vocabulis: a. *πρόσ-έρχεσθαι* — *γίγνεσθαι* — *λέναι* — *χωρεῖν* — *τρέχειν* — *πίπτειν* — *νεύειν* — *τυγχάνειν* — *κυνεῖν*; *προσπνεῦσις* II. 9. 14. 203. 21.

b. *προσαρμόττειν*. IV. 4. 16. 62. 17., *προσαρτάν*. IV. 7. 1. 120. 9., *προσάπτειν* II. 4. 14. 163. 15. *προσομιλεῖν* II. 4. 11. 160. 13.

c. *προσεμβλέπειν*. IV. 4. 8. 54. 32., *προσδιαλέγεσθαι* I. 8. 6. 105. 12., *προσαγορεύειν*. V. 3. 11. 193. 29., *προσεννέπειν* II. 9. 18. 211. 4., *προσφωνεῖν* VI. 6. 10. 409. 21., *προσάδειν* IV. 3. 14. 27. 19., a sonorum enim ad harmoniam concursu derivata est significatio 'concinere.'

d. *προσέχειν* IV. 4. 8. 54. 8. (animum advertere.) *προσοχή*. V. 1. 12. 175. 19. *προσδοκᾶν* VI. 2. 21. 324. 1.

In his cum dirigendi notio satis appareat, in sequentibus debilitata et attenuata videtur, ita tamen ut, quin subsit, dubitari non debeamus. *προσηνής* V. 5. 12. 220. 19. (pronus.) *προσφυλῆς* II. 9. 4. 188. 15., *προσπαθής* IV. 3. 11. 23. 20., *πρός* scilicet affectui, quem altera pars compositi significat, quasi viam ad obiectum demonstrat; denique in *προσεικάζειν* III. 8. 4. 335. 18., *προσόμοιος* IV. 5. 1. 102. 2. *πρός* quasi vehiculum videtur esse, quo notio *εικάζειν*, *ὅμοιος* adducitur ad id, cui quid assimiletur.)

Tandem ne pertinendi notio desit, ipsa quoque subiungenda dirigendi, exstat *πρόσκαιρος* IV. 8. 8. 152. 31. (temporarius.)

B. (De praepositionali vi particulae.)

Varia materiae divisio esse potest, sive praepositionem respiciamus aut repetitam aut non repetitam post verbum,') sive compositi ad simplex verbum condicionem, sive, quae nobis maxime

') De *προσόμοιος* G. Meyer aliter iudicat. cf. Curtius. Studien. VI. 381.

') cf. Winer. Grammatik des neutestamentlichen Sprachidioms. Leipzig 1844.⁵ p. 505.

accommodata videtur esse, ipsam naturam particulae a primaria, adverbiali, propius longiusve remotam.

I. Particula cum verbo copulata adverbiascit; ad notionem eius de suo aliquid confert, quo illam distinguat; rectionem non mutat; compositum eundem, quem simplex, casum assumit.

a. accusativum. IV. 4. 8. 54. 32. τὸ ζῆν προσεμβλέποντες. II. 4. 4. 153. 5. πῶς προσερεῖς κόσμον. b. genetivum. II. 4. 14. 163. 15. οὐδὲν προσεπτόμενος τῆς στερήσεως. προσδεῖσθαι τινος. IV. 3. 19. 31. 18. c. dativum. IV. 4. 16. 62. 17. κύκλος προσαρμότιων κέντρῳ. προσαρτᾶν. IV. 3. 11. 24. 11., προσομιλεῖν IV. 4. 18. 64. 11., προσχεῖσθαι. IV. 3. 19. 32. 6., προσνέμειν VI. 3. 16. 345. 22. προσεικάζειν. III. 8. 4. 335. 18.

II. Particula cum verbo ita concrescit, ut qui additur casus, neque cum particula, neque cum verbo, sed cum novo ex duobus composito vocabulo iungendus sit; simplex praepositionem adhibet, compositum simplicem casum, sed non eum, quem ipsius particulae notio desiderat; adverbialem paene deposuit naturam, praepositionalem nondum integram induit; hac structura Plotinus libentissime utitur.

a. προσάγειν τινι. IV. 5. 2. 105. 12. προσβάλλειν τινι. III. 7. 5. 314. 29. προσιέναι τινι. IV. 7. 8. 129. 30. προσέρχεσθαι τινι. VI. 1. 10. 274. 16. προσχωρεῖν. IV. 2. 1. 6. 5. προσπίπτειν. III. 6. 6. 290. 29. προσνεύειν. VI. 6. 13. 415. 4. προσέχειν. IV. 4. 20. 67. 10.

b. simplex ipsum quoque casum sibi iungit, sed alium ac compositum. VI. 4. 13. 378. 29. αἰσθησὶς ἢ προσέχοντες ἀπιστοῦμεν τοῖς λεγομένοις; significat idem fere, quod ἔχεσθαι τινος, tenere aliquid. I. 6. 7. 93. 19. θεῶν εἶδεν ἢ δαιμόνων προστυχόντες.

c. compositio ea esse potest, ut non modo rectio, sed etiam significatio simplicis verbi aliquomodo mutetur. IV. 3. 14. 27. 19. προσάδει τοῖς λεγομένοις.

III. Hic vero in usu ab adverbiali ad praepositionalem procedente lacuna statuenda est. Desunt enim composita cum πρὸς, quae accusativus aut genetivus sequatur, qualia sunt εἰσιέναι c. acc. III. 2. 15. 243. 23. ἐκπίπτειν c. gen. VI. 9. 11. 524. 26., in quibus casus non tam cum composito, quam cum praepositione coniungendus est. Id enim ex eo concludi debet, quod simplicia, ubi eadem significatione utuntur, eundem casum, eandem praepo-

sitionem assumunt, nisi quod in his praepositio sui iuris facta verbum sequitur, in illis ei praefigitur.¹⁾

Neque huc pertinent vv. προσεμβλέπειν, προσαγορεύειν, προσενέπειν c. acc. (s. l.); simplicia enim non praepositionem, sed casum assumunt, ut ne in compositis quidem praepositionalem vim opus sit statuere, sed adverbialem. Composita vero, quae dativus sequitur, ambigi potest, sint ne huic (III.) an antecedenti generi subiungenda. προσεῖναι IV. 3. 25. 39. 14. χρόνος οὐ πρὸς-εστι τῇ οὕτως λεγομένη μνήμῃ. προσκεῖσθαι. VI. 3. 6. 333. 11. τὸ προσκείμενον τῷ λευκῷ. προσγίγνεσθαι. II. 1. 6. 126. 19. προσλαμβάνειν. IV. 8. 3. 146. 29. προσλαβοῦσα γὰρ τῷ νοερῷ εἶναι καὶ ἄλλο. Supra enim [II.] si particulam praecisam verbo postponimus, simplex alium ac compositum casum requirit: προσάγειν c. dat. sed ἄγειν πρὸς c. acc.; econtra et προσεῖναι τινι et εἶναι πρὸς τινι dici potest. Verisimile tamen videtur esse ipsum compositum, postquam praefixo πρὸς significationem verbi induit, cui dativus congruens est, casum regere: atque id prae ceteris vv. προστιθέναι, προσφέρειν c. dat. commendat.

Proximus autem gradus is est, quo particula a verbo soluta ita ei postponitur, ut suum sibi casum iungat.

IV. Novissimum usus praepositionalis genus ea composita videntur efficere, in quibus particulae vis adeo debilitata est, ut verbi simplicis instar alteram praepositionem aut eandem, aut cognatam sibi iungant; qua structura Plotinus raro utitur paucorumque verborum.

a. VI. 1. 14. 281. 16. πρὸς τῷ τόπῳ καὶ τὸ ἔστιν προσκατηγορεῖται. προστιθέναι πρὸς c. acc. I. 4. 6. 70. 6., [προσθήκη πρὸς. c. acc. identidem. I. 4. 14. 77. 25., III. 2. 6. 233. 20., VI. 8. 2. 480. 20.] προσφέρειν. V. 1. 11. 174. 31., προσβάλλειν I. 6. 2. 86. 25. sq. [προσβολή. VI. 6. 18. 423. 6.]

b. saepius cognata particula, praecipue εἰς, additur; περὶ VI. 3. 7. 334. 22. περὶ γὰρ ἐλαττόνως ὃν μᾶλλον ὃν προσελθόν. ἐπὶ. IV. 7. 6. 126. 27. εἰ . . οἶον γραμμῆς ἐπ' ἄμφω τὰ πέρατα [αἰ] αἰσθήσεις προσβάλλοιεν. εἰς. προστιθέναι II. 9. 17. 210. 13. III. 2. 17. 248. 21. sq. [προσθήκη III. 2. 6. 233. 29., πρόσφορος

¹⁾ Ne hoc quidem loco casum pendere a praepositione contendo, sed praepositionem verbi significationem ita formare et mutare, ut compositum casum desideret praepositioni accommodatum, cum a simplici, non cum eadem praepositione iuncto (sc. postposita), omnino alienus sit.

III. 3. 6, 259. 21.] *προσιέναι*. III. 6. 14. 302. 27., *προσλαμβάνειν* VI. 1. 22. 289. 18., [*προσποίησις*. VI. 6. 18. 423. 14.]

Significationum in differentiam argute inquirere nihil iuvat; ubi composito eadem praepositio additur, scriptor sive conscius sive non conscius vim praepositionis, qua compositum a simplici distinguatur, adauget; si alia particula accedit, singularis quaedam significationis condicio efficitur, varia scilicet pro varia praepositionis additae natura.

III. De particula *πρός* cum casu coniuncta.

Priusquam ad rem ipsam accedamus, de dispositione materiae dicendum est; quae vulgo ita instituitur, ut ex altera parte usus proprius et metaphoricus discernatur, ex altera usus localis, temporalis, finalis, modalis. Hae vero partitiones, quamquam non omnino spernendae sunt, tamen ita claudicant, ut, qua ratione illa vocabula intellegenda sint et recte adhibeantur, statuamus necesse sit. Metaphora, translatio ita facta est, ut, cum pro natura locali praepositionum notio sensibilis sit atque concreta, — liceat his vocabulis uti — adhiberentur ad condiciones minus sensibiles aut non sensibiles significandas, eo scilicet consilio, ut has magis sensibiles efficerent. Nam cum praepositionum proprium munus sit, succurrere casibus, quasque hi consuetudine decrepiti non satis distincte exprimere possunt condiciones, eas fulcire, sublevare, illustrare, nullo alio modo id melius fieri potest, quam condicionibus non sensibilibus ad sensibilia reducendis cogendisque quasi in locum.¹⁾ Hinc in omnibus usus generibus, si ad vivum resecamus, genuina particulae natura emicat. Quamquam igitur usum localem primum fuisse, deinde homines ad ceteros processisse probare non possumus, — ceterae quoque condiciones fulcro quodam et adminiculo egebant — usum localem haud immerito proprium nominamus, quoniam et naturae particulae proximus est, huiusque vis in condicionibus localibus efficacissime apparet, nimirum cum quas fulcit condiciones ipsae sensibiles sint; contra in ceteris attenuata quodammodo videtur esse, quod neque sustentat neque sustentatur verbi tam concreta notione. Sed ad translationem usus praepositionalis verborum adiunctorum notio ipsa quoque translaticia plurimum valuit. Caveamus tamen, ne, ubicumque verba metaphorica notione uti nobis videntur, ibi arbitremur

¹⁾ cf. Joh. Nicol. Madwig. *Kleine philologische Schriften*. Leipzig. 1875. p. 301. sqq.

esse etiam praepositionum; e. g. *συμβαίνειν πρὸς τινα*, accedere ad al., congrédi cum al. usus proprius esto; *συμβαίνειν πρὸς τινα* convenire sc. cum al. de al. re. vulgo non minus metaphoricus nominatur, quam eadem significatione praeditum *ὁμολογεῖν πρὸς τινα*. At revera, cur in *συμβαίνειν πρὸς τινα* metaphoram statuamus, causa non est. Si simplex *βαίνειν πρὸς*, si prius illud *συμβαίνειν πρὸς* proprius usus est, cur non, forma servata, alterum? cur hic significationem circumspicimus? Sed ne ea quidem translaticium quicquam continet, metaphoram nos inducimus; Graeci, puto, alterum *συμβαίνειν πρὸς* non minus sensibile, locale senserunt, licet non explicate, quam simplex *βαίνειν*, quam prius *συμβαίνειν πρὸς*, quam Latini 'convenire'. At, ne verbo *ὁμολογεῖν* quidem vim sensibilem abiudicabimus; sed cum magis obscurata et oblivione tecta sit, ut non forma, sed significatio *πρὸς* allexisse videatur, si quis metaphoricum usum a proprio secerni vult, quaecumque ipsa forma sensibilem naturam prae se ferunt, hic collocari oportet, illic cetera; sed immobiles terminos statui posse negaverim, quare ista bipartitio parum apta est. Ea vero alteram divisionem in usum localem, temporalem, finalem, modalem quodammodo inclusam tenet; sed haec quoque ex aliqua parte manca est. Sunt enim in dictione et aliorum et Plotini, quae in nullo ex quattuor generibus firmiter collocari possis;¹⁾ nisi forte quisquam, quae cetera respuunt genera, coacervat in capacissimum modi vel relationis receptaculum; ita vero difficultas removetur, non amovetur. Iam nobis propositum est, quod ad rem, Plotini varia usus genera persequi, singula enumerare, interpretari, quantum poterimus, quomodo praepositionis veram naturam referant, et inter se cohaereant, quaerere;²⁾ quod ad dispositionem, ordiendum est a condicionibus, in quibus notio *πρὸς* maxime sensibilis et concreta apparet, hinc ad tenuiora magisque remota gradatim ita progrediendum, ut cognata cognatis concilientur; ita vero quattuor illa genera sponte percurremus. Haec cum in universum dicta sint, praecipue ad *πρὸς* c. acc. pertinent; ceterorum casuum exiguus numerus disponendi minorem difficultatem praebet.

¹⁾ Ubinam e. g. *λέγειν*, *νοεῖν*, *θανμάζειν*, *ἐκπλήττεσθαι*, *συμπαθής*, *ὁμοιος πρὸς*?

²⁾ alioquin dicta et cogitata noscemus, ignorabimus dicendi et cogitandi quasi vinculum, cum scriptoris, tum sermonis Graeci indolem, qua illius quoque genus dicendi continetur.

Πρός cum genetivo,

novies exstat¹⁾; significat autem eam condicionem, qua quid aliunde prodit.

Sensibilis vocabuli vis bene cognoscitur coniunctae cum vv. ἐλλάμπεσθαι et πληροῦσθαι. III. 8. 5. 336. 23. τὸ πρῶτον οὖν αὐτῆς ἄνω πρὸς τοῦ ἄνω ἀεὶ πληρούμενον καὶ ἐλλάμπόμενον μένει ἐκεῖ; II. post πρῶτον inserunt τὸ λογιστικόν et pro πρὸς τοῦ exhibent πρὸς τὸ. correxit Kirchhoff²⁾; atque alterum plane concedendum est, alterum accuratius inspicendum. Fic. rationalis itaque eius pars illa superna penes superna impleta semper atque illustrata permanet; eumque secutus est Bouillet;³⁾ M.⁴⁾ Vo. cum Kirchhoffio consentiunt; olim tamen M. lectionem codicum defendendam suscepit.⁵⁾ Neque, quamvis coniectura primo obtutu arrideat, facile est, utram in sententiam eundem sit, diiudicare, neque negari potest πρὸς praesertim cum vocabulis ἄνω, κάτω solutum a verbo saepe ita usurpari, ut, 'conversum ad' verti possit. Tamen coniectura videtur praefenda esse; nimis enim offendit inanis cumulatio: ἄνω sc. ὅν, πρὸς τὸ ἄνω sc. conversum, μένει ἐκεῖ; πρὸς τὸ ἄνω autem quominus cum μένει iungamus, — id quod per se comprobari possit: cf. V. 3. 10. 139. 1. αὐτὸ πρὸς αὐτὸ μένει. VI. 7. 23. 454. 3., VI. 8. 9. 489. 4. — impedit ἐκεῖ; deinde collocatio adverbii ἀεὶ, ut πρὸς . . ad πληρούμενον trahamus, videtur invitare; quod fieri non potest, nisi genetivum

¹⁾ Semel et vices apud Thucydidem, auctore Grundstroem, de usu praepositionis πρὸς apud Thucydidem. Upsaliae 1873; [locos Platonicos Ast non omnes, sed plus sedecim laudat.] perpaucis locis Aristoteleis, eisque ex aliqua parte suspectis. cf. Eucken. II. p. 68. quattuor locis Theophrasti, ex quibus unus suspectus. cf. Mueller, II. p. 22. ter apud Polybium. cf. Krebs, p. 113. semel in libris novi testamenti cf. Winer p. 448 in vulgari Graecorum sermone prorsus periit. cf. Mullach, Grammatik der griechischen Vulgaersprache. Berlin, 1856. p. 384.

²⁾ Plotini opera recogn. A. Kirchhoff. Lipsiae, 1856.

³⁾ Les ennéades de Plotin . . traduites par Bouillet. Paris 1857—61. II. 217.

⁴⁾ Plotini enneades rec. Herm. Frid. Mueller. Berolini 1878—80.

⁵⁾ Ueber Plotins Schrift περὶ Θεωρίας J. B. d. Kgl. Klosterschule z. Ilfeld 1874/5. Nordhausen 1875. p. 14. ann. 2.

restituimus.¹⁾ Similis corruptela latet: III. 6. 17. 305. 26. sqq. συνήγει οὖν τὸ ἐκάστον λόγον μετὰ τό τι μέγα οἶον ἵππον καὶ ὄτουον [cod. A ἵππον ὄτουον corr. pr. m. s. l.] ἄλλον καὶ τὸ μὲν αὐτὸ καὶ ἐγίγνετο πᾶσα [ad vocem πᾶσα in mg. m. pr. A οἶμαι κενόπτρισις.] μὲν μέγα πρὸς αὐτὸ μέγα ἐκλαμπομένη. K. codd. secutus est, nisi quod inter αὐτό et μέγα inserit τό; consentiunt autem omnes οἶον κενόπτρισις glossema esse. Vi²⁾ συνήγει οὖν τοῦ ἐκάστον λόγον τι μέγα οἶον ἵππον καὶ ὄτουον ἄλλον καὶ τὸ μέγα αὐτό; eumque M. secutus est. Vo. τὸ ἐκάστον λόγον μέγα. Mihi quidem prior enuntiati pars videtur facilius ita sanari, ut pro μετὰ τό τι μέγα legamus μετὰ τοῦ τι μέγα; τὸ ἐκάστον λόγον μετὰ τοῦ τι μέγα est magnum uniuscuiusque rationis coniunctum cum τό τι; τό τι autem est illud certum aliquid, cui oppositum τὸ τί ἦν εἶναι, hoc generale aliquid (τὸ καθόλον), illud singulare vel individuale. (τὸ καθ' ἑκάστον); concurrat igitur uniuscuiusque rationis magnum individuale, velut magnum equi [int. τὸ μετὰ ἵππον μέγα] vel cuiuslibet alius rei et magnum ipsum; genetivus scilicet ἵππον appositio est non ad λόγον, sed ad τοῦ τι. Illustratur autem totus locus initio antecedentis capitis; in primis conferenda sunt vv. ἀλλ' εἰ ἦν τὸ γενόμενον μέγα ἄνθρωπος καὶ ἵππος καὶ μετὰ τοῦ ἵππου τὸ μέγα τοῦ ἵππου ἐπελθόν . . Λόγος ad materiam accedens quam vult ei formam adducit magnitudinemque circumdat; λόγον in materiam efficacia certum aliquid gignitur e. g. ἄνθρωπος, ἵππος, et cum eo magnum ἵππον, oppositum per se magno. Alteram partem editores, nisi quod cum Kirchhoffio τό inserunt, ut in codicibus est, exhibent. Interpretes excepto Ficino non πρὸς αὐτό sed πρὸς αὐτοῦ verterunt;³⁾ et recte videntur sensisse, aliter verba intellegi non possunt; sed πρὸς c. acc. hunc sensum nullo modo efficit, itaque scribendum esse censeo πρὸς αὐτοῦ τοῦ μέγα ἐκλαμπομένη;⁴⁾ corruptela autem orta

¹⁾ πληροῦσθαι cum ἀπό invenis III. 6. 13. 301. 15. παρὰ c. gen. II. 3. 18. 150. 19.

²⁾ Annotationes criticae in Plotini enneadum partem priorem. Daventriae 1876. p. 26.

³⁾ cf. Die Enneaden des Plotin, übersetzt von H. F. Mueller. Berlin, 1878—80.

⁴⁾ τοῦ — μέγα ne quem offendat, cf. VI. 6. 13. 415. 3. ἐν μὲν γὰρ τῷ ὅν καὶ ἐν πολλὰ ἄν εἴη, ἐν δὲ τῷ ἐν οὐκ ἐν τὸ ὅν.

esse potest ex antecedentis versus v. *αὐτό*; etiam ex sequentibus *ἐκάστη* δὲ *μοῖρα μέγα τι καὶ ὁμοῦ πάντα ἐφαίνεται ἐκ παντὸς τοῦ εἶδους* οὗ *τὸ μέγα καὶ ἐξ ἐκάστου commendatio quaedam coniecturis accedit*; respondent enim *παντὸς τοῦ εἶδους* οὗ *τὸ μέγα* v. 27 *τὸ μέγα αὐτό* et *ἐκάστου* v. 26 *τὸ ἐκάστου λόγον μετὰ τοῦ τι μέγα*. Ne *ἐλλαμπομένη* quidem Volkmanni necessarium est; verbi enim *ἐκλάμπειν* transitiva notio probatur VI. 7. 31. 462. 21. *ὅ τὴν φύσιν ἐξέλαμψε*.¹⁾

Verba *πληροῦσθαι, ἐκλάμπεσθαι* *πρὸς* c. g. et notione sensibili et forma passiva praedita ad ea facile transducunt passiva, in quibus illa debilitata est. IV. 4. 32. 84. 31. *βλάπτουτ' ἄν ἄλλο πρὸς ἄλλον μέρος*. II. *βλάπτει* correxit K., II. 9. 10. 198. 27. *ἵνα μὴ πρὸς τούτων ἐνοχλοῖντο*. IV. 3. 20. 33. 30. *λέγεται πρὸς πάντων*. Deinde *πρὸς* additur eis, in quibus passiva notio delitescit. II. 9. 7. 193. 2. *ἀπαθῆς πρὸς αὐτῶν*.²⁾ II. 9. 9. 196 11. *αἰτίας* — *ἀποφύζονται πρὸς ἀνθρώπων*.

Ne in his quidem genuina notio *πρὸς* c. gen. non cognoscitur: I. 6. 2. 86. 29. *τὴν φύσιν οὕσα ὅπερ ἐστὶ καὶ πρὸς τῆς κρείττονος ἐν τοῖς οὐσιν οὐσίας*; Fic. prope et secundum essentiam in rerum ordine praestantissimam; et in argumento cp. II. bene, quod ad rem: rationalis anima proxime pendet ex mente divina; V. 8. 13. 247. 8. *οὐ γὰρ ἦν αὐτῷ πρὸς τρόπον. πρὸς τρόπον* est, quod ex indole alicuius prodit; id igitur eius erat, eius proprium, naturae consentaneum.³⁾

Duo supersunt loci, quibus codd. *πρὸς* c. gen. falso exhibent; de quibus hic agere liceat. III. 6. 5. 288. 4. sqq. Quae, ait Plotinus, purgatio est animae nullo modo inquinatae ἢ *τί τὸ χωρίζειν αὐτὴν ἀπὸ σώματος*? purgatio quidem est solam eam relinquere neque cum aliis neque aliud spectantem. Deinde pergit. *εἰ δὲ ἐπὶ θάτερα τὰ ἄνω ἀπὸ τῶν κάτω, πῶς οὐ κάθαρσις*; haec autem verba priorem difficultatem continent. Fic. *θάτερα*,

¹⁾ Pro particula *πρὸς* Plotinus alibi *παρά*, *ἀπὸ* usus est; *ἀπὸ*. I. 1. 10. 47. 9.; I. 8. 14. 113. 31.; *παρά*: I. 1. 12. 48. 31.; IV. 4. 26. 75. 8.

²⁾ cf. quod Carolus Bossler, de praepositionum usu apud Pindarum Darmstadii 1862 p. 62. laudat *ἀπαθῆς δ' αὐτὸς πρὸς ἀστῶν* Pindar. Pyth. IV. 297.

³⁾ De similibus locutionibus cf. Phrynichi eclogae nominum et verborum. ed. Chr. Aug. Lobeck. Lipsiae 1820. p. 10.

M. *τὰ ἄνω* non vertit, neque iniuria editores haeserunt. K. M. *ἐπὶ θάτερα τὰ ἄνω τῶν κάτω*. Vo. *ἐπὶ θάτερα τῶν κάτω*; neque tamen cur *ἀπὸ* eos offenderit, Kirchhoffium et Muellerum magis etiam quam *τὰ ἄνω*, intellegere possum. Haec enim, ubi corruptum locum cognovimus, primo obtutu glossema ad *θάτερα* videntur esse. *ἀπὸ* bene intellegitur; id igitur utique tenendum est. Sed corruptela ubi lateat apparebit, si ad alteram partem enuntiati, quae ab illa seiungi non debet, nos converterimus; haec quoque corruptelam continet. Quid enim *χωρισμός γε πρὸς τῆς ψυχῆς* significant? nihil aliud nisi separationem ab anima; sed primum notio separandi a *πρὸς* cum genetivo aliena est; deinde, quid separatur? corpus videlicet; at hoc ineptum, nam non corpus subiectum est cum totius enuntiati, tum antecedentium verborum, sed anima; eiusmodi inversio sensum prorsus obscurat. Nec non interpretes difficultatem agnovere, Fic. *πρὸς* omisit, M. quid sibi velit: 'kann nicht von Trennung sprechen bei einer Seele' nescio; [nisi forte ita cogitavit: *χωρισμός*, cuius auctor est anima, vernacule 'von seiten', ut *πρὸς* a *χωρισμός* solutum sui iuris sit; sed is usus novus et parum probabilis sit:] si *πρὸς* c. gen. servamus, *τοῦ σώματος* flagitatur, non *τῆς ψυχῆς*, aut omnino alia via ingredienda est. Duae autem corruptelae inter se conexae sunt, altera alteram explicabit. Supra enim vv. *τὰ ἄνω* [eaeque sola] supervacanea sensum turbant, infra post *πρὸς* postulantur: *εἰ δὲ ἐπὶ θάτερα ἀπὸ τῶν κάτω, πῶς οὐ κάθαρσις καὶ χωρισμός γε πρὸς τὰ ἄνω τῆς ψυχῆς*; [*τῆς ψυχῆς* pendet a *χωρισμός*]: si autem anima ab inferioribus ad contrariam partem se vertit, quomodo id non sit purgatio atque separatio [recessus sc. a corpore cf. v. 6.] animae ad superiora versus? Respondent hae sententiae duabus quaestionibus vv. 4. sq. et 6.: *ἀλλὰ τίς ἡ κάθαρσις ἂν τῆς ψυχῆς* εἴη et ἢ *τί τὸ χωρίζειν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ σώματος*; Corruptela ita orta esse potest, ut verba *τὰ ἄνω* omissa et margini ascripta in antecedentem versum falso reciperentur; de *χωρισμός* *πρὸς τὰ ἄνω* cf. V. 8. 13. 247. 14. *ἐτερότητι τῆς πρὸς τὸ ἄνω ἀποτομῆς*.

Alterum locum IV. 4. 32. 84. 28. codices ita exhibent. *βλαβεράν δὲ ποίησιν ἄλλον πρὸς ἄλλον ἐνὸς ὄντος ζῶον οὐ δεῖ τεθανακέναι*; sed. Vo. emendationem Henrici de Kleist suo iure videtur recepissee *ἄλλον πρὸς ἄλλο*; nam vocabuli *ποίησις* passiva notio, quam qui genetivum servat, statuere debet, nullo modo probabilis est.

Πρός cum dativo

quadragies septies exstat; significat autem eam condicionem, qua quid prope aliquid est; deinde si hanc demum effici condicionem indicatur, vis additiva, quam iam in antecedentibus nominavi, exoritur. Atque illud prius genus et proprii et metaphorici, qui dicitur, usus exempla continebit, quae seiungere inutile censeo; sive corpus sive anima alicubi versatur vel agit, ratio prorsus eadem est. Vulgaris usus plura exempla afferre, non expedit, haec enumerare satis est. II. 9. 18. 210. 19. *κατέχειν τὴν ψυχὴν πρὸς αὐτῷ*. IV. 7. 7. 128. 24. *τοῦ πρὸς τῷ δακτύλῳ ἀλγήματος αἰσθάνεσθαι*. IV. 8. 4. 148. 3. *ἐλλήπται οὖν πεσοῦσα καὶ πρὸς τῷ δεσμῷ οὖσα (ἢ ψυχῇ)*; exspectamus nos quidem particulam artiore conexus inter *ψυχὴν* et *δεσμός* indicantem quam *πρὸς*; e.g. *ἐν*, quo Plotinus saepius utitur cf. paullo antea, p. 147. v. 30., IV. 8. 1. 143. 14., simile aliquid habemus II. 9. 11. 200. 19. *ἀλλὰ πρὸς τῷ πλάσματι πῶς ἢ ποιήσεις*;

Deinde IV. 4. 8. 53. 19. *ὅταν δὲ καὶ ἡ ἐνέργεια αὐτῇ πρὸς ἄλλοις ᾖ*; Latinorum 'versari' ad intellectualem notionem cum sensibili iungendam aptissimum est; agendo versari inter alia idem est, quod occupatum, intentum eis esse. I. 4. 15. 78. 18. *πρὸς ἄλλοις ἔχοντι*. IV. 4. 8. 54. 15. *πρὸς ἄλλοις τε ἡ γνώμη μεῖζοσιν* sc. *ἐστίν*. IV. 3. 4. 14. 26. sqq. *εἴ τις ὑγιαίνοντα μὲν καὶ μετὰ τῶν ἄλλων τῶν ὑγιαίνοντων ὄντα πρὸς ἐκείνοις εἶναι λέγοι, πρὸς οἷς ἐστίν* . . . *νοσήσαντος δὲ καὶ πρὸς ταῖς τοῦ σώματος θεραπαίαις ὄντος πρὸς τῷ σώματι εἶναι* et ib. 24. sqq. *οἷον εἴ τις γεωργὸς ἐν φροντίδι τῶν ἐν τῷ φυτῷ εὐλῶν γίνοιτο καὶ ταῖς μερίμναις πρὸς τῷ φυτῷ γίνοιτο*. Fic. velut si quis agricola animalibus in planta genitis curandis incumbat et in planta colenda sollicitetur.)

B. Addendi vim *πρὸς* continet sive cum verbis iunctum, sive non iunctum; cuius generis, omissis nimis vulgaribus *πρὸς τούτῳ*, *πρὸς δὲ τούτοις*, similibus haec affero. IV. 4. 30. 80. 28. *αἰ-*

¹⁾ His in verbis editores non haesisse miror; offendit enim et ipsa sententia bis expressa, et *γίνοιτο* repetitum, et dativi *ταῖς μερίμναις*; mihi in mentem venit, sed dubitanter profero: *ταῖς μερίμναις ταῖς πρὸς τῷ φυτῷ κινεῖται*. cf. II. 3. 16. 148. 14. *οὐκ ἀπήλλακται τῆς ἐπὶ τῷ ἔργῳ φροντίδος* . . . *οἷα δὲ τις γεωργὸς σπείρας ἢ καὶ φυτεύσας ἀεὶ διορθοῦται*.

σθήσεις δὲ ἔδομεν καὶ ἀκούσεις πρὸς ταῖς ὁράσεσι. VI. 7. 40. 473. 30. *παρὰ μύθια ἅττα πρὸς τοῖς εἰρημένους κομίζειν*. VI. 3. 1. 326. 21. *πλείω ἐνταῦθα πρὸς ἐκείνοις ἄλλα τιθέντας*. VI. 2. 8. 309. 30. *πρὸς τρισὶν ἐκείνοις ἀνάγκη δύο ταῦτα προστιθέναι*.¹⁾ VI. 1. 14. 281. 15. *πρὸς τῷ τόπῳ καὶ τὸ 'ἐστὶ' προσκατηγορεῖται*. VI. 1. 7. 271. 12. *τούτων ὄντων κατὰ τὴν σχέσιν αὐτῶν πρὸς τῷ δύο, τὸ δὲ ἐν εἶναι, ἔσχε τὸ μὲν διπλάσιον λέγεσθαι τε καὶ εἶναι τὸ δὲ ἐν ἡμῶν ἔσχε αὐτό*. II. *πρὸς τὸ δύο*. correxit Kirchhoff, iam Fic. *τῷ* legit: praeter id, quod hoc quidem est duo, illud autem unum. [Facilius quidem Graeca intellexerentur, si scriptum inveniremus: *πρὸς τῷ* τὸ μὲν δύο, τὸ δὲ ἐν εἶναι; sed haec correpta sunt.] VI. 4. 3. 366. 6. *θανμαστὸν καὶ ἀδύνατον πρὸς τῷ θανμαστῷ*. His denique, si codicibus fidem haberemus, addendum esset: II. 4. 16. 166. 16. sqq. *ἐκείνη δὲ ἡ ὕλη ἢ ἐκεῖ τὸ ὄν*; τὸ γὰρ πρὸ αὐτῆς ἐπέκεινα ὄντος, ἐνταῦθα δὲ τὸ πρὸ αὐτῆς ὄν. οὐκ ὄν ἄρα αὐτῇ ἑτερον ὄν πρὸς τῷ καλῷ τοῦ ὄντος. haec edd. receperunt et interpretes vertere pro virili parte studuerunt. Fic. . . . qua propter cum de hac non ens dicitur, intelligitur alterum ens (sc. materia, quae apud nos est.) ad ipsius entis pulchritudinem; 'ad', quantum eius dicendi usum novi, comparativo sensu accipiendum est et cum 'alterum' coniungendum; id quod ex eiusdem argumento huius capitis probatur: non dico nihilum, sed quasi non ens, si ad entis ipsius veri pulchritudinem comparetur. Bouillet: elle est étrangère

¹⁾ Quae si comparamus cum iisdem verbis, cum *πρὸς* c. acc. sibi alligant, significatione ita differunt, ut *πρὸς* c. dat. et *πρὸς* c. acc. hoc dirigendi notionem confortat, illud 'prope aliquid esse', unde addendi, augendi facile derivatur; et cum in una notione addendi Graeci duas conciliatas videantur sensisse, alteram augendi, alteram directionis vel motus cuiusdam, quo actus augendi efficitur, huic *πρὸς* c. acc. inservit, illi *πρὸς* c. dat. Dicitur autem *τιθέναι* *πρὸς τινι* et *πρὸς τινά*, *προστιθέναι* *πρὸς τινι* et *πρὸς τινά* et *προστιθέναι τινί*, non *τινά*; cur hoc? aut solum a verbo *τιθέναι* vi usum additiva *πρὸς* dativum sibi sumit, aut cum illo ita concrecit, ut verbum dandi efficiatur, cuius dativus proprius est. Verum in *προσ-τιθέναι* *πρὸς* c. acc. si qua vocabulo *πρὸς* fuerit notio addendi, succubuit dirigendi verbi *τιθέναι*, quae adminiculum desiderabat; si non fuerit, *πρὸς* adauget vim dirigendi, et notio addendi in *προσ-τιθέναι* *πρὸς* c. acc. secundaria est.

à la beauté de l'être. M. ein anderes Seiendes im Verhältniss zur Schönheit des Seienden. Omnes igitur *πρός* comparativo sensu intellegunt; sed ea significatio a *πρός* c. dat. prorsus aliena est atque inaudita; nusquam quo illud ullo modo commendaretur exemplum inveni, nec indagari posse credo; pugnat cum natura comparationis Graecorum, cui *πρός* c. acc. aptissimum est. Sed his omissis, quidnam vv. *πρός τῷ καλῷ* sibi volunt? quod supra dictum est *πενία . . . κάλλους . . . πῶς οὖν οὐ δυσειδές* huc non pertinet. Nam vv. 16—19 summam totius libri continent, qui inscribitur *περὶ τῶν δύο ὕλων*; argumentatur enim Plotinus ita: [duae scilicet sunt materiae, altera intellegibilium, altera sensibilibium;] materia intellegibilium inferior est *τῷ πρὸ αὐτῆς* i. e. uni; atqui hoc excelsum supra ens, ergo illa ens; econtra: id quod huic sensibili materiae superius est, *ὄν* est; ergo haec materia non *ὄν*: *οὐκ ὄν ἄρα αὐτή*. Hoc tamen 'non ens', ut est, duplex esse potest; etenim illud unum 'non ens' est, propterea quod excelsum supra ens, et materia sensibilibium 'non ens' est, propterea quod inferius ei est; ergo addi necesse est, quo illud 'non est' distinguatur; et addidit Plotinus *ἕτερον ὄν πρὸς τὸ κάτω τοῦ ὄντος*; genitivus ab *ἕτερον* pendet, ut intellegendum sit: non ens, diversum scilicet [Fic. alterum ad . . .] ab ente ad inferiora versus.

Πρός cum accusativo

dirigendi condicionem significat, auget. Ea autem cum in verbis movendi maxime sensibilis appareat, ab his ordiendum est; deinde sequentur, quae solam dirigendi, non movendi notionem continent; atque illa pars usum, qui localis vulgo nominatur includet, haec cetera genera; quae quidem nobis occurrent, neque tamen materiam coërcebunt. Omitto vulgaris usus exempla, ad quae nihil habeo, quod addam.

πτεροῦσθαι. V. 3. 4. 182. 20. *πτεροῦσθαι πρὸς νόησιν* Fic. conceptis alis volare ad intelligentiam. *πτοεῖσθαι*. *κονφίζεσθαι*. VI. 7. 22. 453. 6. sq. [*ῥώνννται τε καὶ ἐγείρεται καὶ ὄντως πτεροῦται*] καὶ πρὸς τὸ παρακείμενον καὶ πλησίον καίπερ ἐπτοημένη ὁμῶς πρὸς ἄλλο οἶον τῇ μνήμῃ μεῖζον κονφίζεται; quamvis, sc. anima, ad id, quod proxime adiacet, rapiatur impetu, tamen ad aliud quasi remniscentia

maius elevatur. Ne *πτοεῖσθαι* quidem huc trahere dubitavi, cum propter coniunctionem cum *κονφίζεσθαι*, in quo notionem movendi subesse satis apparet, tum propter ipsius naturam, quam v. 'trepidare', si verbum movendi intellegitur, optime exprimit.¹⁾

Simile hoc exemplum est. I. 3. 1. 58. 21. sq. *ἐκίνητον καὶ ἐπτοημένον μὲν πρὸς τὸ καλόν*. *Πρὸς* tamen huic verbo minus acceptum fuisse videtur, quam *περί*, quod cum alias saepe, tum apud Plotinum exstat. I. 3. 1. 58. 32., ib. 2. 59. 10.²⁾

βάλλειν. II. 4. 5. 153. 28. *ὀφθαλμὸς φωτοειδὴς ὢν πρὸς τὸ φῶς βαλὼν*; is haud vulgaris usus, quare Vo. praef.¹ XVIII. 'βαλὼν, an βλέπων?' neque tamen emendatione opus est, idem exstat: III. 8. 10. 344. 27. *βαλὼν πρὸς αὐτὸ* [sc. τὸ ἐν] καὶ *τυχῶν ἐν τοῖς αὐτοῦ ἀναπασσάμενος συννόει μᾶλλον τῇ προσβολῇ συννεί*. Fic. dirigens te in illud; neque nimis mirum, quod Plotinus licentia quadam fere poëtica usus simplex eodem modo, quo compositum adhibet. cf. V. 1. 3. 164. 16. *ἀνάβαινε πρὸς ἐκεῖνον, πάντως πον οὐ πόρρω βαλεῖς*, ubi Volkmanni coniectura *ἐπιβαλεῖς* non necessaria est, quamquam hoc quoque ita usurpatur. VI. 5. 12. 397. 10. *ἢ πον ἐπιβαλὼν ἢ πρὸς τι ἀτενίσας*. cf. V. 9. 7. 255. 8.

προσβολή VI. 6. 18. 423. 6. sq. *ἐνταῦθα μὲν γὰρ ἡ προσβολή καὶ πρὸς τὰ ἄψυχα ἡ πολλή καὶ ὅταν πρὸς ζῷα τὸ μὴ ζῶν αὐτῶν προβέβληται*. *ἐπιβολή* VI. 6. 6. 405. 7. *ἐπιβολή πρὸς αὐτό* Fic. aliquis in hanc ipsam intuitus.³⁾

κινεῖν. I. 4. 15. 78. 20. *τὸν ἐν αὐτῷ κινηθέντα οἶον πρὸς λύπας παῖδα καταπαύσει ἢ ἀπειλῇ ἢ λόγῳ*; quae, cum plura eiusmodi exempla habeamus, quomodo intellegenda sint, dubium non est. cf. IV. 3. 13. 26. 16. *πρὸς γάμων φυσικὰς προθυμίας ἢ πρὸς πράξεις . . . κινουμένοι*. IV. 4. 28. 78. 4. *κινεῖσθαι*

¹⁾ cf. Index graecitatis Platonicae . . confecit T. Mitchell. Oxonii 1832. s. v. Plotini liber de pulcritudine . . em. Frid. Creuzer. Heidelbergae 1814. p. 211.

²⁾ Neque viri docti, quos Stallbaum ad Platonis Phaedon. 68. C. laudat, exemplum *πτοεῖσθαι πρὸς* afferunt. Inter ea, quae Creuzer l. l. collegit, unum exstat. Plura invenies in 'Plutarchi Chaeronensis moralia . . . emend. Daniel Wyttenbach. Operum tom. VIII. index Graecitatis. Oxonii 1830.' s. v.

³⁾ Bono consilio haec apposui; nam quodcumque est genus notionis *βάλλειν*, sive oculorum, sive animi aliquo impetus, semper movendi ratio subest.

πρὸς τὰς ὁργὰς. III. 5. 2. 269. 25. *κινητικὸν τῶν ψυχῶν πρὸς τὸ ἐκεῖ κάλλος. ἐνδύνειν*. IV. 3. 21. 34. 26. εἰ οὖν κατὰ τὸ παράδειγμα τὸ τοῦ κυβερνήτου τοῦ ἐνδύντος πρὸς τὸν ὄτακα θείμεθα τὴν ψυχὴν ἐν τῷ σώματι εἶναι . . Fic. illud gubernatoris exemplar gubernaculo se ipsum insinuantis; edd. M. Vo. secuti Kirchhoffium πρὸς in εἰς mutarunt, quod facilius legi concedo, necessarium esse nego; nam quamquam ἐνδύνειν nullo alio loco πρὸς sibi iungit, nullo loco eandem significationem habet, nullo πρὸς refellitur. Et sunt apud Plotinum alia quoque, quae alibi haud facile invenias; cf. supra πρὸς τῷ δεσμῷ οὐσα; ne haec quidem: VI. 4. 16. 383. 32. *ὅταν δ' αὐτὴ [sc. ἡ ψυχὴ] οἶον ἐλλάμψῃ πρὸς ἐαυτήν*. I. 1. 12. 48. 28. *ἀλλ' εἰ ἡ νεῦσις ἐλλαμψις πρὸς τὸ κάτω, οὐχ ἀμαρτία*; quamquam cui fortasse magis placet vv. πρὸς τὸ κάτω soluta a verbo ἐλλαμψις intellegi; sed ne simplex quidem πρὸς respuit.¹⁾ V. 3. 8. 189. 8. *τὸ πρῶτον φῶς ἐαντῷ λάμπον πρῶτως καὶ πρὸς αὐτὸ λαμπηδῶν, λάμπον ὁμοῦ καὶ λαμπόμενον*.

ἔκπτωσις. III. 5. 1. 268. 20. *ἡ δὲ πρὸς²⁾ μίξις ἔκπτωσις ἀμαρτία*. Fic. lapsus vero intemperantium in veneream mistionem est peccatum. *ἐξίσταται*. VI. 7. 27. 458. 22. [*ἄτοπον δὲ τὸ ζητεῖν διὰ τί ἀγαθὸν ὃν αὐτῷ ἀγαθόν ἐστιν*] ὥσπερ δέον πρὸς ἐαυτὸ ἐξίστασθαι τῆς αὐτοῦ φύσεως. Fic. et Bouillet, de quo potissimum agitur, omiserunt. M. hinsichtlich seiner selbst; sed parum recte. πρὸς cum ἐξίστασθαι iungendum est, ut haec sententia exsistat: ineptum est quaerere, cur quod bonum sibi ipsi est, bonum sit; quasi opus sit suam naturam illud relinquere, ut in eam perveniat. Absurdum est quaerere, cur ἀγαθὸν ὃν αὐτῷ ἀγαθόν ἐστιν, neque enim res aliter se habere potest; alioquin τὸ ἀγαθόν et τὸ αὐτῷ ἀγαθόν diversa essent ac segregata; at revera non sunt: in ipso ἀγαθόν ὃν αὐτῷ inclusum est ἀγαθόν; similis usus est VI. 1. 21. 288. 27. *ἀλλοίωσιν εἰς οὐσίαν ἄγουσαν, ἥτις ἐξίστησι πρὸς τὸ χεῖρον ἢ μὴ πρὸς τὸ βέλτιον*.³⁾

¹⁾ Longe usitatissimum etiam apud Plotinum εἰς est. cf. II. 9. 12. 201. 25., IV. 4. 8. 55. 2., IV. 4. 22. 68. 32., VI. 5. 8. 390. 16. VI. 7. 7. 433. 22. al.

²⁾ εἰς paullo post ib. 269. 18., et cum verbo ἐκπίπτω III. 2. 4. 232. 2., VI. 7. 33. 465. 9.

³⁾ Ne huic quidem verbo πρὸς acceptum fuit, eius locum vulgo εἰς obtinet; sed cf. Wytttenbach. l. l. s. v.

ἐκπλήττεσθαι. V. 1. 1. 161. 16. sq. *πάντα μᾶλλον ἢ ἐαντὶς θανμάσασαι καὶ πρὸς αὐτὰ ἐκπλαγεῖσαι καὶ ἀγασθεῖσαι καὶ ἐξηρημέναι*. Fic. quidquid occurrit, magis quam se admirantes atque stupentes hinc et admirabundae pendentes.

Hunc usum minus vulgarem sic interpreto: si quis aliqua re admirabili vehementer commovetur, fit, ut animum oculosque infixos ei intendat, totam suam naturam quasi illuc rapi patiatur, expellatur ex se, compellatur ad rem admirabundam;¹⁾ insuper additum ἐξηρημέναι sensibilem condicionem illustrat. cf. V. 8. 8. 241. 3. *ἐπ' ἐκεῖνο ἔχει τὸ θαῦμα*. IV. 5. 5. 109. 8. *πρὸς ἀέρα γενομένη πλῆγῃ*. III. 6. 19. 308. 11. *οὐδέ γε αἱ πλῆγαι αἱ τούτων πρὸς αὐτήν, πρὸς ἄλληλα δέ*; substantivum autem verbo aut pronuntiato aut subaudiendo [e. g. *γιγνομένην*] fulcitur, attamen magis quam hoc, vocabuli πλῆγῃ vim verbalem πρὸς desiderare censeo; quamquam etiam illud *γίγνεσθαι*, synonymum ἀφικνεῖσθαι, πρὸς sibi iungit III. 4. 6. 265. 31. *γίγνεσθαι πρὸς ἄστρον*. cf. VI. 7. 8. 435. 3.²⁾

¹⁾ Dummodo ne quis contendere me arbitretur auctorem, cur ita scriberet, conscius sibi fuisse. Nam saepe homines enuntiata non modo consuetudine sancita, sed etiam in sermonis et cogitandi indole bene fundata in ore habent, cur iis ipsis, non aliis utantur ignari. *Ἐκπλήττεσθαι πρὸς* c. acc. apud Plutarchum saepius exstat cf. Thes. 19. Pericl. 35. Cam. 18., simili modo *θανμάζειν πρὸς* c. acc. cf. Soph. Oed. Col. 119. (Dind.) *φοβεῖσθαι πρὸς* c. acc. Trach. 1211.; in his quidem movendi vis non subest, sed quo animi affectus tendat, πρὸς indicatur. Hinc causalis notionis species prodit, [cf. Philologische Studien von E. A. Fritsch I. B. 2. Theil. Die Praepositionen. Giessen 1858. p. 128.] quae a πρὸς c. acc. abhorret, R. Kuehner. Ausführliche Grammatik der griech. Sprache. Hannover 1870² p. 451. haec quoque ad relationem vel condicionem relegat.

²⁾ De hoc loco interpretibus aliter visum est. Secundarium unum [*τοῦτο τὸ ἐν*] ait Plotinus, cum sit post τὸ πάντῃ ἐν, multiplex est; alioquin non post illud esset, sed illud; *μετ' ἐκεῖνο δὲ ὃν ὑπὲρ μὲν ἐκεῖνο πρὸς τὸ μᾶλλον ἐν γενέσθαι οὐκ ἔν*. ἐλλείπον δὲ ἐκείνου Fic. πρὸς τὸ μᾶλλον ἐν relativo sensu accipit, comprehendens ὑπὲρ . . ἐκεῖνο γενέσθαι; vertit enim: cum vero sit post illud, fieri nequit, ut in eo, quod est unum esse, superet ipsum. M. finalem notionem videtur subaudire, supplet igitur aliquid veluti εἶναι aut ad ὑπὲρ μὲν ἐκεῖνο aut ad πρὸς τὸ μᾶλλον ἐν. Mihi quidem in

Haec non incommode ea excipient, in quibus movendi ratio apparet, neque tamen verbum additum est; atque simile antecedentibus habes: IV. 5. 5. 109. 5. ἄλλο γὰρ ἡχεῖ χαλκὸς πρὸς χαλκὸν ἢ πρὸς ἄλλο . . . ὁ δὲ ἄηρ εἰς καὶ ἡ ἐν αὐτῷ πληγῇ; nam si πρὸς ad ἡχεῖ spectare existimamus, sensus est: sonus pervenit ad . . . sed hic notio πλήττειν et postulatur et facile subauditur. Deinde IV. 5. 7. 112. 5. sqq. Plotinus de animalibus narrat, quae ignem in se inclusum habere videntur, qui, cum se extendunt, foras emicat, evanescit, sum se corripiunt. τί οὖν; εἰς ἐλήλυθεν [int. τὸ φῶς]; ἢ οὐκ ἔστιν ἔξω, ὅτι μὴδὲ τὸ πῦρ πρὸς τὸ ἔξω, ἀλλ' ἔδω εἰς τὸ εἶσω; insequens v. ἔδω verbum proveniendi hausit. Difficilius est certum de iis statuere, quae leguntur. VI. 5. 11. 396. 28. sqq. οὐ πᾶσα μετέσχευ ὕλη, ἀλλὰ [ἄλλη] ἄλλο τι ἔχει καὶ οὐ πᾶσα πρὸς πᾶν. ἐπεὶ οὐδὲ ἡ πρώτη πᾶσα πρὸς πᾶν, ἀλλὰ πρὸς τὰ πρώτα τῶν γενῶν. Equidem, si recte totum locum intellego, verbum movendi supplendum esse existimo, quocumque Plotinus aliis locis, quomodo unum in universum se profundat, illustrare conatur. φύσις illa [cf. 396. 14.] totam se omnibus dat et indivisam, sed non omnia eodem modo eius capacia sunt, secundum suam ipsorum naturam recipiunt illam abundantia superfluentem.

Nonnulla πρὸς, quae sui iuris videntur esse, ita explicantur, ut ex antecedentibus, quamvis haud ita facile, verbum movendi repetatur. VI. 6. 1. 398. 27. τὸ δὲ πρὸς αὐτὸ ἐνδον ἦν. Fic. ad se autem vergere est intus assidue permanere; sed ex antecedentibus ἡ δὲ ἔφρεσις ἡ πρὸς τὸ οὕτω μέγα ἀγνοοῦντός ἐστι τὸ ὄντως μέγα καὶ σπεύδοντος οὐχ οἷ δέτ, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἔξω supplendum est σπεύδον. Inde quod Vi.) III. 9. 2. 348. 19. sq. πρὸς αὐτὴν γὰρ βουλομένη τὸ μετ' αὐτὴν ποιεῖ εἰδωλον αὐτῆς post βουλομένη inseruit ἔχειν, Vo. recepit, non necessarium duco; nam ex antecedentibus φωτίζεται μὲν οὖν ἡ μερικὴ [sc. ψυχὴ] πρὸς τὸ πρὸ αὐτῆς φερομένη, ὅντι γὰρ ἐντυγχάνει. εἰς δὲ τὸ μετ' αὐτὴν, εἰς τὸ μὴ ὄν. τοῦτο δὲ ποιεῖ εἰ πρὸς αὐτὴν ut ad εἰς . . . εἰς . . . πρὸς, ita illic quoque, quid subaudiendum sit, apparet. II. 2. 2. 132. 3. ἐπεὶ οὖν [int. ἡ ψυχὴ] οὐκ ἔστι πρὸς

mentem venit πρὸς τὸ μᾶλλον adverbiascere ut πρὸς τὸ πλέον, alia; neque tamen exemplo probare possum; facillimum est et sensui aptum πρὸς cum γενέσθαι coniungi 'ad magis unum pervenire.'

¹⁾ II. p. 15.

αὐτόν, [sc. τὸν θεόν] περὶ αὐτόν; hoc quoque loco ex praemissis εἰ δὴ ψυχὴ ἐστὶ περιθέουσα τὸν θεόν, ἀμφαγαπάσκειται καὶ περὶ αὐτόν ὡς οἰόντες αὐτῇ ἔχει verbum movendi assumendum est atque accersenda, quae II. 2. 1. 130. 29. sq. Plotinus disserit; centrum manere orbis, non circuitum oportere; aliter orbem evanescere ac magnum centrum effici; deinde pergit: μᾶλλον οὖν ἔσται περὶ τὸ κέντρον καὶ ζῶντι καὶ κατὰ φύσιν δὲ ἔχοντι σώματι [sc. moveri]. οὕτω γὰρ συννεύσει πρὸς τὸ κέντρον, οὐ τῇ συνιζήσει — ἀπολεῖ γὰρ τὸν κύκλον — ἀλλ' ἐπεὶ τοῦτο οὐ δύναται, τῇ περιδιδήσει; de condicione animae et mentis ad unum comparata cum orbium circuitus condicione ad commune centrum cf. IV. 4. 16. 62. 19. sqq. Anima desiderio quodam excitata ad deum tendit perpetuoque cursu, quam proxime accedere cupit, quoniam autem non recta via eum consequitur, — incideret enim in eum, — circa eum movetur; quodsi Fic. vertit: permanet penes ipsum, M. mit ihm sein, parum recte. Ultimum his accedat: VI. 6. 1. 399. 3. δεῖ τὰ πάντα μέρη πρὸς ἐν; conexus autem verborum subaudiendum requirit ἵνα vel συνιέναι.

Hinc apte transeamus ad verba coeundi, coniungendi, plerumque cum particula σύν composita, nec non addendi, dandi, miscendi; sunt etiam, quae medium quendam inter haec et priora locum obtinere videantur. V. 1. 10. 174. 14 εἴ πως καὶ τὸ λοιπὸν ψυχῆς εἶδος ἀναγάγοι τις καὶ συνενέγκαι πρὸς τὸ ἄνω. Fic. se undique conferens. II. 3. 8. 140. 19. καίαι δὲ συνενυχταίαι ψυχῆς πρὸς τὰ ἔξω. cf. VI. 1. 12. 279. 7. VI. 8. 8. 488. 27 sq. οὐδὲ τὸ συνέβη λεκτέον, οὔτε γὰρ αὐτῷ οὔτε πρὸς ἄλλο [sc. συνέβη].¹⁾

Deinde II. 3. 13. 143. 22 πρὸς τὸ ὅλον συντέτακται²⁾ IV. 4. 33. 85. 31. τάξιν εἰς ἄλληλα καὶ πρὸς ἄλληλα συντάσσουσιν; εἰς autem et πρὸς fortasse ita differunt, ut illud significet singulas partes, quibus inferiores sunt, subiungere, inserere, quemadmodum partes toti, hoc, singula singulis, ut par est, asserere. VI. 7. 2. 427. 17. συνείρεται πρὸς ἄλληλα τὰ πάντα, et paullo post v. 21. πρὸς ἄλληλα ὁμοῦ τὴν αἰτίαν καὶ τὸ αἰτιατὸν συνιστάντων; probe M. 'den Grund und die Wirkung ein-

¹⁾ Bene nota πρὸς c. acc. respondere dativo αὐτῷ.

²⁾ Sed paullo post dativum invenis p. 143. 26. sq. cf. II. 3. 13. 144. 16., III. 5. 3. 272. 14.

ander zutragen'. Huc etiam referenda sunt: II. 3. 4. 136. 17. οὐ γὰρ δὴ συνθήμενοι πρὸς ἀλλήλους οὕτω ποιοῦσι. Fic. inter se quasi consulto convenientes;') et IV. 4. 12. 58. 23. τὰ παρεληλυθότα πρὸς τὰ παρόντα συμβάλλειν. i. e. comparare; ne hoc quidem hic collocare vereor, nam comparandi rationem ipsius verbi forma docemur ita effici, ut alterum alteri adiungatur, quo eorum condicio melius appareat. cf. Latinorum 'conferre'.

Iam alia habes: II. 8. 1. 181. 9 sq. ἐλάττω μὲν δοκεῖ τοῖς ὁρῶσι τὰ πόρρω, ὅτι συναιρεῖσθαι πρὸς τὴν ὄψιν ἐθέλει καὶ πρὸς τὸ μέγεθος τῆς κόρης τὸ φῶς Fic. ad visum et ad magnitudinem pupillae . . . colligi.³⁾ IV. 3. 20. 33. 1. οὕσης [sc. τῆς ψυχῆς] πρὸς αὐτὴν συνηθροισμένης. F. in se ipsam collecta. VI. 4. 16. 384. 1. πρὸς τὸ ὅλον συνέσταλται;

Eundem fere sensum, quem συνίεναι similiaque, reddit IV. 5. 1. 102. 6. εἰς ἓν πως πρὸς τὰ αἰσθητὰ ἰέναι. Ad συνείρειν proxime accedunt: συνάπτειν πρὸς c. acc. II. 1. 6. 125. 29.; IV. 4. 43. 98. 14; συναφῆς. IV. 4. 45. 100. 12; συναφή. IV. 8. 2. 145. 6; nec non ἀνάπτειν II. 3. 5. 138. 8; ἐξάπτειν IV. 4. 40. 95. 10; ἐπαφή. VI. 9. 9. 521. 4; deinde συμπλοκή. III. 1. 2. 216. 30; III. 1. 4. 219. 11; III. 3. 4. 256. 5. ἐπιπλοκή III. 1. 2. 217. 20. ἀναρτᾶν I. 7. 1. 97. 28; συναρμόζειν III. 6. 2. 282. 17 ἀρμόζειν. III. 7. 10. 324. 25. πάντα τὰ ἄλλα καὶ πρὸς αὐτοὺς ἀρμόσει.³⁾

¹⁾ cf. quae praefatus sum.

²⁾ Data occasione de loco agere liceat, quem interpretes parum accurate videntur dispexisse vel non idoneis verbis illustrasse. III. 7. 6. 317. 5. συναιρετέον τὸ αἰεὶ εἰς ἀδιάστατον δύναμιν. Fic. colligendum est ipsum semper ad indistantem potentiam demonstrandam. M. man muss deshalb das 'immer' als eine kontinuierliche Kraft auffassen; neque tamen haec Plotini verba reddunt. Disserit autem τὸ ὄν et τὸ αἰεὶ ὄν non diversa esse, sed αἰεὶ perspicuitatis causa addi; cf. p. 316. 31., 317. 4., deinde, de quibus agitur: τὸ αἰεὶ colligendum est, una [sc. cum τῷ ὄν] trahendum in indistantem potentiam; vernacule: ist mit hineinziehen in eine . . . vel zu einer kontinuierlichen Kraft. cf. VI. 1. 5. 268. 27. συνηρημένος καὶ οὕτως οὐκ εἰς γένος ἔν. IV. 7. 6. 127. 1.

³⁾ His omnibus verbis simplex dativus magis acceptus est; ac ne εἰς quidem spernunt. cf. συνάπτειν εἰς. II. 9. 18. 211. 7., III. 3. 1. 252. 5. sq. ἀνάπτειν VI. 5. 4. 388. 6., συμπλέκειν IV. 4. 38. 93. 13.

Hic vero, quamquam nunc subsistendum est, ut cetera movendi genera afferamus, postea verba communionem, concinnitatem, cognitionem significantia commode annectentur. Nunc quidem ad notionem addendi progrediamur, quo ipsa composita cum σύν prominent. I. 4. 15. 78. 7 sq. οὐδὲ γὰρ ἂν πρὸς ἀνλητικὸν τέλος . . . συμβάλλοιτο. II. 3. 16. 147. 23. οὐδὲν ἔτι συμβαλλομένη πρὸς τὰ ἐφεξῆς [sc. anima mundi.] Fic. quae vero deinceps his sigillatim contingere consueverunt, nequaquam animadvertit vel agit. M. ohne sich weiter um das Nacheinander zu bekümmern'. Sed accuratius interpretamur: anima mundi, ubi singula fecit, ad ea, quae deinceps accidunt, nihil amplius de suo confert; συντελεῖν. I. 6. 1. 85. 22; III. 2. 17. 249. 23. Σύμφωρος, προστιθέναι, προσθήκη, εἰσφέρειν πρὸς. c. acc. exemplis probare supersedeo; omnia particulae εἰς magis favent; πρόσφορος cum πρὸς non inveni, sed cum εἰς.

Iam quod διδόναι πρὸς sibi sumit, non tam dandi vis, quam addendi, admovendi, dirigendi praepositionem desiderabat. III. 1. 6. 222. 13. ἔστωσαν δὲ πρὸς τὰ τοῦ σώματος πολλὰ σωματικῶς διδόντες [sc. οἱ θεοί] IV. 4. 4. 50. 9. εἰ δὲ πρὸς τὰ κάτω δοίη αὐτὴν Fic. si anima se ipsam dedat inferioribus.¹⁾ Nec non λαμβάνειν πρὸς τι. III. 7. 13. 329. 31; παραλαμβάνειν VI. 6. 13. 414. 31; συνεπιλαμβάνειν. II. 1. 5. 124. 24.

In ordinem verborum addendi par est, ut miscendi²⁾ recipiantur, qualia sunt: VI. 7. 5. 431. 31. συμμίσασα ἑαυτὴν λόγῳ πρὸς λόγον. VI. 6. 18. 422. 22. πρὸς θάνατον συμμυγῇ ἔχον τὴν ζωὴν. I. 6. 5. 91. 6. κράσει τῇ πρὸς τὸ χεῖρον.³⁾

Ut vero verba coniungendi, sic disiungendi πρὸς sibi asciscunt ad indicandum, quo discessus fiat. VI. 5. 11. 396. 5 τοῦ

συναρτᾶν III. 5. 2. 270. 23., ἀναρτᾶν II. 9. 1. 184. 11., II. 9. 9. 196. 29., II. 9. 15. 205. 10., IV. 3. 2. 10. 20. ἐναρμόζειν III. 2. 12. 240. 12. Sed particula εἰς obiectum verborum longius producit ad id, cui iungatur, magis inducit, πρὸς autem adducitur.

¹⁾ εἰς invenimus II. 3. 13. 144. 30. sq. τῇ ψυχῇ . . . δοθείσῃ εἰς τὸ κάτω II. 4. 12. 161. 15., III. 2. 2. 228. 4., IV. 1. 1. 4. 1.

²⁾ De notionibus σύγκρισις, διάκρισις cf. VI. 3. 25.

³⁾ Ne εἰς quidem deest cf. III. 3. 4. 255. 29., IV. 3. 15. 27. 25. et 28., VI. 4. 16. 382. 15., magis etiam simplex dativus usitatus est cf. IV. 7. 8. (M. 10.) 132. 5., III. 5. 7. 276. 15., II. 1. 7. 128. 5., ἀμυγῆς VI. 8. 14. 498. 17. sq. ἀναμυγνύναι μετὰ c. gen. exstat IV. 5. 7. 112. 14.

μὲν χρόνον σκιδναμένον ἀεὶ πρὸς διάστασιν. διάστασις sc. est is status, ad quem ὁ χρόνος actu σκιδνασθαι pervenit. VI. 6. 17. 421. 25. ἑκαστον ἐμερίσθῃ πρὸς ἑκαστον; μερίζειν πρὸς τι non est aliquid [in partes] disponere — id particula εἰς significatur — sed dividendo alicui aliquid tribuere, non dividere, sed distribuere.¹⁾

Vulgaris est usus πρὸς post verba opponendi ἀντιτάττειν, ἀντίθεσις; simili modo ἰστάναι adhibetur. III. 6. 14. 302. 28. οἶον ὅσα πρὸς ἥλιον πῦρ ζητοῦντες λαβεῖν ἰστιάσι λεῖτα; πρὸς enim ad ἰστιάσι spectat: 'vasa soli opponunt,' neque tamen scio an Fic. et M. aliter visum sit; Fic. nonnulli ad solem cupientes ignem accendere lenia quaedam soliaque opponunt. M. die an der Sonne Feuer auffangen wollen. VI. 5. 11. 396. 15. κρῆ καὶ πρὸς ταύτην τὴν ἀπειρίαν τῆς δυνάμεως ἀντιπαράθεουσιν ἀποδοῦναι φύσιν.

Iam hinc ad composita cum παρά pervenimus. IV. 5. 5. 109. 16. οἶον καὶ ὁσῶν κάμψεις πρὸς ἄλληλα παρατριβομένων; deinde, quae comparandi notionem induerunt²⁾: παραβάλλειν. VI. 3. 21. 353. 14; ib 12: παραβολή; idem I. 5. 5. 81. 7. sqq. ἢ παραβολή . . . γεγένηται . . . μὴ εὐδαιμονοῦντων . . . πρὸς εὐδαιμονοῦντα. παρατιθέναι. VI. 4. 5. 368. 31; παράθεσις III. 2. 7. 235. 11.

Deinde, ut in quibus vis movendi quaedam insit,³⁾ πρὸς assumunt vv. mutandi al. in al., ex altero in alterum statum deducendi, ad formam redigendi. VI. 6. 4. 402. 1. ἡμερῶν πρὸς νύκτας τῇ παραλλαγῇ. IV. 4. 32. 85. 19. ἀλλοίωσις τε πρὸς τὸ

¹⁾ cf. III. 8. 10. 344. 10. ἀρχῆς μενούσης καὶ οὐ σκεδασθείσης περὶ πάντων; IV. 2. 1. 6. 9. ἐπὶ πάντα διεστηκότι. VI. 2. 10. 313. 5. ἐπὶ τὰ ἴσα μεριζόμενον; accus. sine praepositione: III. 3. 5. 257. 3.

²⁾ Hic alter modus comparandi, ut alterum alteri non adiungatur [συμβάλλειν], sed ut comparandi causa iuxta ponantur; quod autem eiusmodi verba vulgo dativum sibi sumunt, non ratio comparandi in causa est, sed cetera quoque vv. admovendi dativus plerumque sequitur, neque eum ipsius verbi παραβάλλειν prior pars repudiat.

³⁾ Testis ipse Plotinus est VI. 3. 21. extr. ὅστε εἶδος τι ἂν εἴη κινήσεως ἢ ἀλλοιώσεως ἐκστατική τις οὐσα κινήσις. VI. 3. 22. imprimis p. 354. v. 16. sq. ἔστω δὲ ἡ κινήσις ὡς τύπῳ εἰπεῖν ἢ ἐκ δυνάμεως ὁδὸς εἰς ἐκεῖνο ὃ λέγεται δύνασθαι.

χεῖρον ἢ βέλτιον.¹⁾ II. 5. 2. 167. 30. περὶ δὲ τῆς ὕλης ἐπισκεπτέον εἰ ἑτερόν τι οὐσα ἐνεργεία δυνάμει ἐστὶ πρὸς ἃ μορφοῦται. Fic. attractionem perperam solvit: πρὸς ταῦτα — sc. δυνάμει ἐστὶ — οἷς; cum Muellero interpretandum est: δυνάμει ἐστὶ ταῦτα πρὸς ἃ μορφοῦται i. e. quorum in formam redigitur. VI. 2. 4. 304. 10. sq. τὸ σῶμα τὸ ἐν ἀπῆρτιστο πρὸς τὸ ἐν καὶ τὴν αὐτοῦ φύσιν τοῖς ἀπασιν. i. e. corpus ad unum perfectum est.

Iam hinc a verbis notione movendi aliqua induta ad indefinitam magis vim dirigendi verba nitendi, inclinandi, pertinendi transducunt, cum medium quendam inter illa locum obtinere videantur. ἐρείδειν πρὸς c. acc. VI. 6. 13. 413. 19; στηρίζειν VI. 8. 16. 500. 21; νεῦσις I. 6. 5. 91. 13; σύννευσις III. 8. 11. 345. 27. al., ῥέπειν III. 2. 4. 231. 28; VI. 7. 3. 429. 14; ῥοπή II. 1. 3. 122. 16; quibus propter cognationem addere liceat γειτονεῖν ab eoque derivata. IV. 3. 23. 36. 14 γειτονοῦσα πρὸς τὸ κάτω V. 1. 3. 164. 18. τὸ ψυχῆς πρὸς τὸ ἄνω γειτόνημα. V. 8. 7. 239. 14. τῇ ἐν τῷ ὄντι πρὸς ἄλλο γειτονία. Deinde verba pertinendi cum πρὸς affero: II. 3. 15. 146. 28. ὑπεράιροντες οἶον τῇ κεφαλῇ πρὸς τὸ ἄνω; περαίνειν. IV. 7. 6. 126. 25; παρατείνειν III. 6. 17. 305. 31. παρετέτατο καὶ πρὸς πάντων καὶ πάντα, ubi cur M. verterit 'ausgedehnt im Verhältniss zum Ganzen,' non intellego; ib 22. ἐκτεινόμενον πρὸς ἐκεῖνο παραταθῇ τῇ ἐκτάσει; quo loco πρὸς ad utrumque verbum spectare videtur; ἔκτασις V. 3. 12. 195. 12; συντείνειν I. 4. 16. 79. 18. τὰ μὲν πρὸς εὐδαιμονίαν συντείνοντα.²⁾ τάσις. III. 5. 3. 271. 17.

Haec vero omnia, quamvis cui minus digna videantur, enumeravi, non quod novus sit atque insolens particulae directiva vi praeditae apud verba movendi inclinandi, pertinendi usus, sed

¹⁾ Hoc quoque verbum, ut cetera eius generis rarissime πρὸς sibi iungit; in eo autem exemplo. quod Lobeck ad Phryn. p. 447. affert, Arist. πολ. ε 10. 1313. a 7. ἀπαρτίζειν πρὸς τι significat: quadrare ad al; magis idoneum videtur esse frg. Aristot. apud Clem. Alex. στρωμ. VI. 16. p. 290 Syllb. cf. Aristotelis qui ferebantur librorum fragmenta collegit Valentinus Rose. frg. 257. = Aristotelis opera ed. academia regia Borussica vol. V. 1525, a 26.: φασὶ δὲ καὶ τὸ ἐμβρυον ἀπαρτίζεσθαι πρὸς ἀκρίβειαν μὲν τῷ ἐκτῷ.

²⁾ Ne hic quidem, cur metaphora statuenda sit usus praepositionis, causam video.

quoniam pleraque cognatam quidem praepositionem, sed non *πρός* sibi iungere solent, ut Plotinum prae ceteris huic favisse cognoscatur. Ad verba dirigendi priusquam aggrediamur, eorum mentio facienda est, quae cum notionem quiescendi alicubi continere et statum quendam significare videantur, tamen *πρός* cum accusativo assumunt; nos quidem dativum exspectamus. Attamen auctorem etiam cogitasse aliter, ac nos apparet; plus enim scribenti ratio movendi valebat, quae aut statum effecerat, aut in eum desiit, aut in ipso statu quodammodo viget. Sed exempla rem demonstrabunt. VI. 7. 23. 454. 3. *ἀνακαλούμενον ἐκ πάσης πλάνης, ἵνα πρὸς αὐτὸ ἀναπαύσαιτο*. III. 7. 6. 316. 10. *αὐτὸ τὸ μένον ὃ ἐστὶν ἐνέργεια ζῆς μενούσης παρ' αὐτῆς πρὸς ἐκεῖνο καὶ ἐν ἐκείνῳ*. V. 3. 10. 193. 1. *τὸ τοίνυν ἀδιάφορον πάντῃ αὐτὸ πρὸς αὐτὸ μένει*. i. e. ad se conversum in se conclusum est; probe Fie. audique conquiescit; VI. 2. 11. 314. 29. *τὴν σφόδρα αὐτοῦ πρὸς τὴν ἀγαθὸν συνουσίαν*. VI. 9. 11. 523. 32. *τὴν ἐκεῖ συνουσίαν πρὸς οὐκ ἀγάματα*; cf. simillimum exemplum VI. 6. 15. 417. 32. *δυνάμει γὰρ μᾶλλον ταῦτα, ἐνεργείᾳ δέ, ὅταν πρὸς νοῦν καὶ συνῇ* i. e. cum apud mentem sunt, vel potius: ad mentem pervenerunt et cum ea sunt. De sensu huius loci cf. I. 2. 6. 56. 7. sqq. [v. 9.] *διττὴ γὰρ ἐκατέρᾳ* [sc. σοφία et φρόνησις] *ἣ μὲν ἐν νῷ οὖσα ἡ δὲ ἐν ψυχῇ. καὶ ἐκεῖ μὲν οὐκ ἀρετή, ἐν δὲ ψυχῇ ἀρετή*. Deinde VI. 8. 9. 489. 4. *οὗτοι δεῖ πρὸς τὸ ὄνομα ἵστασθαι*. i. e. non acquiescere debemus in nomine, vel . . . usque ad nomen progressi.¹⁾

¹⁾ Aliae quoque praepositiones eiusmodi inconcinnitatem, quae nobis videtur esse, efficiunt. cf. VI. 6. 1. 398. 15. *ὅταν ἀδυνατοῦν εἰς αὐτὸ μένειν* (int. se continere) *χέται καὶ ἐκτείνεται σκιδνάμενον*; nec non, quamquam hoc aliud genus est: VI. 6. 18. 423. 15. *παρὰ γὰρ ταύτης μένει μὲν ζωὴ, μένει δὲ νοῦς, ἐστηκε δὲ ἐν αἰῶνι τὰ ὄντα*; duae videlicet sententiae in unam contractae sunt; vita originem ducit ex intellegibili essentia ibique manet; ita etiam Fic.: ab illa namque essentia penesque illam permanet vita. Quo loco librorum memoriam satis defendi censeo: III. 7. 4. 313. 12. sqq. [est scilicet de aevo] *οὐκ ἔξωθεν δὲ δεῖ συμβεβηκέναι νομίζειν τοῦτον* [sc. τὸν αἰῶνα] *ἐκείνῃ τῇ φύσει* [sc. intellegibili], *ἀλλὰ καὶ ἐξ ἐκείνης καὶ σὺν ἐκείνῃ. ἐνορεῖται γὰρ ἐνοῦσα παρ' αὐτῆς, ὅτι καὶ τὰ ἄλλα πάντα ὅσα λέγομεν ἐκεῖ εἶναι ἐνυπάρχοντα ὁρῶντες λέγομεν ἐκ τῆς οὐσίας ἅπαντα καὶ σὺν τῇ οὐσίᾳ*.

quoniam pleraque cognatam quidem praepositionem, sed non *πρός* sibi iungere solent, ut Plotinum prae ceteris huic favisse cognoscatur. Ad verba dirigendi priusquam aggrediamur, eorum mentio facienda est, quae cum notionem quiescendi alicubi continere et statum quendam significare videantur, tamen *πρός* cum accusativo assumunt; nos quidem dativum exspectamus. Attamen auctorem etiam cogitasse aliter, ac nos apparet; plus enim scribenti ratio movendi valebat, quae aut statum effecerat, aut in eum desiit, aut in ipso statu quodammodo viget. Sed exempla rem demonstrabunt. VI. 7. 23. 454. 3. *ἀνακαλούμενον ἐκ πάσης πλάνης, ἵνα πρὸς αὐτὸ ἀναπαύσαιτο*. III. 7. 6. 316. 10. *αὐτὸ τὸ μένον ὃ ἐστὶν ἐνέργεια ζωῆς μενούσης παρ' αὐτῆς πρὸς ἐκεῖνο καὶ ἐν ἐκείνῳ* V. 3. 10. 193. 1. *τὸ τοίνυν ἀδιάφορον πάντη αὐτὸ πρὸς αὐτὸ μένει*. i. e. ad se conversum in se conclusum est; probe Fie. *adique* conquiescit; VI. 2. 11. 314. 29. *τὴν σφόδρα αὐτοῦ προσηλυτίζον συνουσίαν*. VI. 9. 11. 523. 32. *τὴν ἐκεῖ συνουσίαν πρὸς οὐκ ἀγάλματα*; cf. simillimum exemplum VI. 6. 15. 417. 32. *δυνάμει γὰρ μᾶλλον ταῦτα, ἐνεργείᾳ δέ, ὅταν πρὸς νοῦν καὶ συνῇ* i. e. cum apud mentem sunt, vel potius: ad mentem pervenerunt et cum ea sunt. De sensu huius loci cf. I. 2. 6. 56. 7. sqq. [v. 9.] *διττὴ γὰρ ἐκατέρα* [sc. σοφία et φρόνησις] *ἡ μὲν ἐν νοῷ οὐσα ἡ δὲ ἐν ψυχῇ. καὶ αὐτὴ μὲν οὐκ ἀρετή, ἐν δὲ ψυχῇ ἀρετή*. Deinde VI. 8. 9. 489. 4. *οὗτοι δὲ πρὸς τὸ ὄνομα ἵστασθαι*. i. e. non acquiescere debemus in nomine, vel . . . usque ad nomen progressi.¹⁾

¹⁾ Aliae quoque praepositiones eiusmodi inconcinnitatem, quae nobis videtur esse, efficiunt. cf. VI. 6. 1. 398. 15. *ὅταν ἀδυνατοῦν εἰς αὐτὸ μένειν* (int. se continere) *χέηται καὶ ἐκτείνεται σκιδνάμενον*; nec non, quamquam hoc aliud genus est; VI. 6. 18. 423. 15. *παρὰ γὰρ ταύτης μένει μὲν ζωῇ, μένει δὲ νοῦς, ἔστιν δὲ ἐν αἰῶνι τὰ ὄντα*; duae videlicet sententiae in unam contractae sunt; vita originem ducit ex intellegibili essentia ibique manet; ita etiam Fie.; ab illa namque essentia penesque illam permanet vita. Quo loco librorum memoriam satis defendi censeo: III. 7. 4. 313. 12. sqq. [est scilicet de aeyo] *οὐκ ἔξωθεν δὲ δὲ συμβεβηκέναι νομίζειν τοῦτον* [sc. τὸν αἰῶνα] *ἐκείνη τῇ φύσει* [sc. intellegibili], *ἀλλὰ καὶ ἐξ ἐκείνης καὶ σὺν ἐκείνῃ. ἐνοῶται γὰρ ἐνοῦσα παρ' αὐτῆς, ὅτι καὶ τὰ ἄλλα πάντα ὅσα λέγομεν ἐκεῖ εἶναι ἐνπάρχοντα ὁρῶντες λέγομεν ἐκ τῆς οὐσίας ἅπαντα καὶ σὺν τῇ οὐσίᾳ*.

Sunt denique, quae etiam propius ad meram dirigendi notionem adducant, cum ipsum statum quendam tendere aliquo vel stabilem esse directionem exprimatur. V. 5. 8. 215. 23. *ἐστήξεται μὲν γὰρ ὁ νοῦς πρὸς τὴν θείαν*. i. e. fere: collocatum, intentum sese habebit ad intuitionem. Fie. in suspiciendo se sistet. III. 7. 11. 324. 31. sq. *ζωὴν . . . ἀκλινῇ πάντη καὶ ἐν ἐνὶ καὶ πρὸς ἐν ἐστῶσαν*. cf. III. 7. 6. 315. 31. sq. V. 2. 1. 176. 15. *ἡ μὲν πρὸς ἐκεῖνο στάσις*.

Hic etiam *ἀπόστασις πρὸς τι* collocandum est. IV. 5. 7. 111. 16 sq. *ἐπεὶ καὶ εἰ πολλαπλάσια ἡ ἀπόστασις ἦν ἢ νῦν ἐστὶ πρὸς ἡμᾶς τοῦ ἡλίου . .* et VI. 2. 5. 305. 13. sq. *ὅσῳ γὰρ πρὸς ἐν ἡ ἀπόστασις, τόσῳ καὶ πρὸς ὄν.*¹⁾

Sed iam de verbis, in quibus dirigendi vis inest, agemus; ac primum quidem locum vv. agendi obtinebunt, quibus *πρός* ita accedit, ut [a] aut in universum, quo actus tendat, significet, [b] aut directionem in obiectum, quod illo actu quodammodo afficitur, [c] aut intentionem in rem aliquam efficiendam. [a] I. 2. 6. 56. 21. *τὸ πρὸς νοῦν ἐνεργεῖν* Fie. se ad intellectum agendo dirigere. III. 5. 2. 270. 25., III. 5. 9. 280. 15., IV. 4. 2. 48. 25. [b] idem

etiam *ἐξ-σύν* bis opposita librorum integritatem commendant; cf. etiam III. 7. 6. 316. 10. parum recte igitur K. quique eum secuti sunt, *ἐν οὐσίᾳ παρ' αὐτῇ* scripserunt; libros autem *παρ' αὐτῆς* habere Vo. auctor est; M. ad verba *ἐν οὐσίᾳ παρ' αὐτῇ* adnotat *ἐνοῦσα παρ' libri*, quasi in iis *αὐτῇ* legerit; sed si legit, *αὐτῆς* facillima coniectura restituendum est. Ad *ἵστασθαι πρὸς τὸ ὄνομα* cf. VI. 7. 14. 444. 11. *ὅπου στήσεται εἰς εἶδος ἄτομον*; de divisione [*διαίρεσις*] agitur, quae usque eo instituitur, ubi in individuis consistit; VI. 7. 20. 451. 16. *τί οὖν στήσόμεθα εἰς νοῦν*; recte Fie.: cur non . . gradum in mente sistamus; denique V. 3. 4. 182. 31. *ἄρ' οὖν στήσεται μέχρι τούτων*. .; nos scilicet *ἀνελθόν* vel simile aliquid mente supplemus; sed movendi ratio in ipso verbo efficax est.

¹⁾ Eodem modo Aristoteles vv. *ἀπόστασις, ἀπόστημα πρὸς* addit. cf. Eucken. I. l. p. 72., qui usus explicandus videtur esse ex Graecorum diversa a nostra cogitandi ratione; nam cum nos si dicimus 'abesse ab al. re' intervallum ita metiamur, ut — liceat in priore exemplo stare — a sole ordientes ad nos pergamus, Graeci ab ipsis metientibus ordiuntur, progredientes hinc ad illum; id quod tritum et vulgare neminem offendit in vv. notionem 'prope' exhibentibus e. g. *ἐγγύς*.

ἐνεργεῖν, sed non prorsus eodem sensu: VI. 5. 6. 389. 7. ἐνεργεῖ πρὸς τὸ ὅλον μετὰ τοῦ ὅλου καὶ ἐνεργεῖ πρὸς τὸ μέρος αὐτὸ μετὰ τοῦ ὅλου. III. 6. 12. 299. 13. οὐκ ἐν ἀλλήλοις τὰ πάθη ἔχοντων, ἀλλὰ πρὸς ἄλληλα ποιοῦντων. IV. 4. 32. 84. 28. βλαβεράν δὲ ποιήσιν ἄλλον πρὸς ἄλλο. VI. 2. 18. 320. 9. sqq. [εἰ δὲ οὐκ ἄλλο τι τὸ καλὸν ἢ . . .] εἰ δὲ πρὸς ἡμᾶς τοὺς ὁρῶντας τῷ τοιόνδε πάθος ποιεῖν ἐστι . . . III. 3. 5. 257. 25. sqq. οὐ γὰρ τὸ αὐτὸ ποιεῖ πᾶν προσελθὼν παντὶ, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ πρὸς ἄλλο καὶ ἄλλο πρὸς ἄλλο. οἷον καὶ τὸ τῆς Ἑλένης κάλλος πρὸς μὲν τὸν Πάριν ἄλλο εἰργάζεται, Ἰδομενεὺς δὲ ἔπαθεν οὐ τὸ αὐτό; atque alterum πρὸς ad εἰργάζεται spectat, alterum dubitari potest, sitne ad ποιεῖ, an ad προσελθὼν referendum.¹⁾

Idoneum propter cognationem cum notione ἐνεργεῖν quod illis addatur est ἄρχειν πρὸς τινα. VI. 8. 20. 505. 29. sq. πῶς οὖν ἄρχον οὐκ ὄντος πρὸς ὅ; ἢ τὸ ἄρχον ἐνταῦθα πρὸς τὸ πρὸ αὐτοῦ; confirmatur enim activa verbi notio VI. 1. 21. 288. 8. εἰ κατὰ κακίαν ἐνεργοῖ τις καὶ ἄρχοι εἰς ἄλλον ἀκολάστως; et εἰς et πρὸς vim verbalem ad obiectum dirigunt. [c.] II. 3. 8. 140. 8. sqq. συνεργοῦντα δὲ καὶ τὰ ἄστρα ὡς ἂν μόρια οὐ σμικρὰ ὄντα τοῦ οὐρανοῦ πρὸς τὸ ὅλον ἀριπρεπῆ καὶ πρὸς τὸ σημαίνειν ἐστι.²⁾ Sed hoc genus agendi iam ad finalem notionem

¹⁾ Nescio, an in priore parte enuntiati corruptela lateat; verba enim τὸ αὐτὸ πρὸς ἄλλο — τὸ αὐτὸ accusativus est pendens a ποιεῖ — ad sensum nihil pertinent. Plotinus demonstraturus non est: idem in alteram partem rerum idem efficere, in alteram non idem; sed: unumquodque aliud in aliud efficere. Antecedentibus verbis οὐ γὰρ τὸ αὐτὸ . . . satisfacit opposita sententia ἀλλὰ ἄλλο πρὸς ἄλλο; eaque sola insequenti exemplo probatur; cetera turbant locum; inde legendum esse suspicatus sum: ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ἄλλο πρὸς ἄλλο; τὸ αὐτὸ nominativum intellegas; ita et M. et Fic. vertit: 'sed quod idem est, aliud facit ad aliud'; sed cum mihi non prorsus certum staret, nihil mutare ausus sum.

²⁾ Hac in explicanda sententia interpretibus assentiri non possum. Fic. serviunt huic conferuntque [sc. universo] stellae ceu partes caeli non parvae, tum ad decoram totius formam, tum etiam ad significationis officium; ἀριπρεπῆ igitur ad τὸ ὅλον, utrumque πρὸς ad συνεργοῦντα refert; aliter M. 'die . . . eine grosse Zierde für das Ganze bilden, dienen auch für das Vorbedeuten; equidem facillimum

vergit, de qua alio loco dicendum est. Sequantur vv. agendi contra al. ἐναντιοῦν IV. 3. 20. 33. 6; ἐναντίωσις III. 1. 5. 221. 8;¹⁾ IV. 4. 10. 56. 23; nec non I. 4. 8. 73. 2. πρὸς τὰ μὴ θελητά, ὅταν παρῇ ἀρετὴν . . . ἔχει. I. 4. 14. 77. 24. γεγόμενος δὲ ἐν ἀλγηδόσι τὴν πρὸς ταύτας αὐτῷ πεπορισμένην δύναμιν ἀντιτάξει. VI. 7. 4. 429. 19 sq. πάλιν οὖν πρὸς ταύτην τὴν ἀπορίαν ἄνωθεν ληπτέον τὸν ἀνθρώπον ὅστις ἐκεῖνός ἐστιν.

Dirigendi vim in verbo ζῆν vigere haec exempla demonstrant. VI. 7. 16. 446. 7. ζῆν μὲν πρὸς αὐτό; VI. 6. 18. 422. 28; ζωή V. 3. 16. 200. 29 sqq. δῆλον ὅτι ζωὴ πρὸς ἐκεῖνο τούτῳ ἐξημμένη ἐκείνου καὶ τὴν ὑπόστασιν ἔχουσα ἐξ ἐκείνου καὶ πρὸς ἐκεῖνο ζῶσα.²⁾ II. 9. 9. 195. 27. διττὸς ὁ ἐνθαδὲ βίος . . . τοῖς μὲν σπονδαίοις πρὸς τὸ ἀκρότατον . . .

Πρὸς directivum etiam ad ἔχειν accedit. IV. 4. 2. 49. 20. ἔχοι ἂν ἀτρέπτως πρὸς νόησιν, quamquam hic minus verbum ἔχειν, quam vis verbalis in ἀτρέπτως latens πρὸς desiderasse videtur. II. 2. 3. 132. 21. πρὸς τὸ ἄνω ἐαυτὴν ἔχει III. 9. 3. 349. 24. πρὸς ἄλλο ἔχει τὴν νόησιν.

Deinde λαμβάνειν πρὸς τι. II. 1. 7. 127. 31. τὸ γεγρόν πρὸς τὸ χεῖρον λαμβάνοντες. i. e. in malam partem accipientes. cf. VI. 6. 2. 399. 20., II. 3. 16. 149. 5. τῆς ὕλης . . . τὰ παρ' αὐτῆς ποιούσης χεῖρω, κρατομένης δ' αὖ οὐδὲν ἥτιον πρὸς τὰ βελτίω. i. e. materia forma ita superatur, ut aliquid boni evadat. Minus etiam astricturn quam illa conexum praepositionis cum verbo haec exempla exhibent, quae ex multis elegi; saepe verbum deest, a nobis suppletur. I. 4. 14. 77. 7. ἀντισηκώσεως δὲ οἷον ἐπὶ θάτερα πρὸς τὰ ἄριστα γεγεννημένης. I. 7. 1. 97. 30. πρὸς τὸν ἡλιόν ἐστι τὸ φῶς. IV. 2. 1. 5. 4. αἰ πρὸς τὴν περιφέρειαν γραμμαί. IV. 8.

et sensui maxime idoneum esse censeo coniungi συνεργοῦντα . . . πρὸς τὸ ὅλον et ἀριπρεπῆ πρὸς τὸ σημαίνειν: stellae . . . ad universum conferentes, etiam insignes sunt ad significandi munus.

¹⁾ Henricum de Kleist [Philol. XLV. 1. p. 45.] vv. αἶτε πρὸς τὰς κράσεις . . . λέγουντο ἂν recte delere verisimile est; attamen manum abstinui.

²⁾ Ultimū quod libri addunt verbum neque interpretes accurate reddiderunt, neque ego integrum esse credo; subiectum enim nihil aliud esse potest nisi 'ζωή'; sed vita non vivit sed vivitur; quod si delemus, haud insolita oppositarum praepositionum coniunctio efficitur: ὑπόστασιν ἔχουσα ἐξ ἐκείνου καὶ πρὸς ἐκεῖνο.

8. 152. 19. *πᾶσα γὰρ ψυχὴ ἔχει τι καὶ τοῦ κάτω πρὸς τὸ σῶμα καὶ τοῦ ἄνω πρὸς νοῦν.* V. 5. 4. 211. 3. sqq. καὶ ἡ ἐν τοῖς τοῦ ποσοῦ ἀριθμοῦ πρὸς τὸ ἐν τὴν ἀρχὴν αὐτῶν ἀπομιμουμένη τὴν ἐν τοῖς προτέροις ἀριθμοῖς φύσιν πρὸς τὸ ὄντως ἐν. . . τὴν ὑπόστασιν ἔχει, etiam natura in rebus numeralibus — 'numeralis' de numero, quoad ad quantum pertinet — latens spectat ad unum, principium earum in prioribus numeris insitam imitans, atque conversione sua ad vere unum . . . substantiam habet. V. 1. 6. 168. 21. sqq. *πάντα τὰ ὄντα ἕως μένει ἐκ τῆς αὐτῶν οὐσίας ἀναγκαίαν τὴν περὶ αὐτὰ πρὸς τὸ ἔξω αὐτῶν ἐκ τῆς παρούσης δυνάμεως δίδωσιν αὐτῶν ἐξηρημένην ὑπόστασιν;* quae malo cum Muellero quam cum Ficino ita explicare: *πάντα τὰ ὄντα δίδωσιν ἐκ τῆς οὐσίας ὑπόστασιν ἀναγκαίαν | τὴν περὶ αὐτὰ πρὸς τὸ ἔξω αὐτῶν | ἐξηρημένην ἐκ τῆς αὐτῶν παρούσης δυνάμεως.* Fic. enim parum recte utrumque ἐκ ad δίδωσιν refert, eum alterum cum αὐτῶν coniungendum ab ἐξηρημένην pendeat.

Ut vero hoc loco πρὸς τὸ ἔξω, ita πρὸς [τὸ] ἄνω, κάτω, similia saepe inveniuntur. VI. 7. 27. 458. 12. *μετ' αὐτὴν γὰρ πρὸς τὸ ἄνω.* IV. 7. 7. 128. 23. *τὸ πρὸς τὸ ἄνωθεν.*¹⁾

Hic etiam de loco agendum est, cui interpretes nondum satisfecisse mihi videntur; V. 8. 13. 247. 6. sqq. *ὁ οὖν θεὸς ὁ εἰς τὸ μένειν ὁσαύτως δεδεμένος καὶ συγχωρήσας τῷ παιδί τοῦδε τοῦ παντὸς ἄρχειν* — symbolice Saturnus [ὁ θεός — δεδεμένος] dicitur mens, filius eius, [παῖς] Juppiter, est anima mundi, pater est unum, bonum. — *ταῦτ' ἀφ' οὗ ἐστησέ τε τὸν αὐτοῦ πατέρα εἰς ἑαυτὸν καὶ μέχρις αὐτοῦ πρὸς τὸ ἄνω.* ἐστησε δ' αὖ καὶ τὰ εἰς θάτερα ἀπὸ τοῦ παιδὸς ἀρξάμενα εἶναι μετ' αὐτὸν, ὥστε μεταξὺ ἀμφοῖν γενέσθαι τῆτε ἐτερότητι τῆς πρὸς τὸ ἄνω ἀποτομῆς καὶ τῷ ἀνέχοντι ἀπὸ τοῦ μετ' αὐτὸν πρὸς τὸ κάτω δεσμῷ μεταξὺ ὧν πατρός τε ἀμείνωνος καὶ ἡττονος νιέος. Fic.: Saturnus . . . patrem suum Caelium in se ipso firmavit et illuc usque se erexit in altum . . . Sic itaque tenet inter utrumque medium, tum quia alteritate quadam paterna secatur, tum quia ab inferioribus abstinere in sublime consurgens, dum fingitur ab inferiori cura

¹⁾ de ἄνωθεν pro ἄνω cf. VI. 3. 21. 352. 25. ἔξωθεν quotiescumque cum genetivo inveni, toties pro ἔξω. cf. III. 7. 11. 326. 30., IV. 3. 1. 10. 12., IV. 3. 17. 29. 25., VI. 1. 10. 276. 13., VI. 2. 5. 306. 4. al. cf. Bonitz ind. Aristot., Lobeck ad Phryn. p. 128.

vinculis cohiberi'; cogitat enim de fabula illa notissima; cf. eiusdem argumentum huius capituli: 'intellectus divinus, qui et Saturnus cognominatur, castrat Caelium, id est ipsum bonum.' Sed de suo addidit, mutavit, Graeca non reddidit; ac ne Mueller quidem, nam ubi sunt 'dehnte sich bis zu ihm hin aus' et 'durch sein Anderssein von dem Oben losgerissen', et 'sich fernhält von der Fessel, die ihn herabzieht?' Creuzer autem, Ficini, ut videtur, verba spectans adnotat 'fortasse scribendum τῷ πρὸς τὸ κάτω δεσμῷ, sed vereor ne maius vitium insit.' M. et Vo. coniecturam Kirchhoffii δεσμοῦ receperunt; codd. enim auctore Volkmanno δεσμῷ exhibent, M. ad δεσμοῦ nihil addit. Sed primum quidem non bene se habent verba ἐστησέ τε τὸν αὐτοῦ πατέρα εἰς ἑαυτὸν καὶ μέχρις αὐτοῦ πρὸς τὸ ἄνω; interpretes necessitate coacti post καὶ aliquid inseruisse videntur, veluti ἐστησεν ἑαυτήν; et id vel simile aliquid sensu flagitatur; inde scribendum esse arbitror: ἐστησέ τε τὸν αὐτοῦ πατέρα εἰς ἑαυτὸν καὶ ἑαυτὸν μέχρις αὐτοῦ πρὸς τὸ ἄνω. Deinde quod ad ἐτερότητι τῆς πρὸς τὸ ἄνω ἀποτομῆς: M. πρὸς τοῦ ἄνω vertisse videtur, πρὸς τὸ ἄνω non vertit; coniecturam vero facile quidem, sed temere quisquam adhibeat. Haec enim sententia cum antecedenti arte conexa est, altera alteri opposita; si hac [τῇ τε ἐτερότητι τῆς πρὸς τὸ ἄνω ἀποτομῆς] condicio medii [sc. Saturni] ad superius significatur, illa [καὶ τῷ ἀνέχοντι . . . δεσμῷ] ad inferius, et contra. Prior autem vocabulo δεσμοῦ turbari et plane obscurari mihi videtur; ita enim dativus ἀνέχοντι in suspensio est, neque eum verterunt, sed ἀνέχειν, quae promiscue usurpari posse apud Plotinum mihi probatum non est. Sed vocabulum ἀνέχειν quid est hoc loco? activum ἀνέχειν non significat se abstinere, sed aut retinere, detinere, aut prominere. Illud si accipimus sententia haec est: 'quod ab inferioribus eum detinet'; sed idem alia ratione iam supra dictum est: τῆς πρὸς τὸ ἄνω ἀποτομῆς, quae aliter verti non possunt nisi: recessus ad superiora; ergo hoc loco contraria sententia desideratur, quae altera notione 'prominere' expeditur. Hic vero vocabuli usus, quamquam eum apud Plotinum nullo alio loco inveni — sed ne altera quidem exstat significatio — satis vulgaris est de sole oriente et de terra in mare prominente; hanc igitur adhibendam esse censeo notionem, atque tota sententia haec est: patrem suum in se posuit et se sursum usque ad illum; posuit autem, quae in alteram partem vergunt deinceps inde a

filio sequentia, post eum; itaque medius factus est inter duo: [sc. τὸ ἄνω et τὸ κάτω] ex altera parte alteratione sui ad superiora recessus [sive separationis sc. ab inferioribus], ex altera vinculo prominente ex eo, quod ad inferiora versus post eum est. [prominente sc. usque ad eum, ad superiora]. Saturnus igitur sive mens et seiunctus est ab inferioribus, ad superiora se recipiens, et coniunctus cum illis; neque supra, neque infra, sed in medio collocatus. ¹⁾

Restat, ut afferam, quomodo πρὸς cum accusativo propemodum in adverbii formam concreverit, ita tamen, ut dirigendi ratio appareat. II. 9. 13. 203. 10. τὸ κακὸν [sc. προσήκει] μὴ νομίζειν ἄλλο τι ἢ τὸ ἐνδεέστερον εἰς φρόνησιν καὶ ἔλαττον ἀγαθὸν καὶ αἰετὶ πρὸς τὸ σμικρότερον, recte Fic. deincepsque procedendo semper in minus. III. 7. 11. 326. 25. si quis, ait Plotinus, ex aevo notionem temporis comparando deducere vult, cum alia necesse est statuatur, tum ἀντὶ (δὲ) ἀπείρου ἤδη καὶ ὅλου τὸ εἰς ἀπειρον πρὸς τὸ ἐφεξῆς αἰετὶ. IV. 3. 17. 30. 3. χειμαζομένων πλοίων κυβερνῆται ἐναπερείδονται πρὸς τὸ πλεόν τῇ τῶν νεῶν φροντίδι i. e. incumbunt navibus regendis ita, ut eorum cura quasi ad maiorem gradum augeatur. V. 3. 8. 189. 28. ὁρᾶν δύνασθαι ἀμυγέπη ἐκεῖνον [sc. τὸν νοῦν] διὰ τῆς ἐκείνῳ πρὸς τὸ ἀκριβέστερον ὁμοιωμένης. [sc. ψυχῆς.] τὸ ἀκριβέστερον autem quasi gradus videtur esse, ad quem τὸ ὁμοιοῦσθαι ascendat.

Dirigendi vim πρὸς prae se fert etiam cum verbis dicendi, videndi, cogitandi copulatum, cuius generis, omissis nimis vulgaribus haec afferro. ἀτενίζειν πρὸς τι. VI. 5. 12. 397. 10. ἢ πον ἐπιβαλὼν ἢ πρὸς τι ἀτενίσας. ²⁾ εὔχεσθαι. V. 1. 6. 167. 30. φιλονεικεῖν. VI. 1. 28. 296. 9. ἀπορεῖν. IV. 5. 4. 108. 18. πρὸς ἣν [sc. ἐπὶ θεσιν] καὶ ἐν ἄλλοις ἡπόρηται.

¹⁾ His cum Plotini verbis non modo, quae Creuzer. ed. vol. III. p. 311. sq. laudat verba Procli ad conferendum idonea sunt, sed magis etiam quae leguntur. p. 68. sq. ὅτι τριῶν ὄντων . . . et p. 94. ὅτι ὁ δημιουργός . . . cf. Ἐκ τῶν Πρόκλου σχολίων εἰς Πλάτωνος Κράτυλον ἐκλογαί. ed. Jo. Fr. Boissonade. Lipsiae 1820. p. 68. sq.

²⁾ IV. 7. 10. 138. 26. πρὸς τὸ θεῖον ἀναβὰς καὶ τὴν πρὸς αὐτὸ ὁμοιότητα ἀτενίσας; ita II; sed K., quem ceteri secuti sunt, post καὶ inseruit εἰς coniungendum cum ἀτενίσας, neque tamen necessarium

ἀπορία IV. 4. 39. 94. 16; ἄπορος. IV. 4. 15. 61. 3: ἐκεῖνο δὲ ἄπορον πρὸς τὰ νῦν ἅπαντα εἰρημένα; quibus addere liceat: IV. 4. 2. 48. 21. πρὸς δὲ ταῦτά τις ἀναμνησθήτω ὡς . . . , adversus difficultates huius quaestionis memor quispiam sit . . . [sc. ita rem se habere . . .] ¹⁾ IV. 4. 30. 81. 22. ἀπολογήσασθαι πρὸς [τὰς ἀπορίας] τὰς κατὰ θεῶν; II. πρὸς τὰς κατὰ . . . VI. ἀπορίας inseruit, sed malim, quo corruptela facilius explicetur τὰς ἀπορίας τὰς . . . VI. 9. 11. 523. 13. δηλοῦν πρὸς ἄλλον. V. 5. 6. 213. 23. συμβολικῶς πρὸς ἀλλήλους ἐσήμαινον. III. 8. 6. 339. 1. τὸ παρ' αὐτοῦ πρὸς ἄλλον ἀποφαίνειν. VI. 6. 7. 406. 7. πιστοῦμεθα δὲ πρὸς τοὺς τεθανμακότας, fidem facimus mirantibus, persuademus eis; V. 3. 3. 180. 20. εἰ μὴ ἄρα πρὸς ἐαυτὴν διαλογίζοιτο 'τίς οὗτος'. VI. 9. 11. 524. 4. περινόησις πρὸς ἐφαρμογήν. neque alienum huic loco videtur esse V. 1. 12. 175. 21. εἴ τις τὸ οὐδ' ἐγείρει πρὸς τὸ ἄμεινον τῶν ἀκουστών.

Hinc facilis est transitus ad verba cupiendi et similia. Praemittatur tamen ambiguum exemplum, quod etiam ad βλέπειν πρὸς τι respicit. IV. 4. 32. 85. 22. sq. Plotinus ita fere disserit: Universum non modo unum esse, sed etiam multa; inde partes eiusdem, quoad quaeque unum sit, integras servari universo, quoad multae sint, cum secundum suam quaeque naturam agat, inter se nonnumquam se laedere, sed ita quoque ad universum,

est; quamquam enim ἀτενίζειν semper praepositionem secum habet, hic omnino non ad casum referendum, sed sui iuris est atque solutum; accusativus ὁμοιότητα pendet a priore πρὸς. cf. I. 6. 9. 96. 3. ἀναβεβηκὼς μηκέτι τοῦ δεικνύντος δεηθεὶς ἀτενίσας ἰδέ. VI. 2. 8. 308. 23. sq. ἴδε δὲ νοῦν καθαρὸν καὶ βλέψον εἰς αὐτὸν ἀτενίσας; neque video cur VI. 4. 7. 371. 11. librorum εἴση [auct. M.] non tenendum sit, aut si codd. [auct. Vo.] εἴση habent, hoc non in εἴση potius mutandum sit, quam cum Vitringa et Volkmanne in εἰς.

¹⁾ Interpretibus alia placuerunt. Fic. quo enim modo circa haec quispiam memor sit? M.: nach folgender Analogie also mag sich wohl einer erinnern; sed haec difficiliora credo esse quam veriora; verba scilicet: ἢ οὐδὲ ἐαυτοῦ ἔξει τὴν μνήμην, οὐδ' οὐτὶ αὐτὸς ὁ θεωρῶν, εἶον Σωκράτης, ἢ ὅτι νοῦς ἢ ψυχὴ, si quid video, ipse sibi respondet is, qui quaesivit: ἐαυτοῦ δὲ πῶς; sc. μνήμην ἔχει; hac de sententia Plotinus in sequentibus copiosius disserit.

unum, perfectum, absolutum efficiendum concinere; causam autem hanc addit *ἐπεὶπερ οὐχ οἷόν τε ἦν ἕκαστα οὕτως ἔχειν, ὥς μόνα ὄντα, οὐδὲ πρὸς αὐτὰ τὸ τέλος εἶναι καὶ βλέπειν μέρη ὄντα, ἀλλὰ πρὸς ἐκείνο*. Fic. ut ad se ipsa fines essent. Sensus hic est: singula τὸ τέλος non in se habent, non ipsa τέλος sunt, quo tendant, sed universum; expectamus videlicet οὐδ' αὐτὰ τέλος ἐστὶ πρὸς ὃ vel οὐδὲ πρὸς αὐτοῖς τὸ τέλος sc. est. Aut igitur hoc quoque loco vis tendendi et in τέλος latens et in toto enuntiatio inclusa, quam etiam insequens βλέπειν πρὸς c. acc. sibi postulans continet, effecit, ut altera cogitatio 'τέλος in se habent' altera 'spectant ad se ut τέλος' opprimeretur, aut τέλος cum v. εἶναι in unam quasi tendendi notionem concrevit.¹⁾

Vulgaris est usus vv. *ἔφεσις πρὸς τι*. VI. 9. 11. 524. 3. ὄρεξις IV. 4. 35. 89. 26. σπονδή IV. 4. 44. 98. 23. al. ὁρμή. II. 3. 13. 143. 29. al.²⁾ Non item *γοητεύεσθαι πρὸς τι*.

¹⁾ Alium cogitandi anfractum invenimus: VI. 6. 13. 414. 12. sqq. *τὸ ἐν μᾶλλον καὶ κυριώτερον ἐν τε τοῖς αἰσθητοῖς αὐτοῖς διάφορον κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἐν τοῖς νοητοῖς ὁρῶντας εἶναι κατὰ πάντας τοὺς τρόπους εἰς ἀναφορὰν μέντοι ἑνὸς εἶναι φατέον*. Fic. ad ipsum unum denique cuncta referri; neque aliter verba explicari possunt, quae correpta esse videntur ex ἀναφορητέους μέντοι [sc. τρόπους] εἰς ἐν vel ἀναφορητέον [sc. τὸ ἐν omnibus modis exsistens]; scribentis in mentem venit pro verbo substantivum adhibere; hoc cum εἰς, quod iam in animo habebat, coniunctum genetivum secum adduxit.

²⁾ Hic locus, nisi omnia fallunt, medela eget: *τῷ δὲ ὅλῳ πάντῃ ἅτε μέρη ὄντα αὐτοῦ τὰ πάντα συντέτακται φύσιν μὲν λαβόντα ἣν ἔχει καὶ συμπληροῦντα τῇ οἰκειᾷ ὁμῶς ὁρμῇ πρὸς τὸν ὅλον τοῦ παντός βίον*. Universum, disserit Plotinus, omnia continet, partes suam quaeque propriam naturam; omnes tamen cum universo ita conexas sunt, ut earum conspiratione et impetu quodam unanimo ad illud compleatur. Hunc vero quem interpretes agnoscunt sensum, tradita verba non probe reddunt; πρὸς aut cum συμπληροῦντα aut cum ὁρμῇ coniungendum est; illud pugnat cum natura v. συμπληρεῖν, quod cum non 'conferre' sed 'complevere' significet, accusativum postulat; ergo πρὸς ad ὁρμῇ referendum est; offendit tamen πρὸς τὸν . . . βίον, non ad vitam universi partes tendunt sed ad universum; deinde ad συμπληροῦντα accusativus desideratur; quem si φύσιν intellegi-

IV. 4. 44. 98. 17. *μόνη δὲ λείπεται ἡ θεωρία ἀγοήτευτος εἶναι, ὅτι μηδεὶς πρὸς αὐτὸν γεογέτευται*. Quamquam autem dubius eram, essetne πρὸς cum γοητεύεσθαι coniungendum an cum μηδεὶς, ut hic sensus efficeretur: nemo, cui secum solo condicio est, — conferas enim v. 5. sq. *πᾶν γὰρ τὸ πρὸς ἄλλο γοητεύεται ὑπ' ἄλλον, πρὸς ὃ γάρ ἐστιν, ἐκείνο γοητεύει καὶ ἄγει αὐτό, μόνον δὲ τὸ πρὸς αὐτὸ ἀγοήτευτον*. — tamen, quae sequuntur, illud probabilius reddiderunt. γοητεύεσθαι significat illecebra quadam magica trahi desiderio et cupidine obstrictum; sed πρὸς perraro videtur verbo additum esse; equidem praeter hunc unum locum inveni.¹⁾

ὠδίνειν. IV. 6. 3. 117. 25. *ἐτοιμῆς οὔσης καὶ (πρὸ) οἷον ὠδινούσης πρὸς αὐτὰ τῆς δυνάμεως*. Fic. quippe cum vis animae etiam prius ad id praeparata sit eademque parturiat; πρὸ, quod ineptum ll. inserunt, ut 'male ex superscripto versu καὶ πρό repetitum' Vo. delevit, M. servavit neque tamen vertit.²⁾

Iam sequuntur, in quibus πρὸς affectus, habitus directionem significat, quorum in numero recipienda sunt οἰκεῖος et cognata. Quamquam enim inter notiones 'proprius, similis, familiaris', quae omnes etiam apud Plotinum exstant, fluctuant, tamen, si πρὸς assumunt, notio familiaritatis praevalet ita, ut vis quaedam accedat inclinandi, se applicandi ad id, quod οἰκεῖον, vel cui se οἰκεῖον esse quisquam sentit aut cupit. Itaque uno vocabulo οἰκεῖος non bene reddi potest; id quod ipse Ficinus profitetur, cum notiones, inter quas fluctuat, identidem coniungat: 'proprius et familiaris.' III. 5. 1. 268. 5. sq. *ὅτῳ δὲ τις ἄγεται καὶ ἐστὶ συγγενής,*

mus, nescimus, quid complementi naturae partes ex desiderio vitae universi nanciscantur, neque illa sententia si ipsa per se probata esset, hoc loco accommodata esset sensui. Expediuntur autem difficultates hac emendatione: *συμπληροῦντα τῇ οἰκειᾷ ὁμῶς ὁρμῇ πρὸς τὸ ὅλον τὸν ὅλον τοῦ παντός βίον*.

¹⁾ Laudatur ab Ernestio Eunap. de Jambl. p. 22. *οἷον κατέχει τὸν ἀκροατὴν καὶ γοητεύει πρὸς τὴν ἀνάγνωσιν*, lectorem non detinet, non obrepat illecebris quibusdam et ad lectionem invitat. cf. Lex. techn. Graec. rhet. congressit . . . Jo. Chr. Theoph. Ernesti. Lips. 1795. p. 65. et Eunapii Sardiani vitae sophistarum Graece et Latine denuo ed Jo. Fr. Boissonade. Parisiis 1849.

²⁾ In mentem venit καὶ πρῶτον ὠδινούσης. cf. Aristot. περὶ τὰ ζῷα ἱστορίαι ε. 9. 543. a. 9. ib. ε. 13. 544. a. 28.

τούτον οικειώται καὶ πρὸς τὰς εἰκόνας. Fic. ad imagines quoque eius quasi affines afficitur; IV. 4. 44. 98. sq. αἱ δὲ τῶν χρειωδῶν χάριν τὴν τῆς φύσεως ἐνδειαν ζητοῦσαι ἀποπληροῦν φανερώς ἔχουσι τὴν τῆς φύσεως βίαν πρὸς τὸ ζῆν οικειώσασαν. ostendunt ipsam naturae vim nos studio vivendi prorsus conciliantem; cf. IV. 4. 4. 99. 8. deinde III. 5. 1. 268. 19. sq. καὶ σώφροσι μὲν οὖσιν ἀναμάρτητος ἡ πρὸς τὸ τῆδε καλὸν οικειώσεις, in quibus exemplis notionem 'proprius' non cognoscimus. cf. VI. 7. 27. 458. 19 et 25. Neque dubito, quin etiam adiectivum οικεῖος eodem modo accipiendum sit. VI. 7. 28. 459. 16. ἄρ' οὖν ἔτι τὸ οικεῖον πρὸς τὸ κρεῖττον τὸ ἀγαθὸν ἔσται; Muelleri interpretationem me non intellegere fateor; illi vero ut ceteris eiusdem generis verbis, vestigium quoddam subesse cupiendi, se applicandi sequentia commendat: ἀλλ' οὐχ ἡ κακία ἦν ἡ αἰρουμένη . . . πῶς τοῦτο τὸ ἀγαθὸν αἰρήσεται; Iam ad alia pergamus. IV. 4. 28. 77. 5. sq. τὰ τε θηρία πρὸς τὰς κράσεις οὐδενὸς ἄλλον, ἀλλὰ πρὸς τὸ δοκηθὲν λυμῆνασθαι τὰς ὀργὰς ἔχουσιν. animalia secundum mixtionem nullius alius [sc. partis nisi sanguinis et bilis] irascuntur, sed in id, quod laesurum esse videtur. IV. 4. 35. 89. 17. θυμὸς πρὸς ἕτερον sc. ἔστιν.

*) Nuper H. de Kleist, Plotin. Stud. p. 102. locum ita emendare conatus est, ut p. 77. 6. verba ἀλλὰ πρὸς τὸ δοκηθὲν λυμῆνασθαι deleteret, p. 76. 29. post ὀργιζόμεθα insereret τὰ τε θηρία καὶ πρὸς τὸ δοκηθὲν λυμῆνασθαι τὰς ὀργὰς ἔχουσι, quae interpretatur: dass ferner die tiere nicht allein wegen wirklicher, sondern auch wegen nur drohender misshandlungen und schädigungen ergrimmen. Atque si p. 76. 29. cum eo fecimus, quomodo p. 77. 6. verba irrepserint, facile explicatu est; neque tamen quomodo fieri potnerit, ut eadem fere verba, sed non eadem, illic omitterentur, hic inculcarentur. Atque ea, quae V. D. p. 76. 29. inserta vult, ne sensui quidem satisfacere videntur. Plotinus de ira disserens opponit argumentum, quo ira ad τὸ σωματικώτερον — καὶ πρὸς τὸ συνέχον [p. 77. 6. sq.] reducitur, ei, quo demonstratur: καὶ αἰσθήσεως δεῖ καὶ συνέσεώς τινος ἐν τῷ ὀργιζεσθαι; illud est: irascimur pro varia corporis condicione, pro sanguinis et bilis natura; hoc: irascimur non modo in ea, quae corpus, sed etiam quae propinquorum quisquam patitur, et quae iniuste fiunt. Quod si his adduntur: τὰ τε θηρία καὶ πρὸς τὸ δοκηθὲν λυμῆνασθαι τὰς ὀργὰς ἔχουσιν, hoc argumentum, si quid video, iis adnumerandum est, quae corporalem irae originem defendunt; animalia irascuntur secundum sanguinis et bilis naturam, nihil curant

II. 9. 16. 206. 24. τὸ φιλεῖν πρὸς οἰοῦν. φιλία: VI. 7. 24. 455. 25; ἔρως. VI. 6. 7. 406. 9. cf. VI. 7. 21. 452. 14; εὐμενῶς. II. 9. 9. 197. 4; τιμή II. 9. 16. 206. 23: ἡ πρὸς τοὺς νοητοὺς λεγομένη αὐτοῖς τιμή. [veneratio.] ἀσέβεια III. 2. 6. 245. 11; ὑποψία VI. 7. 31. 463. 12; ὑποψίαν ἔχει πρὸς αὐτά. αἰδώς. II. 9. 10. 198. 20. αἰδώς γάρ τις ἡμᾶς ἔχει πρὸς τινὰς τῶν φίλων. δικαιοσύνη. III. 2. 9. 238. 19.

Haec omnia ab usu relativo vel modali bono consilio seiunxi; ipsa enim vocabula verbalem quandam vim et efficientiam continent, quae particula πρὸς ad obiectum dirigitur.

[Usus temporalis] perpaucis absolvitur; unum exemplum habeo, quod afferam I. 5. 10. 83. 24. ὁ πρὸς ὀλίγον εὐδαίμων; vis particulae eadem est, dirigendi vel pertinenti notionem fulcit. Vicario munere particulae πρὸς funguntur εἰς et ἐπὶ c. acc.

[Usus finalis.] Deinde, quae sequuntur, si cui in usum finalem comprehendenda videntur esse, concedo. Nos quidem ad finalem notionem sponte deducimur, ordientes inde a verbis cum cupiendi, tum agendi, si quidem obiectum eorum, quo vis verbalis tendit, finem agendi cogitamus. Itaque finalem notionem iam in σύμφορος πρὸς τι similibusque statuere possumus, deinde in συνεργεῖν s. l. συνεργὸς πρὸς τι II. 1. 3. 121. 24; etiam V. 1. 1. 162. 11. πρὸ ἔργου πρὸς ἐκείνον.

Ad ea proxime accedunt χρήσιμος IV. 3. 16. 28. 25; VI. 2. 19. 321. 16; et cognata χρῆσθαι III. 7. 9. 322. 13. χρεῖα IV. 7. 8. 129. 17; δεῖσθαι. II. 3. 6. 138. 14. ὧν πρὸς ἀλλήλους δέονται. II. 4. 5. 154. 21. III. 7. 6. 316. 30; ἐνδεής. V. 3. 13. 196. 24. al.; deinde ἐπιτήδειος VI. 4. 15. 380. 31. et simili notione praeditum ἀριπρεπής II. 3. 8. 140. 10. cf. p. 50. an. 2., contraria autem ἐμπόδιος I. 6. 9. 95. 26; VI. 9. 7. 518. 8. al.; ἐμποδίζειν I. 4. 5. 69. 3; κώλυμα II. 9. 8. 195. 4. Porro ἱκανός. I. 2. 4. 54. 5; αὐτάρκης V. 3. 8. 189. 12. ἀρκεῖν. II. 9. 5. 190. 6; V. 7. 1. 228. 23; al. Haec autem excipiunt δυνατός. IV. 4. 37. 92. 15. III. 8. 4. 336. 10: πρὸς τὰς μαθήσεις καὶ θεωρίας ἀδυνάτως ἔχοντες. δύναμις. VI. 7. 7. 434. 2. al. ἀδυναμία I. 8. 14. 112. 31.; eodem spectant: I. 8. 8. 108. 29.

ὑπὲρ ὧν ἂν τις παρὰ τὸ προσῆκον ποιῇ, sed unum τὸ δοκηθὲν λυμῆνασθαι; nostram denique interpretationem non temere addito ἀλλὰ [p. 77. 6.] credo commendari.

ἀμβλύτεροι δὲ καὶ πρὸς τὸ κρίνειν. IV. 6. 3. 119. 1. πρὸς τὰς αἰσθήσεις ἀσθενέστεροι καὶ πρὸς τὰς μνήμας ὡσαύτως.

Facultatis quaedam notio, cuius ad perfectionem et finem facultatis inclinationem πρὸς sustinet, in his quoque inclusa est: IV. 4. 32. 84. 24. [οὐδὲν οὕτω πόρρω τόπῳ, ὥς μὴ ἐγγὺς εἶναι] τῇ τοῦ ἐνὸς ζώου πρὸς τὸ συμπαθεῖν φύσει., quae cum Ficino malo explicari: 'nihil ita remotum est loco, quin propinquum sit ob naturam unius animalis ad compassionem comparatam', quam cum Muellero, qui πρὸς solum accepit: um durch die Natur des einheitlichen Organismus in Mitleidenschaft gezogen zu werden; quamquam enim inter duas has sententias diiudicare non facile est, nostra tamen collocatione verborum valde commendatur; IV. 3. 12. 25. 23. sqq. [Altius repetendum est, quoniam de quibus potissimum agitur, quaeque non omnibus eodem modo placuit esse interpretanda, sine antecedentibus intellegi non possunt;] est scilicet de animis: *κάτεισι δὲ εἰς ἑτοιμον ἐκάστη καθ' ὁμοίωσιν τῆς διαθέσεως. ἐκεῖ γὰρ ὅ ἂν ὁμοιωθεῖσα ἢ φέρεται, ἢ μὲν εἰς ἄνθρωπον, ἢ δὲ εἰς ζῷον ἄλλη ἄλλο. τὸ γὰρ ἀναπόδραστον καὶ ἡ δίκη οὕτως ἐν φύσει κρατούσῃ ἵεναι ἕκαστον ἐν τάξει πρὸς ὃ ἐστὶν ἕκαστον γενόμενον εἰδωλον προαιρέσεως καὶ διαθέσεως ἀρχετύπου, καὶ ἐστὶν ἐκεῖ πᾶν ψυχῆς εἶδος ἐκείνου πλησίον, πρὸς ὃ τὴν διάθεσιν τὴν ἐν αὐτῇ ἔχει; ultima autem, quae huc pertinent, veritas: quaeque animae species ibi [i. e. ubi animae, priusquam descendunt, versantur.] propinqua ei est, ad quod naturam suam comparatam habet; itaque Fic. rectius quam M. videtur sensisse 'nach dem sie ihre Beschaffenheit hat'; sed hic ne antecedentia quidem bene interpretatus esse; certe equidem non intellego: wonach ein jedes ordnungsgemäss zu dem geht, dem entsprechend es ein Bild seiner ursprünglichen Wahl und Beschaffenheit geworden ist; attractionem solvendam esse censeo: *ἵεναι . . . πρὸς τοῦτο ὃ . . . γενόμενον*; totam sententiam sic intellego: natura unumquodque cogit in ordine ad id procedere, quod factum simulacrum est praedestinationis et dispositionis principalis; sive: unumquodque, ubi id factum est, ad quod secundum legem naturae procedit, simulacrum est suae praedestinationis; praedestinatio scilicet ut archetypum in se id habet, ad quod transire praedestinatum est; ergo si quid transit, id, in quod transit, illius archetypi simulacrum est; ita etiam H. v. Kleist II. p. 50 et Bouillet interpretari videntur. Sed ad propositum*

redeamus: III. 6. 2. 283. 16. ἡ δὲ ἐνέργειά ἐστιν οὐκ ἀλλοίωσις, ἀλλ' αἶμα προσηλθε πρὸς ὃ ἔχει τὴν οὐσίαν i. e. ad quod naturam comparatam habet. IV. 3. 26. 40. 23 sq. Plotinus ad suam de memoria defendendam sententiam, animae illam esse, non animae et corporis, adversariorum cum alia refutat argumenta, tum hoc: *τί οὖν εἰ αὐτὴ μὲν μνημονεύει, τῷ δὲ ἐν σώματι εἶναι τῷ μὴ καθαρὰ εἶναι, ἀλλ' ὥσπερ ποιωθεῖσα, ἀναμάττεσθαι δύναται τοὺς τῶν αἰσθητῶν τύπους καὶ τῷ οἷον ἔδραν ἐν τῷ σώματι πρὸς τὸ παραδέχεσθαι . . .*; atque πρὸς quo referendum sit, apparet; desideramus tamen verbum, a quo ἔδραν pendeat; quare M. post ἔδραν ἔχειν inseruit. ¹⁾ VI. 7. 34. 467. 8. σχολὴν ἄγει πρὸς αὐτά.

His addi possunt, quae paratum esse aut reddere significant. *ἑτοιμος πρὸς τι.* I. 3. 1. 58. 25. *ἑτοιμοὶ . . . ὥσπερ οἱ δειλοὶ πρὸς τοὺς ψόφους, οὕτω καὶ τοῦτον πρὸς τοὺς φθόγγους* i. e. parati, proni ad percipiendum; contrarium *ἀνειμένους*. IV. 4. 28. 77. 4. *ὅταν οἱ μὲν ζέοντες αἵματι καὶ χολῇ ἑτοιμοὶ εἰς τὸ ὀργίζεσθαι ὦσιν, ἀνειμένοι δὲ πρὸς ὀργὰς οἱ ἄχολοι λεγόμενοι καὶ κατεψυγμένοι.* i. e. minus intenti. *ἑτοιμάζεσθαι.* IV. 6. 3. 118. 9. *ῥώννυσθαι.* IV. 6. 3. 117. 26. *ὅταν τοίνυν ῥωσθῇ [sc. ἡ ψυχὴ] πρὸς ὁτιοῦν τῶν φανέντων.* ib. 118. 18. *ταῦτα γὰρ μαρτυρεῖ πρόκλησιν τῆς δυνάμεως καθ' ἣν μνημονεύομεν τῆς ψυχῆς ὡς ῥωσθείσης ἢ ἀπλῶς ἢ πρὸς τοῦτο; παρασκευῇ.* IV. 6. 3. 119. 6; VI. 6. 10. 408. 30. *γυμνασία.* IV. 6. 3. 118. 29. *μελετᾶν.* IV. 6. 3. 118. 18: *ὅταν δὲ δὴ οὐ μόνον πρὸς ἃ ἐμελετήσαμεν τὸ τῆς μνήμης ἡμῖν παρῇ . . . int. οὐ μόνον τούτων πρὸς ἃ . . .*; πρὸς cum ἐμελετήσαμεν coniungendum est. cf. *εἰς.* ib. 118. 5.

¹⁾ Facilius, credo, locus ita sanatur: *τῷ οἷον ἐν ἔδρᾳ τῷ σώματι* sc. *εἶναι*, quod v. 24. bis positum hic iure supprimitur; ἐν post οἷον omisum cum superscriptum esset, non suo loco receptum est; eisdem fere verbis Plotinus identidem utitur cf. IV. 3. 20. 32. 26. ib. p. 33. 10. et 13. Aliud quoque in mentem venit, scribendum esse: *τῷ οἷον ἐδραῖν ἐν τῷ σώματι*, quod facillimum est et vocabulo οἷον commendatur; nolui tamen vocabulum poeticum, quod apud Plotinum non inveni, ei tribuere. Denique quod Vo. cum Vi. ante *μνημονεύει* inseruit *μή* non necessarium est; sententia autem dilucidior fit, si *τῷ δὲ ἐν σώματι εἶναι* [v. 24.] vertimus: aber nur dadurch dass . . .

Denique, quae minus distinctam notionem continent 'adesse, praesto esse alicui': II. 5. 5. 171. 25 sqq. ἃ γὰρ ὑποδύναι [sc. ἡ ὕλη] ἠθέλησεν, οὐδὲ χρωσθῆναι ἀπ' αὐτῶν δεδύνηται, ἀλλὰ μένουσα πρὸς ἄλλο δυνάμει οὕσα πρὸς τὰ ἐφεξῆς; ita enim verba accipi malo, quam cum Ficino: assidue remanet vergens ad aliud, in potentia se habens ad ea continue, quae sequuntur; sed illud δυνάμει οὕσα πρὸς . . . in ipsam relationem ita prominet, ut utra parte collocandum sit, ambigi possit. cf. II. 5. 4. 170. 22.

Restant autem, in quibus verbo facultatem significante non addito πρὸς solum fere notionem facultatis, idonei ad al. sustinet vel efficit. II. 3. 5. 138. 5. οἶον χολὴ καὶ τῷ ὄλῳ καὶ πρὸς τὸ ἐγγύς; simile hoc quodammodo superioribus: bilis cum toti tum proximae parti adest, praesto est. III. 6. 19. 309. 7. Ἐρμῆν μὲν ποιοῦσι τὸν ἀρχαῖον τὸ τῆς γενέσεως ὄργανον αἰεὶ ἔχοντα πρὸς ἐργασίαν sc. paratum. V. 3. 17. 201. 25. ἀλλὰ πάλιν ἐπαστέον εἰ ποθὲν τινα πρὸς τὴν ὁδὴν ἐπώδην εὔροιμεν. int: carmen, quod idoneum parturienti animae adhibeatur; nec non similia: II. 9. 10. 198. 27. πλέον γὰρ οὐδὲν ἂν γίγνοιτο πρὸς τὸ πείθειν αὐτούς. III. 6. 2. 282. 15. πρὸς τὸ ζητούμενον οὐ μικρὸν ὁ λόγος ἀνύσειεν: ad solvendam quaestionem argumentatio non leve momentum efficiat.

Cognata tandem sunt, in quibus πρὸς non notionem aptum, paratum esse, non facultatis sed consilii refert: IV. 4. 23. 71. 26. πρὸς ἔργον τι ἀφορισμένον; I. 2. 5. 55. 12: πρὸς ἄνεσιν; I. 3. 3. 59. 28. πρὸς συννεθισμόν. I. 4. 16. 79. 9. πρὸς τὸ τέλος. I. 9. [1] 116. 7. ἡ τῶν φαρμάκων προσαγωγή πρὸς ἔξοδον ψυχῆς. IV. 4. 8. 53. 17. μήτε πρὸς χρεῖαν μήτε πρὸς ἄλλην ὀφέλειαν. cf. IV. 4. 24. 72. 18; IV. 4. 32. 85. 7; IV. 4. 26. 74. 30: πρὸς ζώων πρόνοιαν V. 5. 7. 214. 18: πρὸς δὴλωσιν τοῦ λεγομένου. VI. 7. 10. 437. 9: τί γὰρ κέρατα ἐκεῖ πρὸς ἄμυναν; ἢ πρὸς τὸ αὐταρχεῖς; deinde πρὸς cum infinitivo: II. 1. 7. 127. 5: μετέχειν ὕδατος πρὸς τὸ μὴ ἀνχηρόν καὶ μερῶν πρὸς τὸ μὴ κωλύεσθαι συναγωγῇ. I. 2. 1. 51. 18. πρὸς μὲν οὖν τὸ μὴ ἀναγκαῖον κάκει ἀρετὴν εἶναι . . . ταντί i. e. ad demonstrandum . . . haec dicta sunt. I. 4. 3. 65. 29. IV. 8. 1. 143. 29. ib. 144. 2.

Huc usque particulae πρὸς vim directivam prosecuti, ad explicandam structuram vv. communionis, [κοινός, συμφωνία, ὁμοπαθεῖν πρὸς c. acc.] de quibus hoc loco agendum est, revertamur necesse est

ad particulae vim sensibilem atque concretam, quam esse copulatae cum vv. admovendi, coniungendi, coeundi apparuit. Iam enim συνουσία πρὸς assumere vidimus, verbali nimirum quadam vi advocatum, vidimus εἰς ἐν ἵέναι et similia cum πρὸς iuncta; quid igitur quaeramus, quibus facilius annectamus ἐνοῦν, ὁμιλία, κοινωνία, cetera cum πρὸς et accusativo? Analogia illorum eaque duplici et formae et significationis, credo, factum est, ut haec in locum vulgaris dativi πρὸς cum acc. reciperent; formae, nam pleraque easdem quas illa particulas ὁμο — σύν continent; si non habent, significatione ad illa prope accedunt, atque omnis communio cogitando quidem ad actum admovendi, coeundi, reduci potest. ¹⁾ Sed exempla haec affero: ἐνοῦν. VI. 6. 1. 398. 18. ἄλλο πρὸς ἄλλο μέρος αὐτοῦ ἐνοῦντος; ²⁾ necnon εἰς, quamquam is usus aliunde originem duxisse videtur [cf. ὁ αὐτός] VI. 9. 10. 523. 10. ἕτερον οὐκ ἰδὼν ἐκεῖνο . . . ἀλλὰ ἐν πρὸς ἑαυτόν. κοινωνία. II. 9. 6. 192. 13. τὴν πρὸς τὸ σῶμα κοινωνίαν. ib. v. 20; IV. 8. 1. 143. 13; IV. 8. 2. 145. 22, κοινός II. 9. 15. 205. 24; ὁμιλία. II. 9. 6. 191. 23. τὴν πρὸς σῶμα ὁμιλίαν.

Coeundi quaedam vis in eis quoque πρὸς allexisse videtur, quorum ad συνιέναι πρὸς τι eadem fere condicio est, quae inter

¹⁾ At si ex indole sermonis Graeci et Graecorum cogitandi rationis erat in notione communionis vim admovendi, coeundi sentire, cur demum apud recentiores πρὸς c. acc. dativi loco increbruit? cur veteres non idem senserunt? num hi minus sensibiles quam posteriores condiciones acceperunt? Particulae σύν — ὁμό — cum aliis vocabulis adiungerentur, ita adverbialia fuisse videntur, ut notionem compositi a simplicis verbi aliquid distinguerent, neque tamen ita permutterent, ut causa fuerit, cur composita alia ac simplicia rectione uterentur; verbis autem communionis dativus proprius erat. Sed cum casus consuetudine dicendi decrepiti quodammodo esse viderentur, praepositiones adhibitae sunt; quod autem ad communionis condicionem fulciendam πρὸς cum accusativo elegerunt, ea re docemur fuisse aliquid in vocabulis, quod huic structurae viam patefecerit; id autem duplex invitamentum fuisse supra dictum est.

²⁾ Ut verba coeundi, ne ἐνοῦν quidem εἰς spernit, sed hoc quoque loco εἰς alium ac πρὸς sensum efficit: VI. 9. 1. 508. 4. ὅταν εἰς ἐν καὶ εἰς μίαν ὁμολογίαν ἐνωθῇ; multo magis dativus acceptus est. cf. I. 8. 14. 113. 23., V. 3. 8. 188. 19., VI. 2. 11. 314. 12., maxime vero vocabulo εἰς.

λέγειν et λέγειν vel νοεῖν πρὸς τι: ὁμολογεῖν: I. 6. 1. 86. 13. ὁμολογεῖ πρὸς ἄλληλα. ὁμονοεῖν. V. 1. 9. 173. 4. πρὸς ἐν ἔργον τὴν τοῦ παντὸς συμφωνίαν ὁμονοήσουσιν; Fic. τὴν . . . συμφωνίαν recte appositionem ad ἐν ἔργον intellexit. M. zu einem Werke mit der Harmonie . . . in Einklang stehen. συμφωνία. I. 2. 1. 50. 15; III. 7. 4. 313. 24; IV. 3. 12. 25. 3; VI. 8. 14. 498. 2; σύμφωνος. III. 3. 1. 251. 22; IV. 4. 45. 101. 10. [οὐκ] ἀσυμφώνως II. 1. 3. 122. 3. Ut vero κοινός plerumque non notionem versandi prope al., quae quidem ad coeundi respicit, sed latiore communionis, cognationis in se continet, [cf. IV. 3. 31. 45. 20; VI. 1. 2. 264. 28; ib. 4. 267. 29; VI. 3. 7. 334. 27.] idem verbis cum σύν et ὁμο — compositis accidit. ὁμοπαθεῖν. IV. 9. 1. 153. 25: ὁμοπαθεῖν ἡμᾶς τε πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς τὸ πᾶν. IV. 5. 1. 102. 7. ὁμοπαθείας τινὸς οὕτω πρὸς αὐτὰ γινόμενης. συμπαθής. IV. 4. 34. 87. 23; IV. 5. 8. 113. 13; συμπαθία. IV. 5. 3. 106. 2. bis. συναίσθησις IV. 4. 45. 100. 3; συμμετρία I. 6. 1. 85. 15. σύμμετρος ib. 86. 9; II. 9. 13. 202. 22; ἀσύμμετρος II. 3. 14. 146. 9; συγγενής I. 6. 9. 96. 8. ὁμώνυμος VI. 1. 12. 279. 15. ὁμοειδής VI. 4. 9. 374. 13.

Iam verbo ὁμοειδής prolapsi sumus ad verba similitudinis, quae ut cognationis et aequalitatis πρὸς sibi alligant.

Adiectivum ὁμοιος cum πρὸς non inveni¹⁾ sed ὁμοίως VI. 2. 11. 313. 26; ὁμοιότης I. 1. 9. 46. 24. sq. I. 6. 2. 87. 1; III. 1. 5. 222. 1; ὁμοιώσις I. 2. 3. 53. 11; I. 2. 7. 57. 23. bis; 24. 26. bis; III. 6. 7. 292. 29; ὁμοίωμα V. 6. 5. 226. 17; ὁμοιοῦν I. 2. 2. 51. 28; I. 7. 1. 97. 11; II. 3. 5. 137. 31. sq. ἀφομοιοῦν V. 8. 8. 241. 9. εἶπε γὰρ [sc. Plato] ἡγάσθη τε καὶ ἔτι μᾶλλον πρὸς τὸ παράδειγμα αὐτὸ ἐβονλήθη ἀφομοιωσάι.²⁾ ἀνάλογος. III. 5. 4. 272. 27. ἀνάλογον πρὸς τὴν αὐτῆς φύσιν. VI. 5. 11. 396. 12: χρόνος πρὸς τὸ ἐν τῷ αὐτῷ μένον ἐν οὐσίᾳ ἔξει τὴν ἀναλογίαν. cf. III. 6. 4. 287. 17. sq. τὰ

¹⁾ Vulgaris est usus dativi, exstat etiam genetivus V. 8. 2. 232. 22. ὅσαι γυναικῶν Ἀφροδίτης ὁμοιοὶ κάλλει; item ὁμοειδής IV. 3. 4. 14. 23. τῆς δὲ ἄλλης ψυχῆς τῆς ὁμοειδοῦς τῶν ἄνω τῆς ὅλης. cf. Bernhardt. Wissenschaftliche Syntax der griech. Sprache. Berlin 1829. p. 139 et 170.

²⁾ Quomodo Plotinus aliorum verba laudare soleat, ut cognoscas, cf. locum Platonium [Tim. 37. C. extr.] de quo agitur: [ὁ γεννήσας πατὴρ] ἡγάσθη τε καὶ εὐφρανθεὶς ἔτι δὲ μᾶλλον ὁμοιον πρὸς τὸ παράδειγμα ἐπενόησεν ἀπεργάσασθαι.

δὲ αἷτια τοῦ κινῆσαι ἀνὰ λόγον τῷ μουσικῷ. τὰ δὲ πληγέντα διὰ πάθους πρὸς τὰς χόρδας ἂν τὸν λόγον ἔχοι. ὅσος. V. 1. 9. 173. 5. sq. πῶς δὲ ἴσα πρὸς τὰ νοητὰ καὶ κινουῦντα τὰ ἐν οὐρανῷ αἰσθητά; [de sensu cf. ib. p. 172. 18 sqq.;] huc etiam pertinent: VI. 5. 11. 396. 18. ταύτης [sc. τῆς φύσεως ἀντιπαράθεούσης] τὰ ἴσα πῶς τῷ χρόνῳ θεούσης πρὸς μένουσαν δύναμιν; II. προσμένουσιν, correxit Steinhart.¹⁾ int: aequat aliquomodo temporali cursu manentem postatem; nec non VI. 7. 9. 436. 2. [διὰ τί οὖν οὐκ ἐπίσης λογικά; sc. τὰ ἄλλα ζῷα.] διὰ τί δὲ ἄνθρωποι πρὸς ἀλλήλους οὐκ ἐπίσης; VI. 1. 7. 270. 19 sq. ἴσα . . . πρὸς ἀλλήλα ἐπὶ τοῦ ποῖα εἶναι ἔστιν ἐν ταυτότητι τῇ πρὸς ἀλλήλα. ὁ αὐτός: VI. 4. 1. 363. 2 sq. [ἐπὶ τοῦ λευκοῦ] τὸ αὐτὸ μὲν εἶδει τὸ ἐπ' ἄλλον πρὸς τὸ ἐπ' ἄλλον μέρος; in sequentibus autem huic πρὸς respondet καί: ἐπὶ δὲ τῆς ψυχῆς τὸ αὐτὸ ἀριθμῷ τὸ ἐν τῷ ποδὶ καὶ τῇ χειρὶ ὑπάρχει. V. 5. 4. 211. 17. sqq. ἂρ οὖν αἱ μὲν μονάδες ἄλλως αἱ ἐν πεντάδι καὶ δεκάδι, τὸ δὲ ἐν τῇ πεντάδι πρὸς τὸ ἐν τῇ δεκάδῳ τὸ αὐτό; ἢ εἰ ναὺς πᾶσα πρὸς πᾶσαν, μικρὰ πρὸς μεγάλην, καὶ πόλις πρὸς πόλιν καὶ στρατὸς πρὸς στρατὸν, ταὐτὸ ἐν καὶ ἐνταῦθα; hinc vero etiam εἰς πρὸς c. acc. facile derivari possit.

Hoc quoque loco subsistendum est atque quaerendum, qui factum sit, ut verba similitudinis, aequalitatis πρὸς sibi iungerent. Hanc autem quaestionem ita habere expedit, ut ὁμοιος quaeque eiusdem familiae sunt, a ceteris seiungamus. Nam cum omnino verba similitudinis cum verbis communionis conexum quendam habeant, ὁμοιος ipsa forma vestigium retinuit, quo ad illa verba cum ὁμο — composita propius accedit. Quapropter πρὸς ad hoc eadem qua ad illa via pervenire potest ad eam condicionem indicandam, qua alterum ad alterum admoveatur, accedit, scilicet similitudine. Haec autem sententia ipsa verba vocabulo cognata [ὁμοιοῦν — ἀφομοιοῦν] spectantibus probabilior fit, quae cum activam quandam vim contineant efficaciorum quam nomina, facilius etiam particulam assumunt, qua vis verbalis, actus ὁμοιοῦν ad obiectum dirigatur, ad obiectum scilicet, cui quid assimuletur. Accedit argumentum vis particulae πρὸς in προσόμοιος cognatis.

¹⁾ Caroli Steinharti meletemata Plotiniana. Numburgi MDCCCXLI. p. 50.

que, quae directiva videtur esse.¹⁾ Verisimile igitur est, ad structuram *ὁμοιος* *πρός* c. acc. efficiendam per analogiam verborum cum communionis tum coeundi sensibilem illius condicionis naturam aliquantum attulisse. Inde vero ab *ὁμοιος* structuram ad cetera verba similitudinis, aequalitatis translatam esse neque plane negaverim neque affirmaverim; quamquam non solum apud Plotinum, sed omnino, quantum video, *ὁμοιος* et cognata multo saepius cum *πρός* et accusativo exstant, quam cetera, quorum partem alibi non inveni.

Sed altera via *πρός* introire potuit. Quod mox videbimus, etiam apud Plotinum *πρός* c. acc. ad comparandi rationem significandam adhibetur; inde cur suspicari non liceat *ὁμοιος*, *ἀνάλογος*, *ἴσος*, *ὁ αὐτὸς* *πρός*. c. acc. nos eodem modo interpretari posse? Dummodo 'comparare' ne 'augere' intellegamus, quod ut faciamus vocabulo usitatissimo 'comparativus' facile adducimur; comparando enim non modo discrepantia, sed etiam congruentia effici potest, neque alterius partis *πρός* proprium est, sed toti-

¹⁾ Gustavus Meyer 'Zur griechischen Nominalcomposition' [Curt. Stud. VI. p. 381.] *προςόμοιος* ad determinativa, quae dicuntur relegans, interpretatur 'ziemlich [eigentlich annähernd] aehnlich'; agnovit igitur V. D. sensibilem notionem; neque tamen scio, an ad verum propius accedamus, si *πρός* non accessum quandam ad ipsam notionem similitudinis [annähernd aehnlich] significare arbitramur, sed quasi instrumentum accipimus, quo actus assimilandi in vocabulo latens ad obiectum suum transfertur; *πρός* nexum efficit vel astringit, adducit id, quod *ὁμοιον* est, ad id, cui *ὁμοιον*; *ὁμοιος* particulam *πρός* fulcrum sibi iungit aut praefixum aut postpositum; illud adverbalem naturam servavit, hoc praepositionalem induit. Neque aliam notionem cognoscimus in *προςγενής*, *προςφυλής*, [cf. *συμπαθής*] *προςπαθής*, in *προςγενής*, *προςκηδής* eandem in *προςειδής*, *προςεικώς*, *προςεικάζειν*, *προςαναλλήκιος*, eandem in *προςφερής*, *προςεμφερής*, *προςφέρουσθαι*, quibus certius nullum testimonium exstat; in hisce manifestum est admovendo altero ad alterum notionem similitudinis effici posse. Denique *προςόμοιος* non idem valere quod *παρόμοιος* Julius Pollux videtur auctor esse, cum dicit: [*ὄνομ.* Θ 130. ed Bekker. p. 392.] *εἴποις ἂν ἐπὶ τοῦ ὁμοιος εἰκώς, προςόμοιος (ὁ γὰρ παρόμοιος παρ' ὀλίγον ὁμοιός ἐστι)* *παρεικώς*, *παρὰπλήσιος*, *ἐμπερής*, *προςπερής*, *προςφέρων*; unum *παρόμοιος* e numero ceterorum excepit, opposuit *προςόμοιος*.

us comparandi generis. Comparisonem autem Graeci, si *πρός* vel *παρά* utuntur, ita instituunt, ut alterum ad alterum adducant vel iuxta, secundum alterum collocant.¹⁾ Quod si *ἕτερος*, *διάφορος* *πρός* *τι* haud insolitum est, cur *ἀνόμοιος*, *ὁμοιος* ceterisque aliam rationem explicandi quaeramus? Attamen alteram sententiam, saltem in *ὁμοιος* cognatisque, probare conati sumus. Utra verisimilior? Fortasse in unam conciliari possunt: Sive analogiam verborum communionis statuimus, sive a comparativa sive a relativa quae hanc complectitur, ratione illam structuram derivamus, si ad fundamenta uniuscuiusque usus descendimus, eadem emergit sensibilis condicio, admovendi, causa remotissima.²⁾

Sed nunc quae restant verba congruentiam, deinde discrepantiam significantia addentur, in quibus de comparativo munere particulae *πρός* non ambigitur. IV. 4. 39. 94. 5. *πρός ταῦτα πάντα* [sc. *ἂ πράξουσιν οἱ πολῖται*] *νομοθετοῦντα* i. e. leges civium moribus accommodare, quod ita fit, ut leges ad utilitatem aut inutilitatem cognoscendam cum moribus civium quasi comparentur. VI. 7. 7. 433. 26. *σχηματίσασαν ἐαυτὴν ὥσπερ τὸν ἐν δεξιῇ πρὸς τὸ δοθὲν αὐτῇ δρᾶμα*; V. 8. 1. 232. 8. *ὁ Φιδίας τὸν Δία πρὸς οὐδὲν αἰσθητὸν ποιήσας* i. e. nullum sensibile archetypum habuit, cuius ad similitudinem Iovem effingeret. VI. 2. 11. 314. 20. sqq. *τὰ δὲ ἐν ταῖς τέχναις αὐτῇ ἐκάστη ἑκάστον πρὸς τοῦτο* [sc. *τὸ ἐν*] *καθ' ὅσον δύναται καὶ ὡς δύναται ἐκεῖνα, οὕτως λέγει*; ultimum verbum corruptum M. in *ποιεῖ* mutavit; malim *τελεῖ*. VI. 7. 12. 440. 17. *ἐπεὶ γὰρ φαρμεν πρὸς οἶον παράδειγμα ἐκείνον τόδε τὸ πᾶν εἶναι*. Fic. velut ad illius exemplar effingi.

Eodem referenda sunt verba iudicandi, metiendi, determinandi aliquid secundum aliquid; neque enim aliud quicquam cum *πρός*

¹⁾ Hanc de cogitandi ratione Graecorum sententiam Hermannus Ziemer valde firmavit cf. *Vergleichende Syntax der indogermanischen Comparation*, insbesondere der Comparationscasus der indogermanischen Sprachen und sein Ersatz. Berlin. 1884. p. 100., quem librum quamquam viri docti improbarunt, in hac re ille videtur recte sensisse.

²⁾ Comparativus usus particulae *πρός* cum ceteris inferior semper fuisset, etiam in libris novi testamenti raro invenitur, Winer l. l. p. 482. unum exemplum affert; recentioribus temporibus videtur evanuisse, in vulgari Graecorum sermone non exstat cf. Mullach. l. l. p. 338. 383., vicario munere *παρά* et *ἀπό* c. acc. funguntur.

iuncta indicant, nisi comparationem i. e. appositionem mensurae ad mensurandum vel mensurandi ad mensuram. Latini alia cogitandi ratione utuntur. VI. 6. 3. 400. 30. sq. ἄμφω γὰρ πρὸς τὸν αὐτὸν τόπον κρίνεται. V. 5. 11. 218. 19. sq. καὶ τὸ ἄπειρον τοῦτο τῷ μὴ πλέον ἐνὸς εἶναι μηδὲ ἔχειν πρὸς ὃ ὀριεῖται τῶν ἑαυτοῦ. ib. 218. 22. οὐτ' οὖν πρὸς ἄλλο οὔτε πρὸς ἑαυτὸ πεπέρανται. IV. 4. 17. 63. 1. ἄλλο καὶ ἄλλο πρὸς τὴν χρεῖαν καὶ πρὸς τὸ παρὸν, οὐχ ὀρισμένον ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἄλλο αἰεὶ καὶ ἄλλο ἔξω. ὅθεν ἄλλο τὸ βούλευμα καὶ πρὸς καιρὸν, ὅτε ἡ χρεῖα πάρεστι; quae omnia huc spectant, quamquam interpretibus aliter placuit; Plotinus, cur anima nostra non ut anima mundi se habeat quaserit atque respondet: quia non ut in illa unum idemque, sed multa dominantur et moventur; vel etiam quoniam aliud et aliud secundum usum [i. e. accommodatum usui] et praesentem condicionem viget. etc. VI. 8. 5. 483. 22. πρὸς τὸ πίπτον . . τοδὶ ἢ τοδὶ ἐργάζεσθαι. IV. 3. 15. 28. 10. [ἀσάλευτα μὲν τηροῦσα] ὅσα δύναται σώζειν ἑαυτὰ πρὸς τὴν ἐκείνων ἔξιν. i. e. pro illorum condicione. III. 4. 3. 263. 4. ταύτη καὶ ὁ κακὸς ἐπὶ τὸ χεῖρον βροίσαντος πρὸς τὴν ὁμοιότητα τοῦ ἐνεργοῦντος ἐν τῇ ζωῇ εἰς βίον θήρειον. int. ut congruum [sc. eius cum vita farina] similitudini. II. 1. 6. 126. 21. πῦρ δὲ ἐφ' ἑαυτοῦ διὰ τί ψυχῆς παρούσης οὐ συστήσεται πρὸς τὴν δύναμιν αὐτῆς. Fic. perperam vertit, M. recte, quod ad sensum, 'durch'.¹⁾

Sed haec haec. Nunc ad eam comparandi rationem, qua discrepantia efficitur, oratio procedat; atque duo genera coniuncta invenimus: V. 3. 10. 192. 4. εἶναι τὰ κυρίως νοούμενα πρὸς τὸν νοῦν καὶ τὰ αὐτὰ καὶ ἕτερα. V. 1. 4. 166. 23. δεῖ δὲ καὶ τοῖς νοηθεῖσιν ἑτέροις πρὸς ἄλληλα εἶναι. II. auct. Vo. ἑτέρους;²⁾ II. 6. 1. 173. 3. sqq. [τὰς οὖν ποιότητας ἐκεῖ φήσομεν

¹⁾ πρὸς a. acc. proprie nullam vim causalem, sed comparativam continet; hoc loco alterum membrum comparationis est τὸ συνίστασθαι ἐφ' ἑαυτοῦ τὸ πῦρ, alterum ἡ δύναμις τῆς ψυχῆς; cetera extrinsecus adduntur, comparatione effici congruentiam, hanc autem eam esse, quae intercedit inter rem efficientem et effectam.

²⁾ M. ad ἑτέροις nihil adnotavit, quamquam Vitringae (l. l. p. 12.) coniecturam ἐτερότητα affert, quam Vo. recepit; si II. ἑτέροις exhibent, tenendum est; sin minus, facilius quam illud restituitur.

οὐσίας διαφορὰς περὶ οὐσίαν οὐσας ἢ περὶ ὄν], διαφορὰς δὲ ποιούσας ἑτέρας οὐσίας πρὸς ἀλλήλας καὶ ὅλως οὐσίας; quae M. parum recte vertit: Qualitäten nämlich, welche andere Wesenheiten hervorbringen, in Bezug auf einander'; πρὸς cum ἑτέρας coniungendum est atque vertendum: num igitur ibi dicamus essentias, differentias circa essentiam vel circa ens; differentias autem efficientes, ut essentiae inter se diversae [alterae] sint? διάφορος. VI. 2. 3. 303. 5; διαφορά. IV. 3. 8. 18. 4. ἄλλος. IV. 4. 2. 49. 12. ἡ ψυχὴ . . πάσχει τὸ ἄλλο καὶ ἄλλο πρὸς αὐτήν. ἄλλοτριότης. V. 1. 10. 174. 12; ἄλλοτριῶς II. 3. 5. 137. 31. sed apponam locum a viris doctis temptatum. v. 28. sqq. Αἶα δὲ ὃν λέγουσιν εὐκρατος πυρὶ καὶ ὁ Ἐφῶς οὕτως. διὸ καὶ σύμφωνοι δοκοῦσιν ὁμοιοῦντι πρὸς δὲ τὸν Πυρόεντα καλούμενον τῇ κράσει, πρὸς δὲ Κρόνον ἄλλοτριῶς τῷ πόρρω post καλούμενον Creuzer et Volkman σύμφορος inserunt, ἄλλοτριῶς in ἄλλοτριῶς mutaverunt; neque tamen locus medela eget, nisi quod cum Muellero δὲ ante τὸν Πυρόεντα delendum est; ad ἄλλοτριῶς suppleas ἔχει. Attamen sententia claudicat, si cum Muellero vertimus: in Folge ihrer Aehnlichkeit zum sogenannten Feuerstern durch ihre Mischung im gleichen Verhältniss zu stehen; nam ita quid interest inter ὁμοιοῦντι et κράσει? immo, coniungas et σύμφωνοι δοκοῦσι πρὸς τὸν Πυρόεντα et τὸν Πυρόεντα καλούμενον τῇ κράσει: i. e. stellam, quae Igneus mixtione dicitur; in sequentibus cum Muellero post ἀδιάφορος. [v. 32.] interpungendum est, πρὸς ad ὁμοιούμενος spectat. ἴδιος¹⁾ VI. 1. 3. 265. 25. ταῦτα μὲν ἴδια ἂν τις λέγοι πρὸς τὰ ἄλλα. II. 6. 3. 176. 4. ποιότητας . . ἰδιώτητα εἶναι ἐκάστην οἷον διοριζούσας τὰς οὐσίας πρὸς ἀλλήλας καὶ πρὸς ἑαυτὰς ἴδιον χαρακτῆρα ἐχούσας. VI. 1. 10. 274. 26. αἱ δὲ διαφοραὶ αἱ πρὸς ἀλλήλας τὰς οὐσίας διιστάσαι.²⁾

¹⁾ cf. Eucken. l. l. p. 71.

²⁾ cf. Eucken. l. l. p. 72. Neque tamen haec ad ἀπόστασις adiungenda esse censeo; aliter explicari non possunt nisi analogia verborum ἕτερος, διάφορος, [διαφέρειν.] His autem in verbis cum πρὸς discrepantiam comparando effectam, intervallum quoddam significaret inter rem comparandam et comparatam, consuetudine dicendi factum est, ut ad alia quoque traduceretur verba seiungendi, in quibus comparationis indicium non inerat. Eodem modo ἀπόστασις πρὸς τι explicari possit, sed non necessario explicatur; a notione 'abesse ab al'

Πρός additur etiam si discrepantia comparativo vel vocabulo comparativo sensu praeditum significatur. I. 5. 5. 81. 10. *εἴ τι οὖν πλεόν ἔχει, τοῦτο ἔχει, ὅσον ὁ εὐδαίμων πρὸς οὐκ εὐδαίμονα.* III. 3. 4. 255. 23. *ἀμυδροῦ ὡς πρὸς τὸν πρὸ αὐτοῦ τοῦ λόγον.* IV. 4. 38. 93. 16. *ἐλλείπον πρὸς τὸ βέλτιον.*

Denique comparatio ea esse potest, ut oppositio magis esse videatur; *πρός* tamen naturam integram servat, ipsa vocabula opposita sensum efficiunt. I. 8. 3. 101. 18. sqq. [*ἤδη γὰρ ἂν τις εἰς ἔννοιαν ἦκοι αὐτοῦ οἶον*] *ἀμετρίαν εἶναι πρὸς μέτρον καὶ ἄπειρον πρὸς πέρας καὶ ἀνείδεον πρὸς εἰδοποιητικὸν καὶ ἀει ἐνδεές πρὸς αὐταρχες* IV. 3. 1. 10. 9. *ἡμᾶς — μέρη πρὸς τὸ ὅλον ὄντας.* IV. 7. 1. 120. 27. sq. *τὸ δὲ κυριώτατον καὶ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἴη ἂν ἢ κατὰ τὸ εἶδος ὡς πρὸς ὕλην τὸ σῶμα ἢ κατὰ τὸ χρώμενον ὡς πρὸς ὄργανον.* cf. I. 6. 3. 88. 11; IV. 7. 8. 134. 21; V. 3. 13. 197. 5; VI. 7. 23. 454. 13; V. 5. 4. 211. 16: *καὶ αὕτη πρὸς τὸ συνεχές οὔτε κατὰ τὸ ὡς εἶναι ἐν οὔτε κατὰ τὸ ποσὸν ἐν.* Fic. 'atque haec quidem eadem ratione ad continuum comparata, neque quoad spectat ad esse unum neque quoad pertinet ad quantum unum' rectius vertisse videtur quam M. und diese Zweiheit in ihrer Beziehung zur Continuität ist weder nach ihrem Einssein noch nach ihrer quantitativen Einheit zu betrachten; quae, quomodo ad sententiarum nexum quadrent, non dispicio. Neque tamen locum integrum esse credo; vocabulum *ὡς* ante *εἶναι* nemo interpretatus est neque explicare possit; fortasse scribendum est *τὸ ὄντως εἶναι*, oppositum scilicet *τῷ ποσόν [εἶναι]* ut supra p. 210. 30 sq. *ὁ οὐσιώδης ἀριθμὸς* et *ὁ τοῦ ποσοῦ.* Quaeritur autem *πῶς ἢ δνὰς ἐν*; num dyas eodem modo unum est, quo monades, quas continet? Monadas ait participes esse primae monadis i. e. unius, sed diversas ab ea; neque non dyada, quoad unum sit, illius participem esse, sed alio modo, scilicet ac monadas; quoniam ne exercitus quidem eodem modo, quo domus, unum est; haec quoque [dyas], si cum continuo comparatur, neque quoad mera essentia est, neque quoad quantitativa, unum est. Cogitandum autem de differentia, quae est

πρός non prorsus abhorret, siquidem metiri recte ordimur; a notione seiungendi *πρός* c. acc. alienum est; quod autem *χωρισμός, ἀποτομή* *πρός* τι exstat, *πρός* non 'a quo' sed 'quo' separatio, discessus fit, indicat.

inter *τὸ συνεχές* et *τὸ διωρισμένον*; e. g. domus *συνεχές* est, numerus, exercitus *διωρισμένον*; hoc cum illo comparatum unum non est; at est quodammodo ipsum per se unum, participatione scilicet monadum, quas continet; monades, propter ipsarum naturam, unius participes sunt, illa [δνὰς] particeps est per monades, non igitur eodem modo. [*οὐχ ὡσάντως* v. 14.]. Neque scio, an Fic. locum ita intellexerit; siquidem distinxit post 'esse' et post 'quantum', neque vocabula 'unum — unum' cum antecedentibus coniunxit, ut M., sed supplendo 'est' rettulit ad: 'atque haec quidem.'

Sed iam dudum nos ad quartum genus, ad relationem pervenisse perspicuum est. Relationem vero si accipimus ea, quae latissime patet, notione, omnia de quibus egimus et agemus complectitur; nam id munus est praepositionum, ut relationem inter nomina aut verborum ad nomina significant. Eam igitur relationem principium divisionis, cui usus localis, temporalis, finalis respondeat, non adhibemus. Relationem hoc loco eam intellectam velim, quae si inter res intercedit, hae ita inter se coniunguntur, ut altera alteram desideret, qua constituatur, determinetur, distinguatur; itaque huc primum totum genus comparationis referre debemus, cuius proprium est rei alicuius naturam, condicionem, relatione ad alteram vel ad plures definire. Ea vero, quam in omni relatione quamvis magis magisque attenuatam cognoscimus sensibilem condicionem — ipsa verba 'relatio, referre' forma eam prae se ferunt — comparandi ratione optime illustratur. Comparationis autem indicium quoddam in his quoque dispicitur: III. 3. 7. 259. 32. *ἐπεὶ καὶ τὴν ἄνω πρόνοιαν ὀνομάζοντες πρὸς τὸ κάτω λέγομεν.* VI. 3. 5. 331. 18. sqq. *καὶ γὰρ τὸ πρῶτον ὡς πρὸς τὰ μετ' αὐτὸ λέγεται. οὐ γὰρ ἀπλῶς πρῶτον ἀλλ' ἔστιν ὡς πρὸς ἐκεῖνα ἔσχατα ἄλλα πρῶτα μετ' ἐκεῖνα;* V. 5. 6. 213. 21. *τάχα δὲ καὶ τὸ ἐν ὄνομα τοῦτο ἄρσιν ἔχει πρὸς τὰ πολλά.*

Sed hoc exemplum ad alterum genus relationis vergit, cui notio comparandi deest; membra tamen, ut ita dicam, enuntiationis tam arte nexa sunt, ut alterum sine altero aut omnino aut certa quadam ratione esse nequeat, cum altero mutetur, ab altero pendeat, determinetur. VI. 1. 6. 269. 11 sq. *ἢ μὲν γὰρ ἐπιστήμη ἔχει ἂν πρὸς ἐπιστητὸν μίαν τινὰ κατ' ἐνέργειαν ὑπόστασιν πρὸς τὸ τοῦ ἐπιστητοῦ εἶδος καὶ ἢ αἰσθησις πρὸς*

αἰσθητὸν ὁσαύτως. VI. 1. 7. 271. 15. ἃ πρὸς ἄλληλα ἐγεννήθη. Fic. quae ad se invicem facta sunt i. e. mutua relatione. VI. 1. 27. 294. 31. sqq. πρὸς τι γὰρ τὸ ὑποκείμενον οὐ πρὸς τὸ ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ πρὸς ποιοῦν εἰς αὐτὸ κείμενον, καὶ τὸ ὑποκείμενον ὑπόκειται πρὸς τὸ οὐχ ὑποκείμενον.

Huc usitatissimum illud πρὸς τι spectat, de quo cf. VI. 1. 6. sqq. VI. 2. 16; VI. 1. 7. 271. 3. sqq. λεκτέον δὲ τὸ πρὸς τι οὐκ εἴ τι ἀπλῶς ἑτέρον λέγεται, οἷον ἔξις ψυχῆς ἢ σώματος, οὐδ' ὅτι ψυχὴ τοῦδε ἐστὶν ἢ ἐν ἑτέρῳ, ἀλλ' οἷς ἡ ὑπόστασις οὐδαμῶθεν ἢ ἐκ τῆς σχέσεως παραγίνεται; nec non: τὸ πρὸς ἑτερον: VI. 1. 17. 283. 27. sq. τὰ μὲν πρὸς τι αὐτὴ ἢ σχέσις ἐγέννα, ἀλλ' οὐ τὸ πρὸς ἑτερον μόνον λέγεσθαι; quod ad sensum loci, Ficinus τὸ πρὸς ἑτερον μόνον λέγεσθαι recte nominativum intellexit. τὰ πρὸς ἄλληλα. VI. 1. 6. 269. 30; τὸ πρὸς ἄλλο VI. 8. 11. 493. 13; VI. 8. 8. 488. 19. τὰ πρὸς τὰ ὄντα.

Sed ex illa relatione, qua alterum ab altero pendet, cum eo mutatur, determinativa quaedam, quam ita dixerim, notio prodit, quam non tam in πρὸς cum accusativo pronominis personalis saepissime coniuncto agnoscimus: — VI. 8. 8. 488. 6. αὐτὸ ἐφ' ἐαυτοῦ πρὸς αὐτό. VI. 8. 17. 502. 8. αὐτὸς ἄρα αὐτῷ ὃ ἐστὶ πρὸς ἐαυτὸν καὶ ἐς αὐτόν, ἵνα μηδὲ ταύτῃ πρὸς τὸ ἔξω ἢ πρὸς ἄλλον, ἀλλὰ πρὸς αὐτόν πᾶς. — quam in iis locutionibus, quas vulgo per 'quod attinet ad' interpretamur. I. 4. 15. 78. 16. τέλειος πρὸς ἀρετήν. II. 1. 3. 122. 3. οὐκ ἀσύμφωνος ἂν τούτῳ ἢ σώματος φύσις πρὸς ψυχὴν πρὸς τὸ τὸ αὐτὸ εἶναι. VI. 8. 5. 483. 13. sq. εἴπερ δώσομεν, πρῶτον μὲν οὐ πρὸς τὴν τεύξιν ἴσως χρὴ δίδόναι . .

Tertium genus relationis, minus pressam, astrictam eam exhibet ita, ut alterum altero aliquo modo distinguatur, compleatur. Haec autem inter exempla et ea, quae simplicis dirigendi notionis ultima attuli, cf. p. 59, certos terminos statuere difficile videtur esse. Sed indicium hoc est: Si qua in ipsa verborum aut forma aut significatione vis dirigendi πρὸς fulcrum desiderat atque invitat, quo vis verbalis ad obiectum adducatur, ea omnia a vera relatione absint; sin autem nihil tale in eis latet, sed relatio extrinsecus efficitur, ea huic generi subiungenda sunt. Pauca afferam. I. 6. 1. 85. 16. τὸ πρὸς τὴν ὄψιν κάλλος. i. e. quod adspicienti pulchrum est; II. 3. 5. 137. 10. πλήρης γὰρ οὐσα [sc. ἡ σελήνη] πρὸς ἡμᾶς ἐκείνῳ τῷ ὑπεράνω ὄντι

ἀφώτιστος ἂν εἴη . . . oppos. λείπουσα δὲ ἡμῖν . . . III. 1. 6. 222. 22. sq. ὥσπερ διάφορόν τι πασχόντων [sc. τῶν ἀστέρων] εἰ πρὸς ἡμᾶς δύνοιεν, ἀλλ' οὐκ αἰεὶ ἐπὶ σφαίρας οὐρανίας φερομένων καὶ πρὸς τὴν γῆν τὴν αὐτὴν ἐχόντων σχέσιν. VI. 3. 9. 338. 7. τὸ καθέκαστον πρὸς ἡμᾶς γνωριμώτερον ὢν πρότερον.

Vulgaris est usus particulae apud verba ἔχειν. σχέσις. σχηματισμός. IV. 4. 43. 98. 12. τί γὰρ μαθὼν τις πρὸς ἄλλο ἔχει; nos videlicet adverbium quoddam supplere solemus. Fit etiam ut v. ἔχειν in animo dicentis retineatur I. 1. 8. 45. 7. πρὸς δὲ τὸν νοῦν πῶς.) IV. 4. 43. 98. 5. sqq. κατακούειν καλούντων τοὺς αὐτῶν [sc. τῶν δαιμόνων] ἐγγυτέρω τῶν τῆδε καὶ ὅσῳ πρὸς τὰ τῆδε. πρὸς autem non ad ἐγγυτέρω respicere sequentibus docemur: πᾶν γὰρ τὸ πρὸς ἄλλο γοητεύεται ὑπ' ἄλλον, πρὸς ἃ γὰρ ἐστὶ . . .) Eadem, qua ἔχειν vi praeditum διακεῖσθαι

¹⁾ Huius loci ad exemplar Vo. ib. v. 16. verba codd.: τὸν δὲ θεὸν πῶς emendare conatus est in πρὸς δὲ θεὸν πῶς; neque tamen coniectura opus est; accusativus pendet a voce ἔχομεν e versu 13. supplenda.

²⁾ Alter locus, quo utrum πρὸς cum v. ἐγγύς coniungendum sit necne dubium videri potest, exstat VI. 1. 4. 267. 23. sqq., sed πρὸς, quod codd. exhibent, nisi omnia fallunt, corruptum est; legimus autem: ἔσται τοίνυν οὐχ ἐν τι γένος, ἀλλ' ὁ ἀριθμὸς μόνος, τὰ δὲ δευτέρως. οὐ κυρίως τοίνυν ἐν γένος ἀλλὰ κατηγορία μία συνάγουσα καὶ τὰ ἐγγύς πρὸς τὰ πρῶτως καὶ δευτέρως. Post ἐγγύς cod. Med. A. πρὸς s. l. πως al. m., cod. Monac. C. πως; edd. πρὸς receperunt, sed iniuria, credo, neque Muellero interpretatione πρὸς defenditur: die Aussage, welche das dem Ersten nahe Stehende wie das Zweite unter sich zusammenfasst; opponi sibi non possunt τὰ ἐγγύς πρὸς τὰ πρῶτως et 'καὶ δευτέρως; omisso articulo τα πρῶτως καὶ δευτέρως comprehendenda esse significatur; deinde si cum Muellero facimus, τὰ ἐγγύς πρὸς τὰ πρῶτως et καὶ δευτέρως ut diversa inter se conciliantur; sed quid interest? τὰ ἐγγύς πρὸς τὰ πρῶτως nihil aliud sunt nisi τὰ δευτέρως. Illa igitur sententia improbanda est. Sin autem τὰ πρῶτως καὶ δευτέρως in unum contrahimus, τὰ ἐγγύς ab hoc diversa, tertia fere oportet esse; sed hoc loco agitur de notionibus ἀριθμός, μέγεθος, tertium non datur. Tolluntur autem difficultates, si πως legimus, quod alia manus ad-

πρός sibi iungit IV. 6. 3. 117. 27. *ὅταν τοίνυν ἑωσθῇ* [sc. η ψυχῇ] *πρὸς ὁτιοῦν τῶν φανέντων, ὥσπερ πρὸς παρὸν διάκειται.* i. e. *οὕτως διάκειται πρὸς τοῦτο, ὥσπερ πρὸς παρὸν.*

Haud ita vulgaris est usus particulae *πρὸς* apud vv. πάθος. πείσεις similiaque, haec quoque *σχέσιν* quandam exprimunt, sed singulari modo. IV. 4. 31. 82. 12 *μερῶν δὲ πρὸς μέρη πείσεις εἰδηλὸν πον παντί, ἡλίον τε πρὸς τε τὰ ἄλλα σχέσεις καὶ ποιήσεις καὶ πρὸς τὰ ἐπὶ γῆς . . .* Fic. partium item ad partes actiones et passiones. VI. 3. 16. 346. 31. *τὸ πρὸς σῶμα αὐτῆς* [sc. τῆς ψυχῆς] *πάθος.* VI. 6. 12. 412. 1. *πάθημα δέ τι τῆς ψυχῆς πρὸς ἕκαστον τῶν ὄντων.*

Haec primo quidem obtutu inconcinnitatem videntur continere eam, ut accusativus post *πρὸς* locum genetivi obtineat; neque tamen his in enuntiationibus genetivum et accusativum promiscue usurpari ullo modo credibile est; hoc quoque loco accusativi usus non ita difficile defendi potest.¹⁾ Equidem rem ita explicandam esse censeo. Singularis verbi notionis vestigium remansit, ita tamen debilitata est, ut in latiore notionem habitus, condicionis amplificaretur; quapropter vis verbalis non iam poterat suum sibi casum iungere, sed eum, qui *πρὸς* particulae relationem significantis proprius est, accusativum; *πάθος, πάθημα, πείσεις* non aliter sentiebantur nisi *σχέσις*, sed *σχέσις* notione *πάσχειν* aliquo modo distinguebatur.²⁾ Verbo *πάσχειν* Plotinus ita non utitur,

scripsit; *πως* Ficinus vertit: unum praedicamentum congregans quoque propinqua inter se quodammodo, et quae primo et quae secundo loco se habent. Simillimum vitium paullo post deprehenditur. VI. 1. 8. 272. 3. [auct. M., Vo. nihil adnotat.] cod. Med. A. *πρὸς*, in margine *πῶς* m^s; ceteri libri [*ἀεί*] *πως*; *πως* edd. omnes receperunt.

¹⁾ Eadem vel similibus structuris alii quoque utuntur; cf. quae Heindorf, Stallbaum ad Plat. Lys. 212. B., Bremi ad Demosth. Philipp. B. § 3. adnotaverunt. Quamquam parum recte dici mihi videtur '*πρὸς* in talibus tum active tum passive usurpari', vel de simili structura *ἀπέχθεια, ἔχθρα πρὸς τινά* 'duplicem' esse statuendam 'significationem, subiectivam, odium quo aliquem persequor, obiectivam, odium quod est contra me apud aliquem.'

²⁾ cf. Plat. Tim. 19. B. Aristot. *περὶ ζῴων γενέσεως* ε 3. 783. a. 6. sqq. πολ. α 12. 1259. b. 16. *φύσει γὰρ τὸν βασιλέα διαφέρειν μὲν δεῖ, τῷ γένει δ' εἶναι τὸν αὐτὸν. ὅπερ πέπονθε τὸ πρεσβύτερον πρὸς τὸ νεώτερον καὶ ὁ γεννήσας πρὸς τὸ τέκνον.*

hoc tamen exemplum simile aliquid continet: I. 4. 8. 73. 2 sqq. *πρὸς τὰ μὴ θελητά, ὅταν παρῇ ἀρετὴν καὶ πρὸς ταῦτα ἔχει δυσκίνητον καὶ δυσπαθῇ τὴν ψυχὴν παρέχουσαν.,* adversus ea, quae invito accidunt, habet virtutem [sc. quam opponat] animam ita comparantem, ut ne ab istis quidem rebus facile moveri et affici possit. Hoc quoque in exemplo, si non modo *δυσκίνητον* sed etiam *δυσπαθῇ* cum verbis *πρὸς ταῦτα* iungenda esse concedimus, ea. vis v. *πάσχειν*, quae in *ἀπαθής* II. 9. 7. 193. 2. *πρὸς* c. gen. desiderabat, ita debilis est, ut in relativam mutata *πρὸς* c. acc. ferat. His tandem accedat cognatum exemplum. IV. 4. 24. 72. 25 sqq. *μέρεσι μὲν γὰρ πρὸς μέρη, οἷς καὶ τὸ παθεῖν ὑπάρχει, γένοιτο ἂν αἰσθήσεις . . . ὁλῶ δὲ πρὸς αὐτὸ τίς ἂν εἴη.*

Iam restat, ut de locis corruptis exponam, in quibus de notionibus *παθητός, ἀπαθής* agitur. IV. 4. 26. 74. 27. sq. quae-ritur, utrum terrae *αἰσθήσεις* tribuenda sit, necne; hoc postquam affirmavit addiditque ei auditum [*καὶ ἀκούειν δὲ εὐχομένων καὶ ἐπινεύειν εὐχαῖς*] pergit: *καὶ ταῖς ἄλλαις αἰσθήσεσι παθητὴν εἶναι πρὸς αὐτὴν καὶ τὰλλα οἷον ὁσμῶν πέρι καὶ τῶν γενεσῶν, ὅσα ὁσφραντὰ κατὰ τὰς τῶν χυλῶν ὁσμὰς πρὸς ζῴων πρόνοιαν κτλ.* Verba *πρὸς αὐτὴν καὶ τὰλλα* prorsus inepta sunt sive cum *παθητὴν* nectimus, sive cum Ficino finalem sensum sive cum Muellero relativum agnoscimus. Fic. aliis quoque sensibus uti ad se ipsam atque alia. M. dass sie auch die anderen sinnlichen Eindrücke erleidet mit Rücksicht auf sich selbst und die anderen Dinge; nam quid omnino *παθητόν* est nisi *πρὸς αὐτό*; atque ea sententia, quam recepto *τὰλλα* solam extricare possumus, sequitur v. 30: *πρὸς ζῴων πρόνοιαν.* Equidem glossema esse persuasum habeo, corruptum, ut videtur, ex *πρὸς αὐτὴν καὶ τὰλλα*. Quae cum doctus quidam homo verborum *ἀκούειν δὲ εὐχομένων* memor, ut ea in animum revocaret, in substantivi formam redacta adscripsisset ad explicandum: *καὶ ταῖς ἄλλαις αἰσθήσεσι*, falso inter Plotini verba recepta sunt. Idem vero ille homo huic potissimum et antecedenti capitulo enixe operam dedisse videtur; plura in hoc insunt, quae Henrico de Kleist non immerito suspicionem moverunt;¹⁾ atque verba p. 74. 10 sqq. *γίνονται δὲ εὐχῶν γνώσεις . . . συμπαθῶς* delenda esse mihi persuasit. Sed quod magni momenti est, in antecedenti capite simillimam illi inter-

¹⁾ l. l. p. 96. 97.

polationem recte cognovit;¹⁾ cf. p. 73. 30 sqq. Plotinus ubi inutile esse statuit: τὸ μέρει τινὶ μέρους ἀντιλαμβάνεσθαι θέλει, pergit: ἄλλον τε ὕψιν ὡς καλοῦ ὄραν πεπονθότος καὶ ἐνδεοῦς. ὁσφραίνεσθαι δὲ καὶ γεύεσθαι χυμῶν περιστάσεις ἂν τις καὶ περιελκυσμὸς τῆς ψυχῆς θείτο; ille autem desiderans actum audiendi facere non potuit, quin inter ὁσφραίνεσθαι δὲ et καὶ γεύεσθαι insereret καὶ ἀκούειν, sed quam inepte, magis etiam intellegimus, sequentia si spectamus: ἥλιον δὲ καὶ τὰ ἄλλα ἄστροα κατὰ συμβεβηκὸς ὄραν καὶ ἀκούειν δὲ.

Alia corruptela ad vocabulum ἀπαθῆς pertinens latet: IV. 4. 42. 97. 10; οὐκ οὖν δοτέον τὸ πᾶν πάσχειν ἢ τὸ μὲν ἡγεμονοῦν αὐτοῦ ἀπαθῆς δοτέον πάντη εἶναι, γιγνομένων δὲ παθῶν ἐν μέρεσιν αὐτοῦ ἐκείνοις μὲν ἡκεῖν τὸ πάθος, παρὰ φύσιν δὲ μηδενὸς αὐτῷ ὄντος ἀπαθῆς τὸ γενόμενον ὡς πρὸς αὐτὸ εἶναι. Inania sunt ἀπαθῆς τὸ γενόμενον sqq. M. so bleibt das Gewordene, insofern es mit ihm in Beziehung steht, unaffected; quid est τὸ γενόμενον nisi πάθος? cf. v. 8: γιγνομένων δὲ παθῶν; Plotinus non efficere vult τὸ γενόμενον esse ἀπαθῆς, sed τὸ ἡγούμενον, et esse ἀπαθῆς εἰς τὸ γενόμενον; si quae passiones ingruunt, ingruunt in partes, principale non patitur; hic sensus flagitatur neque tamen e Graecis verbis elici potest, nisi quis ἀπαθῆς significare eum, qui alium non afficit, demonstrat; adhuc ex Plotini genere dicendi mihi probatum non est; notio patiendi non in contrariam mutatur; si quid verba plus quam nudam condicionem indicant, πάσχειν notio subest; quapropter post ἀπαθῆς εἰς inserendum esse censeo; idem paullo post exstat v. 21 ἀπαθῆς εἰς γοήτευσιν.

Sunt denique, in quibus verbo idoneo non addito totum munus condicionis significandae particulae πρὸς contingat. II. 3. 136. 4. τὸ δὲ οὐ πρὸς ἡμᾶς. IV. 5. 3. 106. 10. I. 4. 15. 78. 3 sq. ὅσα μὲν πρὸς σοφίαν μηδὲ ὅλως πρὸς ἀρετήν. I. 4. 16. 79. 14. ὅσα πρὸς τὴν χρείαν IV. 4. 31. 82. 24. V. 3. 16. 200. 12. τί ταῦτα πρὸς τὸ ἀγαθόν; VI. 6. 12. 412. 28. τί γὰρ ἂν εἴη πρὸς ὑπόστασιν. VI. 7. 39. 473. 20. τὸ δὲ πρὸς αὐτὸν πῶς, εἰ μὴ αὐτόν; II. 9. 9. 195. 30. χειροτέχνης τῶν πρὸς ἀνάγκην. II. 3. 15. 147. 5. τὸ πρὸς τὸ εὔ. IV. 3. 6. 16. 23. οὐχ ὁμοίως πάσαις ψυχαῖς ὑπάρχει τὰ πρὸς τὰ ἐκεῖ. Recte Ficinus: non

¹⁾ l. l. p. 95. 96.

enim quaelibet animae similiter ad superna se habent. [M. non item: das Trachten nach dem Intelligiblen]. IV. 4. 26. 74. 24. τὰ πρὸς ἀνθρώπους. IV. 4. 33. 86. 4. τὰ [μὲν] ἔξω πρὸς τὴν ὁρχησιν int: τὰ σχήματα.

Emendare conatus sum ed. Volkm.:

[cf. conspectum p. 2. sqq. (*) cf. Theses.]

II. 3. 13. 143. 29. = p. 56.	IV. 6. 3. 117. 25. = 57.
* II. 4. 16. 166. 18. = 37.	* IV. 7. 10. 138. 26. = 54. 2.
* III. 6. 5. 288. 11. sq. = 34.	V. 1. 3. 164. 16. = 39.
* III. 6. 17. 305. 26. et 28. = 33.	V. 1. 4. 166. 23. = 68.
* III. 7. 4. 313. 14. = 48.	V. 3. 16. 200. 31. = 51.
IV. 3. 4. 14. 25. = 36.	V. 5. 4. 211. 16. = 70.
* IV. 3. 21. 34. 26. = 40.	* VI. 1. 4. 267. 26. = 73.
IV. 3. 26. 40. 26. = 61.	VI. 2. 11. 314. 22. = 67.
* IV. 4. 26. 74. 27. = 75.	* VI. 4. 7. 371. 11. = 55.
* IV. 4. 42. 97. 10. = 76.	

Corrigenda.

- p. 1. 2. demus.
- p. 8. 17. προσέτι.
- p. 17. 17. post ποσῶ omissa sunt ἐν τε ἀριθμῷ.
- p. 31. 22. collocare.
- p. 41. 8. admirandam.
- p. 47. an. 1. spectat ad v. ἀπήρτιστο.

Theses.

- I. Plotin. enn. I. 8. 8. 108. 22 sq. lego καὶ χυμοὶ πάντες οἵπερ τοῦ δεξαμένου ἐκείνους. II. ὑπερ... ἐκείνου.
- II. ib. III. 6. 17. 305. 13. pro II. οὐχ οὕτω propono οὐ τυχόντως.
- III. ib. III. 8. 11. 346. 2. Θάμβος μέγα ἂν ἔχοι pro II. Θάμβος μὲν ἂν ἔχοι.
- IV. ib. IV. 3. 7. 17. 24. vv. καὶ πόλεων διαφορῶν οἰκήσεις καὶ τῶν σωμάτων αἱ κράσεις delenda sunt.
- V. ib. V. 1. 5. 166. 31 sq. scribendum est: πελάσασα οὖν αὐτῷ καὶ οἶον ἐν γενομένη ζῇ αἰεὶ. II. ζητεῖ.
- VI. ib. V. 7. 2. 229. 11. ἀλλ' ἐκεῖνο ὅτι οὐκ ἴση [sc. ἡ ἐπικράτησις. II. pro ἴση: εἰ] ἐν τῷ φαίνεσθαι... post Θῆλν signum interrogationis ponendum.
- VII. ib. VI. 6. 7. 406. 10. II. διὰ τὴν τοιαύτην φύσιν καὶ τῷ ἔχειν ἧ [vel ῆ] κατὰ τι ὁμοίωται mutanda sunt in δ. τ. τ. φ. καὶ τῷ ἔχειν ἐκείνη κατὰ τι ὁμοιότητα. [ἐκείνη sc. τῇ τοῦ νοῦ φύσει.]
- VIII. Cic. de nat. deor. II. 57. 143. legendum esse censeo: quibus... somno coniventibus [sc. nobis], cum oculis ad cernendum non egeremus, tegerentur tutique tamquam involuti quiescerent.

Vita.

Eugenius Seidel, Nissensis, patre Ioanne matre Agnete e gente Elsneriana natus sum a. d. III. Nonas Maias a. MDCCCLXII. ¹⁸⁶² Fidem profiteor catholicam. Novem fere per annos cum gymnasium patriae meae frequentassem, testimonium maturitatis consecutus Vratislaviam me contuli, ubi quinque per annos philologiae philosophiaeque studiis deditus scholis interfui professorum Baeumker, Dilthey, Erdmann, Hertz, Niese, Reifferscheid, Rossbach, Weber, Weinhold; seminarii regii philologici tria semestria, duo seminarii germanici sodalis fui. Praeceptoribus omnibus imprimis vv. ill. **Hertz**, **Baeumker** gratias ago quam maximas eorumque memoriam pio semper in animo me esse retenturum promitto.

Gratias hoc loco palam me agere posse amplissimas vehementer gaudeo v. d. Dr. **Aloisio Elsner**, gymn. reg. cath. Vratisl. coll., pro egregiis eius in me meritis, quem a puero consilio et opera liberalissime adiuverit.